Mss.
Palat.
887
BIBLIOTECA NAZIONALE DI FIRENZE

n° 6

Alchemiae volumina
varia

Palat. 887

8.719

N.° vecchio 779. 21.2.

N.° nuovo 887.

N.° ~~315~~ 520

Artis volumina in hoc cõtenta.

Vocabularium
Rogerij de secretis naturæ.
Ortulanus de secretis nat.
Ortulanus sup Hermetem.
Iohannes Tephinensis in versi latinj.
Opus sine Autoris nomine.
Speculum secretorum Rogerij Baconis. opus dupl.
Potestas Divitiarum Ortulanj. dupl.
Rosarium Iohannis Anglici
Flos florum
Potestas divitiarum ortolanj
Aliud opus sine nomine autoris
opusculum sine autore
aliud opus magnum. s. Turba philos.
Alius sine autore in dialogo.
Maria philosophissa.
De occultis nat libellus.
Aliud opusculum.
Liber de aquis.
Liber trium verborum.
Liber trigita verborum.
Opus 70. verborum
Aliud op.
Op. aliud. de lapide. et plura alia opuscula.
Albert. de lapide sed non de illo magno
opuscula parisinj.

MUSEO FISICA STORIA NAT. DI FIRENZE

BI-1

IX Alchimia

n° 315

2

Incipit vocabularium Terminorum martis secundum ordinem alphabeti.

Iaff. i. aurum
Atramentum. i. uetriolum.
Aludel. i. vas fictile.
Alchabrit. i. argentum vivum.
Antymonium. i. alcofol nigrum.
Almizadir uel mistir. s. sal. * cum.
Arsenicum. i. auripimentum.
Azenifor. i. cinabrium.
Alchuram. i. oleum minipri.
Afchon. i. os vsti.
Affortum. i. spume vitri.
Almagra. i. minium rubeum qsi grana.
Allembich vas fictile.
Almarach. i. Cimis.
Allume Iamenum. i. optimum.
Allume sasum. i. idem.
Alchibrit. i. sulphur.
Alchaz. i. Calatorium. vel Colatorium.
Amalgama. i. commistio argenti vivi.
Cum argento vel huiusmodi alio mo
. i. sinopidea rubea.
Alzot. i. argentum vivum.
Alchali. i. vetriolum Cicilie.
Amaiorica. i. litargirium.

Alcharazmu .i. lutu rote fabrorꝝ.
Algala .i. sal preparatu.
Alchata .i. cucurbita.
Aliali vel alchali .i. vitru vitru.
Aschot .i. argetu vinu.
Alzarnech .i. auripimetu .i. rescocta.
Allabari .i. plubu.
Asobet .i. allume.
Alohonoch .i. plubu.
Anticar .i. borax.
Almarge .i. corallu.
Alberith .i. cerusa.
Aratemu .i. latrus.
Athanar .i. olla ꝓforata vndiq;
& i lateribꝫ fornax qda sic dicta.
Agir .i. calx.
Alcordic .i. ~~tuf~~ tucia muda.
Alustic .i. sulfurata ꝗ quosda.
Alsoge .i. sanguis draconis.
Alathamar .i. argetu
Araro .i. rys.
Althus .i. vstu.
Asuric .i. vetriolu rubru.
Albaras .i. arsenicu.
Allunic alafrit .i. sal alchali.
Arzilla .i. terra fabrorꝝ.

Alchadis .i. atramentu albu.
Adorh .i. aqua vbi ferru extinguit.
Alcharazanim .i. durith viride.
Aquarum .i. ferru ~~alchool~~
Alchohol .i. pulvis subtilis.
Anench .i. sulfur.
Azmiar .i. minium.
Alafur .i. salalchali.
Asphaltu .i. flos eris.
Arsenicu .i. anima.
Argetu vinu .i. spiritus qda.
Alucu babilonia .i. zucharinu.
Alchitari .i. pix liqda.
Argilla .i. terra vel creta rubea.
Alacar .i. argetu vinu.
Alchibit .i. sulphur.
Allumen racons .i. zucharinu.
Alombu .i. luna.
Auricos .i. auricalchu.
Asoph .i. allume scissu.
Allume scissu iamenu .i. stuiola.
Azuratum .i. minium
Alizir vel elizir .i. medicina.
Alchuma .i. medicina.
Allume et aloph. dr sal grecꝝ ~~et~~ vel morcub
Asac .i. cuprum.

Alcaba .i. vas.
alifel .i. panni vn oppilat panus.
allumē asel .i. tuta.
almusato .i. arinosal.
anazach .i. plumbū.
arsech .i. argētū viuū.
aizula .i. bedegar.
atsidra .i. Cerusa.
adilatras .i. Calcotumeno.
alozautri flos cris. vl es ustū.
albizagar .i. Galbanū.
alūbabari .i. plūbū mustū.
asub .i. butrū crudū.
alfur .i. Crocus otulani.
azeg .i. atramētū.
alchilat .i. pōdus tria grana ordei.
araia .i. Calfouey.
alboch .i. Crusulus.
alohocaph .i. vultur & agla.
alphatā .i. distillata.
alistrich .i. Sal armoniacū.
aqua casu .i. Serū Caprij.
alboriz .i. terebtina.
alchol .i. lac acetosū.
asumē .i. pondus.
algurach .i. armoniachū.

4

Alabroch quoddā genus sal cōfectū.
argir ppric .i. sal amarus.
alogar .i. Cerusa.
algruc .i. Calx.
albi .i. Sublimati.
alchamudi .i. Cinericiub.
alchoth .i. mētl.
alzaneth .i. sal armoniachub.
allumē ~~[illegible]~~ saxolū .i. alchali.
agla magna .i. sal armoniacus.
abercā .i. crucibulū.
alchiruch .i. sulfur.
alchāplor .i. Camphora.
almisti .i. muschulus.
aqua nitri .i. Sal alchali.
allumē alexandrinū .i. vitrū salsū.
allumē & Cabia .i. sal alchali.
arzillata .i. cretatata.
alkalibat .i. terebtina.
azatū .i. mars.
almarthach .i. litargirū.
orago .i. borax.
Baurach .i. oē genū salis.
Bubi .i. Copia māna.
Burich .i. sal gēma.
Brich .i. sulphur.

Boraxo .i. sal comune.
Boracatim .i. crusibulu clausu.
Balbocuta .i. terra rubea.
Balosse .i. balsamus.
Bucillare .i. cibar.
Bucinari .i. vas vitreatu.
Bezar .i. lapis viridis.
Beloslib .i. coralis.
Bedigabar .i.
apistru auri .i. boraxo.
esmech .i. antimoniu.
Chabech .i. squama ferij.
Calib .i. terra rubea.
Cortyo cris .i. battitura cris.
Calcatus .i. atrametu rubeu.
Calcatu .i. vetriolu.
Comidi .i. guma arabica.
Casibor .i. coriandri.
Cupru .i. es.
Cipru .i. metallu.
Capitellu .i. aqua saponis vel lissiuij.
Cinotatu .i. calcinatu.
Crocus .i. auricalcus.
Cinis clauellatus .i. alchalj.
Carsia .i. aqua ~~lit panis~~ salis panis.
Cadena .i. auri limatura.

Calcatis .i. petra
Calciteos .i. marchassita.
Cali .i. cinis clauellatus.
Cardit .i. mars.
Cirtus ~~aravulan~~ .i. alchalj.
Calcatura .i. vetriolu.
Cacitai .i. vetriolu.
Calchimenu .i. es vstu.
Castitu .i. es vstu.
Calcitras .i. litargilij.
Calcura .i. atrametu.
Calcitri .i. dragandu.
Caduma .i. tucia.
Cabrit .i. cyprus.
Cicorca .i. mirra salis.
Capa porcina & sylla.
Cotebru .i. aqua.
Cor .i. ignis.
Capricornus .i. publu.
Caltis .i. salalcalij.
Cordonu .i. cocrus ortulan.
Calcutu .i. oxustu.
Cal .i. acetu.
Carugo .i. auripimetu.
C .i. corpus alicuius metallj.

ebozin .i. trebetina.
Demuchon .i. dissolutio.
Donatj .i. panis 6 granatorum.
Deridon. est oleum nardinum.
Dabach .i. vischus.
Debosis .i. Testudos.
Dacius .i. Saturnus.
Dragatum .i. vetriolum.
Denouech .i. vetriolum viride.
Denequar .i. borax.
De ranoch .i. pornix.
Datara .i. gema.
Dematheo .i. sanguinis draconis.
De matthia .i. idem.
Dyamastio .i. flos eris.
Lalcia .i. stagnum.
Ebel .i. salimo.
Elisir .i. medicina.
Eley .idem est.
Eliser .i. vitis.
Esapondyacon .i. limatum.
Epatis .i. alocs ~~pa~~patinum.
Ecroph. i. sal.
Es .i. venus.
Es .i. corpus.
Epar .i. aer.

Equatuar .i. vetriolum.
Et zimar .i. flos eris.
Electrum .i. aurum.
Erasmatis .i. plumbum vstum.
Elemc .i. aurpimentum.
Elidrum .i. mastix vel gumma pprie.
Elipmas fragilis .i. terra sigillata.
Eposigilli .i. squama.
edem .i. Crocus.
Fusur .i. Calor.
Faba .i. agrestinus .i. lupinus.
Fatum .i. os.
Fatmo .i. es.
Fabus .i. virgo vel puer.
assar .i. laurus.
Glutem .i. fel taurinum.
Gesa .i. Cerusa.
Gessach .i. galbanum.
ellebalbechon .i. Terebentina.
hedz .i. viscus.
Hisasurina .i. arcus.
Hetalibata .i. trebetina.
Habeas .i. sanisagria.
Huo .i. Jupiter.
rusalopidis .i. Gypsus.
Jpoqscodos .i. barba Jouis.

Ethel .i. mare. et vapor

Iupiter .i. agnu
Iarim .i. viride cris.
Incuba .i. spiritus.
Is sub .i. lac acetosu.
Kymo .i. coadunatio.
Kalcis .i. sal de cremite.
Kymena .i. apulla.
Kyst .i. poponax.
Kybrit .i. sulfur. vel vino
cuiyo .i. amigdala amara.
Locos .i. stagnu.
Lutu armeniu .i. bolu. Laton .i. terra
Latune .i. terra sigillata.
Lac papauis .i. apiu.
Lubir .i. thus.
Latro .i. argentu vinu.
Lacio .i. urina.
Lamach .i. guma arabica.
Luna .i. argentu.
Lopriomas .i. auripimentu.
Lapdes calce .i. battitura cris.
Lameta .i. sulfur.
Lacus .i. preparata.
Litargirus . vy golc schume vel argenti.
el sal .i. lac acetosu.
Mordasigni .i. litargitu.

Musbia .i. Tutia aloeadrina.
Malachio .i. appiu.
Mest .i. lac acetosu.
Metra .i. cocta rubea.
Musselu .i. Iupiter.
Moz. mura est.
Marthas .i. litargirum.
Magnes .i. lapis sic dictus. vel Calamita.
Mardich .i. lac vacinum.
Mar .i. virus frigi.
Meria .i. vina.
Marchasita .i. Calcitros.
Mas .i. ferru.
Melaurum est argentum vinum.
Minium .i. Cinaprium.
Maledora sal gema.
Marthiach .i. oleum.
Matrechal .i. mastix.
Malchordach .i. sanguis draconis.
Musadir .i. sal armoniacum,
amphora .i. petrolium.
trachinum .i. oleum album.
Nitirmu .i. borax armenum.
Nocta .i. elleborum nigrum.
Nusiadcath .i. armoniacus.
Nusadar .i. idem est.

Hota .i. vitrū quod̄ ſpecies ſalib.
ſachat .i. Origanū.
Oſcie .i. appiū.
Olcū paliſtinū .i. acetū.
Oabebhar .i. Cucurbita vas vitrj.
oludr .i. mel cocti.
~~[illegible]~~hibit .i. rapa.
Praſſiū viride & flos eris
Porifigilo .i. battitura ferri vel eris.
Pſimuchy .i. Ceruſa.
ulebrich .i. ſulfur.
Rorba .i. lac acetoſu.
Rufa cogi .i. es uſtū.
Rauij .i. ſal armoniacus.
Rasas .i. ſtagnū.
Ratigia .i. marmor.
Rachos .i. es
Raiſter .i. ſal.
Razar .i. plūbū.
Robos .i. Saturnus
Ruip .i. lapis
Ralid .i. ſanguis draconis.
Raſoth .vel Reſatige .i. eruſtū.
iffat .i. ſpecies ſolis.
Sicin .i. ſanguis draconis.
Scob .i. mutatio coloris.

Stel .i. ſabucus.
Sal ſapiētū .i. ſal amarius.
Sauich .i. ordeū.
Saluatius .i. ſal gēma.
Sāguinis hōis rufi .i. auripimētū.
Soteb .i. lac acetoſū.
Schob .i. cōgelatio.
Sucubj .i. acetoſus & crocus.
Seuim .i. bituū cocti.
Salbanis .i. ſal comune.
Sal d arabia .i. ſal armoniacus.
Sal marin .i. ſal gēma.
Sal alabo .i. ſal acrū & ſalcabor .id̄ eſt.
Sal Crocus .i. allume de alaph.
Sal rubeū indic .i. rubeū vitrū.
Sglla fixa .i. Cepa marina.
Sol .i. aurū.
Saturnus .i. plūbū.
Sāgines duor fratrū .i. ſāguis duor draconis.
Sagit .i. vetriolū.
Sababachi .i. ſal gēme.
Salat .i. argētū viuū.
Sermus fugitiuus .i. mercurius.
Saldora .i. ſal gēme
Sucra .i. ferrū.
Seroris .i. ſāguis draconis.

Scidericb. i. Claucellata alchali.
Scorpio cōstructū. i. ferrū preparatū.
Sagea. i. Storax ligda.
Sbecra. i. allūcn scisū.
Settimite. i. scrapiū.
Sciuirnis. i. vermix.
Sabalafor. i. alchali.
Sal deroccha. i. auripimētū.
Salindus. i. salgēma.
Sercorib. i. litargirū.
Salde vngeria. i. vitrū salsū.
aro. i. letisaus.
Tuigar. i. capistrū auri.
Taragebir. i. māna cōfecta.
Tilc. i. vinū coctū.
Tab. i. alcali.
Taubil. i. ārata.
Terra figuli. i. argilla cocta.
Tasarba. i. bonū.
Tapabor. i. sulfur vinū.
Tincar. i. borago.
Tosialū. i. tutia.
Tucia idiā. lapis fustub.
erter. i. sal gēma.
vlzurub. i. plūbū.
Venezitur. i. radix celidonie.

Vsifur. i. minū.
Verus. i. es.
Vermilio. i. cinabrū. & o Tefur idē est.
Vesidez. i. scoria aurea.
Vbarachindi. i. folū
y o. i. bos.
ysir. i. ghbet color.
Ygnis ritme fit d fumo equor.
ysir. i. medicina.
yolmia. i. flos crib.
ydragidez. i. argētū vinū.
miar. i. viridi crib.
z Zub. i. butirū crudū.
Zarthicch. i. auripimētū.
Zet. i. dragatū.
Zorbach. i. argētū vinū. Debith. idē est.
Zogi. i. vitriolū.
Zaphara. i. crocus ortulan.

Incipit Tractatus Magistri de Secretis nat: et

Besogis mihi possibilibus premissis quia
aqua vt nat frigida & humida immu-
getabilibus permista alia suscipit operatio-
ne virtute rerum sibi permistarum quare in qualibet
decoctione permisti rei suscipit qualitates. Id
circo ar. iii. in sibi sortitus & rebus natis alteras
induit nas & qualitates: sicut Sole Sol: cum Luna
Luna. Et quia hec species dequoque de sunt ico &
ipse Mercur. e aqua cor: in quo alterado pursibiliter
suscipiunt mutationes & aqua hic nas ab ipsis ghit
in similitudine more vegetabilium in simplici aqua de
Mercur quantus hic spus metallij oriuntur sub forma fluxi
in alterat in color rone desiccatis naturis & terre
immersis proportionabiliter aque mercurij. sic in cetris hui
dyphanais alter reperiur alterat n. hic nas alterat color
mtrisceri & latet sub specie mercurij. quod visu n
apparet. hic at e a nobis magistratur operificatu vz
quomodo aqua simplex fluvium e permutia nas & nutrimentum
vegetabilium & per ignis omnis animatium oppositorum. Et id
omnis istorum in qua in ista decquat. recipiet virtutem &
spiritatem ne illorum vn cum sit sume frigida in aliqbus
in ca decoctis operat in no effectu ratij in quo gradu
vt uno in hic utur sermone. In sup nil mutabile e in re bona
carnium ella ff aqua in qua anetha olera sunt decocta sine
ipse non coctu cum aqua tade: madite sumat sup ipsa aqua

siplex post decoctionem mistu esse sumat & bibat nihil nocet
imo multu efficit & iuuat. cu ipsa aqua pri in sua siplicitate
fuisset nocua & hoc non idem in aqua non est tale qlis fuit an.
Eodem mo ar. ui. est mater omniu metallorum & sic aqua. Et homo
genitate qua habet cu vegetabilibus & animalibus recipit vir
tutem corporum q sibi in corpore decoctionis inherent & misceant. Licet
sit frigidissimum potest fieri calidissimum in binis terminis & eodem
mo temperatu cu temperatu subtilissime artis ingenio. Hunc autem
nullum metallum tm sibi adhere ut aurum. putat ita quem
opinionem aliquorum aurum non est aliud q argentum viuum coagula
tum virtute sulfuris. Id circo condere volunt & bonum qd siau
in ar. ui. & qd quat seu dissoluat debito mo & via naturalis
artis q ipsum ar. ui. naturaliter spiritalis ipsum auri acquirit.
Verum cum hum decoctionem solutionis metallorum via non nisi
rarissimis p3. quia cum dissolutionem cum ar. qui. est
humiditas restricta aque versus densitate homogenee
terre & versa vice ex frigiditas dissoluta versus aqua
sibi hogenea hogeniti quantitate state ut sint secundum
co. & fri. dicit frigidum & sim. humidum sub dispositione
maturitatis anatica proportione maturi solis digestio.
Differt q solutio a solutione proportione & digestione tum ma
to quod potest quacuq amistione nam hoc facere ut fortiter
nullo ut mater ge ar. ui. siplex nam percat solem put ter
tigistis in tra vna. tra in vegetabilibus humor aque simul
assumit p dissolutione in trisca ut res actu coagla. diffu
dunt in illa suos effectus. & res dissolutio contingit cu aquarum

congelatione & congelatio aque cu res dissolutione via
versa. quoniam quod fit in aqua minerali sicut se habet
cu suis specie. Qui q. nescit arte dissolutionis non deuenit
ad secretu qd sicut permissum & nam gobere
qd ipsum latet effectuose. quomo q creatate reperit
q ar. ui. nam humida distruit fatuis q ipsum specie
ia metallica dispositione differmat. & humidum nale
dissolutione corrupuit. verbi ga q in salibus & vitro &
alluminosis rebus ipsum disturbat & in aliud mutat
qua sit ar. ui. nam si species sicut corrupte contra
pristina forma recipere videtur artis decoctione quis
solutio diuersos facit apparere colores co qd species
reciuit mortue. manet cu proportione in trisca. Si ga
nu frumenti mortuu fuerit multu fructu affert. ista
q alteratio corruptio formas abscondit nam saluat pro
portiones custodit & colores alterat ab initio usq
ad finem: ga in capite aqua cogit terra incipit abscondi
color niger sub albo & aer cogitur aqua & terra apicet
color citrinus q vertit in rubedine igne seu aere alia
reliqua tria elementa tingere & isti colores ultimi abscosi
& in trisce sub specie species albe permanent in mo ligno
usq ad sui resuscitationem in pulucre. quod est ibi corpus ga
aia latet in instu sui in istissatione spis & aia latet in
pulucre seu corpore. Est. n. corruptio forme in alteratis
rebus p3 n dissipatio partium insi fuerit partes superflue
abicere & inutiles generationis: pp q artifex opus

depurat mediante qua depuratione digestio contingit. Solutio
nes diuersis modis contingunt una quidem fiunt cum ro
cionis 2ª solutio q fit per ignis potestatem q iterum fit va
solutio sed potius liquefactio partium elementarium adinuicem
ligatarum hoc est ardor ignis apprisceri oppositionem
eius nisi igne ab ipso recipit solutione q ei ignis interior
et superior ei aeris iterat habitat. Ideo ipsum ulterius soluit.
Aer autem ille solutus in qua hitat quoque in soluit et aqua hitat
in terra: et ipsam in soluit ita quod actium sup passium liquefacit. Istud sim dissolutione dissipatiua eo quod sunt ibi
elementa hoganea. De proportione fixa quidem digestione mixta
et unum de potestatis alterius generabile est deducta. Et ideo
hoc contingit similis corporibus ubi fixum sunt nisi elementales
quia in eis flamma confluit totum. i. soluit oppositum adfluxum.
Et non ad separationem eo quod ignis fluit non fit nisi fluxerit aer
subtilius sibi nunc aer fluit aqua nisi fluit aqua quemadmodum
de aqua respectu terre et versa vice. Sic terra ab
aqua dissoluit sic terra aqua retinet et congelat et sic
aqua ab aere dissoluit sic versa vice aqua aere retinet
et congelat et eodem modo sursum a sublimando aer retinet ignem
in congelatione eo quod fixiora elementa sibi coagulata istante per
fixionem. s. Terra et aqua et versa vice ignis et aer per
dissolutionem sibi coagulat et ista solutio dicitur solum liquefactio
depositi et non ipsa est solutio eorum partes mercurialitatis non soluunt ab inuicem separabiles ignitione oppositi
sicut et vana solutione phisica qui oppositum phisicum modo oppo
solutitur.

nit soluit et pars tunc permanet inseparatione quinis sicut so
parabilis ita quod virtus digestiuorum elementorum a dissol
utionis per dissolutionem possunt contingere. s. per ar. ni. sicut
opinionem multorum aurum non est aliud quam ar. ni. coagulatum
a virtute sulphuris tantum quia in sulphur aurum nil remanet
et sulfur quod ipsum au. coagulatur. quod falsum est.
qa ops masculinum et feminis simul sicut manet alias fru
strantur qa ops actiuum et passiuum. i. ocia quia elementa
simul manent. sicut quia per podrat sulphur mercurialis
massa inuisceribus terre sub dispositione nali cum aurum ind
digesti podus permanebit. sicut in me. nun seu aurum non
repit. dr calidum dr humidum dr frigidum dr siccum plus de
terra qua de aqua plus de aqua quam de aere plus de aere quam de
igne quinti me. Jo sicut quia sit grauissimum corpus et est cognis
ari metrica proportio quantum. s. calidum sicut humidum frigidum
qa quilibet est ut dr. s. actum in aurum et sua dicunt natura
amanitata et adiecta manentia et solutio aque hoge
nea cum terra. i. qa aqua soluit terram hoganeum sicut
est cum potestatis intrinseca, corporum minima mixtio qa aqua
non patet poros hor tunc in aurum quam in argento viuum quod
secus est in ceteris metallis ubi congelando sicut scoria
a mercuriositate reiecta et in eiusdem metallis permixta
imperceptibile poni manet. Vnde consurgit leuitas quam non est
aliud quam abscisio materie et porositas eius et sic grauitas
non est aliud nisi solida appositione materie et eo sunt
equalis quantitate quemadmodum ignis tunc est de me et soliditas

sic d terra cum pondere sic s similis qritas terre. In satur-
no vero soluat a gravitatis ei e i ma coagla q adhuc
n reciere scoria adpte vn pori cant si simul cu eo purū
& ipurū pmixtū pmaneret. sic i q° ar. iii. i q° dbitr
capit i sphissarij. Sed eoq plubū retinet ei ar. iii. po tnb
n qdē qo pinitate mae solide sed qo ipfecta coagula
tione eius. Quar si i ho ope n mis dstruere aere r igne
manū tenens idiscrete & anatica pportide oporitq ali
ditate. Si ar n vis dstruere aqua & aere tuc i eodem
oposito foueas humidū qa eodē mo ad ostruādū aqua
r terra a terra r igne ipfecto ope opb i eo custodire
dbito mo & q igoram artis philosophia frigidū r sicū.
qa q cuq horo dstructe perit pportionale r for. r spes
aureitatis qre phi dicit Lapis nr fit qo di re. i. qo
di oleo sibi ipsi sicut seruato r ipm oponere actu q actu q°
elementa sunt p intrinsece actu vt potentie opo
nentia omnis rerū alterabilium sicut terra vacauerunt corp
& ossa ei qa ipsa e restrictio oposito & p hibet fluida
elementa a sua fluxibilitate cruda secū hns similiho
lica igni i siccitate a aqua ar r aere spus dixerunt
qa ipsa sunt humectatiua elementa & dissolutiua terra
Aere ar r igne aias dixerunt qa ipsa sunt maturā
tia digentia & pficientia totū opositū. Sic simili
tudinariū corpus humanū opz ee ossa substantia
corpus i carne posita & i carne opz ee vivacitate
actiū vegetabilium q dicunt spiritus. Phi q spus cru-
du spus

du spus digestū ꝗ seruat & corpora soluto r remanet
eius finis fixus, vlteri dissolutio i q repierunt
oleositate & gomositate lapidā r ignibustibile qm
aias dixerunt q e ipm oleū qd vnifica r ligat r
iungit & nas facit vnitas r sic i ispu nas disui-
serunt: sic i oleo reconiunxerunt. Nā lapis nr n hz
forma fortitz & vegetatiā & sensitiam sz solū hz
forma fortis q forma e ipsamet eo q hoc genere
e. Corp vero humanū & aliorū animalium e ethereoqe
nū. Oleū nā macerat ac conuertit atqz introducit
medicinā & alia corpora rigida n oponit qo alis qo-
rū sz solū qoit qo viscerib corporū dissolutib r oleū
aque colore retinet sicq vsqz ad suū resuscitationē
& tuc p arma regalia induit citrinitate a for
ma metallica qm oculis fuit apparere. Si i aurū
aurū i argto argtū q tū oleū rubicundissimū esse
dinosci si sol e intrisece q nis oriatur albū appa
reat sub fora ligdi ar. iii. Sicq ad sq quaerit ut
fiat gūma ignipotibilis inuenit vnū secretis magm.
Ar. iii. Q sua nāli e frigidū & humidū & p subli
mationē efficit caldū r siccū r p vnificationē fit
caldū & humidū sicz oplexione aqis & applicide
humano. Mercurius nat post corporis sui solutionē
a as tz q tus q nis fore ligdi omnis qqz apparetur crudus
Post 5° sequt lotiatio ipi aias oqtus suscipit sui
coagulationē i similitudine corporis vtriusqz i qua apparet

apparet i citrinum cum citrinitas non est aliud quam albi et rubi pu
rissimorum commixtio. Et sic in auro minerali doctione
terra sulfurea nigra dissoluit in aqua alba et hoc est
et reiicit sicut album quis nigrum contingit latere aqua
obtegente vnde nascitur ar. ni. Et dum viso eundem proportio
nat duplici frigido et simplici sicco et simplici humido
cum sbam ipsa duo terra et aqua. Quo manente in mixto quis
alia elementa sint in eisdem sine actu tamen potentialiter la
tentia nec est mixtum sub solo naturali generandi et disponentium
quod permanent sine quo elementis et sic aqua terram dealbat
in omnem modum obtegendi sic aer aquam citrinat artis doctri
ne et ignis aerem rubificat. Quare cum nigrimiribus quatuor attri
dunt quatuor colores in dissolutione nigredo terrea in reductione
albedo aquea in fixatione citrinitas aerea in cerationem
rubedo ignea. Item sunt simplex hic sicut terra duplex frigi
dum duplex humidum simul. Calidum. Eo quod contrariis elementis
nascitur in actu. Sol vero quod duplex sicco quod duplex humido
quod duplex frigido quod duplex calido eo quod omnia quatuor elementa
mature manent in mixto solis. Item aliquam aqua tegit
terram et absorbet eam et magnum effectum facit appa
rere album. aliquam terra transluceat aqua vnde alii sur
gunt colores quos non dicunt essentialiter sed mixtis quoque
ribus quos sunt auertendi in ignem sicut digestionis quam
aqua incipit coquere terram incipit abscedere color niger sub
albo. Si autem aer abscedit et coquit aquam et terram tunc
apparet color citrinus et color albus et niger abscedunt

Si autem ignis egit aerem aquam et terram tunc appa
et calor ru.
et alii tres sunt abscoditi. Et vna solutio elementi in ipsum
elementum a grossitie et densitate recedit et magis tenue
fieri et subtilius eo quod sed sed solum secundum elem. solum
terra aqua et aer tenuem ignis. qua subtilissimum nul difficultatis
in se continet. Interrogationem vere de secretis nunc tacere
vobis scribo quod sulfur occultum in sulfure et arsenico et olei
ex electis de partibus aliquibus dicunt elixir. s. ad album. A
phus autem venit et permixtum cum citrinitate a virtute
sua ignea elixir dicunt ad rubeum. Purgatur sulfur. i. aer
duplex per corruptionem alicui in ipso aut per separationem per quod
oleum suum non est vehementer mixtum cum eo sed terminum
gestitum quia aqua quia ipsa est sublimatum liquefactionem
sicut in aliis metallis vehementer est mixta partibus sicut
quomodo in ea quem resoluit cum ignis et est modo oleum vero
est quasi ad simplicitatem separatam. Corrupit autem oleum terrenum
ipsum cum rebus desiccantibus. s. sal atramentum, acetum et huius
purgatur et per separationem olei cum oleum suum non sit cum
eo vehementer permixtum ipsum decoquendo in aqua acutis
vt oleum per quod operari oportet sic vt soluat oleum in oleum
vt species. Metallum vero soluit in oleum per liquefit qua
corpora omnia quae per nasci vniuntur ptiri emanac. i. cynedi
necessitate. Item dissoluit in oleum omnis et citius in acuto
sui ignis per tunc virtus ignea manet inutilis. Dissoluit
autem in aqua acuta cum ignis lenis et est utilis et decoquat
taliter quod corpus separatur per virtutem ignea quia lenior est et

digior quando & separando & in egrediat aliud de vtro si
tate. Deinde dissoluat oleum & tunc remanet humiditas
in spu pura vehementer mixta cum partibus sicais que
monet in eat cum resoluit cum ignis q vocat a phis
sicis sulfur sublate alumen, oleum, align, align hu
mor aeris, align suba cometa quam ignis in separat:
align cafora q in subtilia reputat quo ab aq. solue
separat, at q. purgat. Si autem volumus tingere me
vt elixir cum 3bus ad album vt cum 4or ad ru. vt abundan
tius oportet capiat de oribus & fiat ce sub corde pondere vt
figat & remaneat solum ar. iii. & citrinitas vt virt
ignea q in remanet nisi g nam calor cum nimia subtili
tate coq. Elixir sive tincturam quoddam rubificandi
cum albe p.g. crocee pte alterum vtriusq; aurisplumbi
pte cum sol & oleo pfundat. Item cum hac aqua terra
3a sunt ibi virt ignea oleum & spus & p. virt ignea
to dimidiat & separat g dissolutione ab oleo z postea
totum oleum a spu. & tunc remanet pura suba cometa
q ignis in separat & pueri ad nos distis oleis &
qa hec sunt sulfur & arsenicum in mineralibus mel
tum e vt de cognat in aquis separatis in acuitate
donec purgent & de albent. Deinde fiat calcinat vir
tute ignea. i. ignea q e aque vite tu in mineralibus q de
partibus aualium q distillationem in aq urine distillet & postea
in acetum & coqat donec minium quod ibi de cum adustionis
desicat differat ac citrinitas de gribus aualium ab alia qua

coqit

coqit ar. citrinum tui & ic arg. ignitum i eo cum submergitur i
eo i primit. Nota vnum bonum de separatione s Separa
bis 4or elementa sic scis. p. aquam tua distillabis mul
toties & cum fuerit remanebit vltimo misces terram calci
nata cum predicta aq bn. sit sup marmor & tunc distilla
quoque vt plus & pura remanebit. Item misce oleum
tuum cum predicta terra sup porfidum ita q dura sit ad modum
paste & pone illam pastam cum acuto sublimato i vase
vitreo sup ignem lentum & p. quibus virt ignea rubea
i aq predicta & sic colligo illam aq. donec ru. fuerit
i fundendo no. acetum. Cauete tm ne ignis sit calidior
calditate solis. Postq tota aq. colligeris vigora
pot ignem & oleum evaporabit cum tota aq. i ginnae
aere & igne & aere i aereos sup terra congelata &
illud e virt cometina spus & aur. Tunc separa illum
sic docuis & habebis totum magisterium. Etiam totus
secretum stat i spu qa benignissimum e. Aquam ru. p
dictam q alembicum distilla & erit alba & clara &
rubedo i fundo remanebit & e quartum elementum &
e ignis pur. De calcinatione terne i ibas terra cum aq.
tua & grinnabis ignis q 4or. vl v. dies & post unum
quemq; die ponas terram tuam i vitro coq p vnum die.
Mer. indurabit cum odore stagni si i tindis pedem ad
album & cum odore plumbi ad ru. & sublimat quoque cum
igne. Nota extra q sequunt i nomi addita de diversa
littera nisi si fuit de dictis illi Rogerij bacon.

Scripsi in nona phi in d̄ erat modū secundū distillādi sed
deperiit sic. Separes ignē ab aere & terram ab aqua
& ff hō q̄ pauci veniūt ad effectū. qa illorū ignis &
aer gburūt p maiorē partē ān q̄ sepet. qa i celebic
co habētur vnū nasale tm n possūt libēr operiri. ie opz
vt alēbicus habeat 3. nasalia ad min: sic liberē
& sine mora distillāt i maga gritate & arnes q̄lr
diuersa sūt distillāda qa aliter distillat ligdus
aliter pigū & viscosū. Ar aduris & nisi hō scit
paucus int pueniat effectū vt i nimis modica gritas
vt milla & i qa ignis sep deoz ee leto qa in maio.
q̄ mediocris efficiat secūdo vt i lib. luminū. frem
calcināt corpora p adustionē facta a calido cōburēte
qn q̄ inturna gbustione sola. sic rubido sulfuris cal
metallij post purgationē factā ad luna dbet operari
ita q̄ d̄ctiro n possit separari. Cōmictionēs ad luna
p. 3. d terra. 2. d aq. & tot d aer vnicuiq̄ mer.m
d mortificato. 1. modū pōdus. mer. sublimati pparati
cōmictio ad solē p. 2. terra & p. 3. d aq. & tot de
aer vnū pōdus mer.ry sublimati pparati. & bn mis
scrat sit. & ponat sub fimo eqno p septē dies post
sicca. cui vna pr ctū ptes veneris purgati i luna
vera i p.a cōmictide. i 2.a cōmictione vna pr quartē
x. ptes plubi purgati i sole vt i libro 6.o d̄ ālia.
ca. 3.o & nota q̄ iste cōmictiones vel p hermetū. i. p.s
quartē. 9. milia cuilibz corp.is i sole & luna.

Sed secur?

Sed securus sū & opt q̄ vna ps quartē septuagīta
ptes plubi vt cris vt sup. sic recipe d oib. r d calc
sub eodē pōdō. R. aq̄ eo mō lapid egredit aq̄ q̄ cū
egelat quartē i sale armoniacū. Amen. vij. sūt i
lapid. mer.ry ru. fermētū solis calo lunē / ignis
aer. aqua terra.

Nota ters aq̄ dissolutia / sāgine cū tō. Ab.a frig.a rhu.a
Crim.a cal.da rhu.a
Rub.a ca.da sicca
} terra c frig. r sicca

160

Incipit Ortulan' de Secretis nat'.

Laus honor virtus et gloria tibi d'ne omipotens
cum dilecto filio Tuo d'no nro Jesu Xpo et
Spiritu sancto paraclito Trinitas secta qa es solus
d's vivus et ho' perfectus Tibi gras ago q cum adversarius
hui' mundi per transitorij pmissionem me suis illectationib'
suffocaret me ab eade Tua misericordia substulisti
Sed qa vitio infinitos in hac arte deceptos qa hinc ita
in ignorant' semita placeat et d'ne d's vt de scientia
qua mi' tradidisti chaos meos ab h' error' liberare
vt cum gaudio veritate laudet nome sancti tui qui cum bn
dicta in eternu.

Ad compositionem vni cuiusq opusculi diuinu
inuocandum e auxilium iuxta testimoniu sapientis
Si qs indiget sapientia postulet a deo qui ipperat s dat
affluenter. Igit cum ipe sit lux vera et radiosa sapi-
entia patris Jesus xs in q sunt recondit oi sapientie et sc
auri innumerabiles thesaurus quos voluerit elargit gratiose
Ego vero indign et ore indign scriptor veniam plurimum
petens discipulus humilis et exiguus hic tria sanctorum in
cipiam sub timore dei non presumptuose sed ad vbitatem
meorum magis minime inclinat via completa totius
operationis vniuersalis ab oib occultata capitulatim
et ordinatim mo fidli discipulo hac secreta cort qui
ego Isidratij membrorum cum suspiriis iactatibus talij

et Oro sapientiam postulan

vero sub forma ne hoc mysterium excellentis artis ab vno in
vulgus nullatenus poterit promulgari. Iro sub verbo conigam
hoc plenam sermonis parvitate. Tunc fili discipline
cordis discretionem reverenter aperi ad percipiendum hoc dei
arcanum humiliter capiendum cum aurium tuarum intentione
ne fili mi panem filiorum detur canibus ad
manducandum indignis quia merito canes appellantur. Propter
ea in principio mei opusculi orator te ire sub precepto divino
hac paternoque vt fili Charissime in aliquo tempore ti
mendi dei reliquias. Hoc quod fecistis in scedula gratiarum
actione sibi gratias devotissime referendo. Et nunc
preter vestras animetas admiracionis dei ipsi tanta laborum
deligamus vnanimiter vno ore sic canendo.

O pater omipotens eterne deus Tunc supplicam immense
pietatis et maiestatis vt in nouo dilecti tui vni
geniti filij tui domini nostri Jesu quem tecum sicut viuit deus
in vnitate spiritus sancti quem terrenum et Celorum Thronos
potestatis dominus singularis. O summa mestorum consolatio
peccatorum vera refectio laboratum fortitudo solamen
pectorum spes lumen eternum ratissimum. Insuper nobis due
clementissime mihi indigno famulo tuo et meo dilecto filio
racione gratie ad sumendum hoc opusculum tuum excellentissime ar-
tis solum electis tuis in potestate tua reservari ad gloriam nomen tuum
benedicti qui ore genu flectant celestium terrestrium et in
fernorum et ore spiritus timor gemuisent et vt ad vtilitatem
animarum nostrarum quia si tua gesticuerit gratia ego cum si terra vitus
et dissolu-

et insolubilis huic meo discipulo hoc diuinum donum in valeo
rogari quia tu solus es qui laborem et dolorem gestis et cordium
fidelitatem intuens autor et gitor mei in mea petitione fili
mi disciplinam et lectionem in his questionibus fili mi fideliter
sis intentus et multum studiosus in multis medicationibus
vt valeas cognoscere rerum naturas quem humiliter in forma
tionem et et tua vt scias quarum rerum nas et cognoscas illa
arte secreta animo gentis incredibilia. Et primo angere in
pia et oribus ingestis fideliter expedit nemo te generare
tum vt hoc secretum per te in vulgus non deducat ne ipsum
maledictionem perpetuam corporis et anime tue perpetue gestis.
Redde pro satis difficulter tua benignitas secreta me non intel
ligere et pueriliter ortata es instigando quia timoris ea plane
rit primitatis nihil amplius interrogari. Deprecor dei amorem
mea mente tenebrosa tua doctrina benigna illuminari
promitto coram eis et anime sub iuramento omnia precepta tua bonum
tu adplere si non fuerit tunc ipse qui cuncta creauit tradat
me morti eterne supplicis collocandum in nomine domini Amen.

Fili Charissime sciat quia spiritus domini ferebat super
aquas ante Coli et terre creationem vt legitur
Gen. i. vbi quia omnia et aqua creata sunt hanc deus diuisit
et per cum duo et percipit aqua quem in ariditatem et illam voca
uit terram. Et illam aquam in quersam perpetua gesternauit
irrigando et humectando qua terra sicca nullum fructum
facit nisi aqua sue pluuialis et sursum humectet. Tunc ma
nifestabo tibi nuli agitude in hoc preposito mei de lapid

omnis philosophorum occulto. Et qa è lapis veste triplici tectus
lapis divitiarum, lapis Caritatis, lap. relevationis ab oi
penuria & lapis curationis ab oi languori & ita retinet
oe scientia & dr divinum mysterium a deo datum. Et
i do ñ è res sublimior diligenter notanda dbes qd dicit
qd lapis nr sit ornatus 3a veste. i. tres partes hi
ua sub. s. i corpus aiam & spiritus. Vn corpus mortuum qd
aia cum & tenebrosum è. Si mis fili qd illud corpus reni
viscat redditq sibi aiam suam & statim vivet. Et ia
bone mr ñ intelligo dicta tua. Nam sunt mi nimis
obscura qa dixisti mi t vnus lapis nunc dicis mi t 3es
vz t corpus aia & spiritus. Si vn est lapis tunc ñ sunt
3. nescio qd dicis. O fili removeat tua intelligentia
velamen & cognosce veritatem ñ ne dixi tibi vn
lapis qd vn & dico t expressi vn lapis vn lapis
& una res tm qa corpus i sua naz è reducta vz i
aqam suam. i. i pmam. naz suam qa p. mu corpora è aqa
ventuosa & tunc una res cum corporis suba zaqa in
unione q partes minimas i dimisi vnunt. Et hoc est
radix philosophica qa ramus i finitis multiplicat
& hoc dr lapis i Cap. libros notat quem philosophi onomaverunt
Jo fili mi ab illo lapide exhibit aia ppia i aqa sua. i.
spiritum p modum separationis. O bone mr dis meus sit
salus tua qa nunc plene habeo intentum tuum tota intentio
q dixisti. Dilecte mr utrum sublimatio necessaria sit
i hoc opere qm oes faciunt sublimationem. O fili scias q

sublimatio

sublimatio nra ñ è vulgi sed sublimatio nra ñ è aliud
q ~~sublimatio~~ subtilitatis qa i separatione ipsi lapidis
superfluitates removeam & ñ intendas q pn sublima
tione facim qd illa res q sursum elevatur sept a fe
ces q infundo manet sicut faciunt idiote q cum feces
vitrioli & salis nitri vel alterius feces aliquas subli
mat q si milior sublimaret nihil proficere posset. qa
nra sublimatione penitus ignorat. Sed fili nra subli
matio è partium ñ fixarum elevatio a partibus fixis
ptes vo ñ fixe lenant p fimum & virtus sed volum
q hoc duo simul fixant & prestet fusionem facilior
Nunc intelligo nra sublimationem. O bone mr dis
refundat tua pietatis nunc intelligo sublimationem phi
losophorum & ppter hoc tota arte i eo consistere. Fili veritatem
dicis ita autem sane intelligis & scias p veritate q
q p fuerit sublimat totum op ppetrat & facit. O mr
laudet dei potentia q p gratiam suam hoc mihi donavit.
q me discipulum tuum ita lucid illustrasti. Nic mr ia
intelligo lapidem & sublimationem lapidis. Audivi sepe a
tua mro q elementa separant modum at separationis
oio ignoro ab ipso lapide. Peto igit si placet enarrat.
O fili putabam te plane & finaliter hanc intentionem
sed video te adhuc a doctrina mea fore alienum. Verum dicit
dixi t q i sublimatione nra hoc totum fit & i illa elementa
perfectissime separant & lapis qdem albo complet cum tribus
elementis. s. terra, aqua, aere. Scias fili i mistura

dicij q fixo & radix & dr nutrix elementorum & aer formatu
tu & aer & penetratus & spus & portatus sic facias nam
sublimationem & illa dicunt elementa separata. et ut
melius intelligas terra nam fixat & firmatur aer ra
dicat penetrat / & aqa. i. spus terram mundificat et abluit
a / sua in puritate / verbi gra qn tonitrus fuit sup terram
Tunc fit lutum nigrum. tunc exalatio solis temperata
terram exicat & fit alba. Sic et in proposito vt dixi
O / pius pr ego negratior tuae intelligentiae. Cecus fuj
et sine intellectu nunc ad lumen tuae intelligentiae tuo
fauore sum adductus qa iam intelligo q separatio ele
mentorum tam restitit in sublimatione. O / qm pauci sunt
illam sublimationem habentes inter x. milia vix vnus re
perit q perfecte sciat sublimare qa qilla nescit totam
artem ignorat & inutiliter laborat. O / quale gaudium est m
q hoc secretum hactenus revelatum. Ecce fili cum q intelligas
dicta mea dm ite recludat sic ad tua intelligentia
vulgo non dispargat. O / mr excellentis doctrinae non me
repudiat tua pietas ab apliorum artis inquisitionem. li
benter tunc rogo dilecte mr ut dicas m vtrum hec omia
fieri possunt in vno vase & vno furno. Scias fili q
materiae qritate qa si mam fuerit magna et multa tunc
in vno vase qplum fi pot. sq in pluribus et illa sint ppor
tionem vni vasis & q hunc modum dr vnum vas &
vnus furnus. in q vase fit mra sublimatio calcinatio
fixio inaratio solutio / coagulatio / tintura alba ul ru.

O / mr let.

O / mr letat sum in his q dicta sunt mi. hoc secretum multis
temporibus scrutatum sum & nunq capiri potuit sicut nunc
sum tua eruditione capitum sum. Eruditus sq fidulae mr
digne mi vna ratione capimur modus commixtionis elementorum
lapidis qa separationem elementorum nunc plenissime intelligo
commixtionem vero non libenter. O / fili aures tuas inclina ad
humilitatis exhibitionem. Postq separasti animam et spum
a / suo corpore. i. illas qlitates aereas tunc reddere ra
dicis suae formae qritate p modum unionis tunc statim
corpus suscipit animam suam sicut ante nam. Tunc perit ad
regimen q vsqs terra cibat aqa sua in tempore suo
seu tempore suo et imbres inpregnant & hi repiere q vsqs
bibat aqua sua tunc perit p modum regiminis sui
q vsqs terra sua qsi qnta effectia influxerit. et hi
ordo primi sumere utilis ipsius operationis incepit / O /
mr in su digni q tua bonitas hoc misterium totius
ffuhi tu lud lucid declarari mere fragilitatis. et
mea aia nunq debet cessare di tempori du p tua salute
exorare. q hoc magnifico & excellentissimo dono dni. Bone
mr ad hunc aplius expedias me postq terra influxe
rit qm influxionem effectia qnta notasti vtrum illa
influxio sta tigat / O / fili q sagax et in qsitio tua q
non sufficio admirari q discretio tua en libenter
satisfacia tuo desiderio. Scias q illa influxio q qnta
effectia dr q e corpus simplex & in eo non ginet motus
elementalis sicut in alijs elementis corporeis et no qa

illud corp' dr' sup additamentu elementorum. ipsum ab eis tu
fili si vis vt fiat effectu elixir q tra substantiam possit
de sibi admixtu sic fieri n pot n p solutione sua sepius
repetita. Sz illa clausula huic maximis secretis in libro
t reserat timeo ne i alorum potestate trahi n' inuramento
me certificas granior/ o mr magne pietatis tue verba
tua me tm terruerunt q pnimia tristitia vsque cordis
mei histerie incurrit. Quia ad illu punctu vsqz huc
in tua gra tolerauit & ad finem me ignorantie a dissolutu
me religare conaris. Scu q principia cu suo medio scisci
tue sui & finem libri nunc ignorat. Scias mi doctor
me gaudia aliq assuturu aplius n vna solabile
pietas. qm audimi q totu secretu consistit i solutione
fili veritate dicis. Ad hc mr auto loq tue magisterio
loqris. Ecce ego flexis genibus & erectis manibus &
corde spirito, ad dm misericordie vultu meu totu di
rigo & iuro q misteriu incarnationis ei & q ineffabile
passione ei & sanguis ei effusione & q mortis sue
amaritudine & q crucis ei venerada i qua me pecca
tore redimauit q illud secretu q diu vixero alicui
viuenti nuq manifestabo. Fili sufficit. sa re pduca
i ortu amenu, & thitiqz & balneu ipsu lapidis i
q vite ei multiplicat vsqz i infinitu. & q tu
pertaueris sup ipsu lapide ei bonitate propria totius multas
partes i pudicie lucrauteris. Modus vo solutionis
talis est. Postq lapis mr i igne mundissim factu est &
absqz oi

rabsqz oi sordes. Tunc gtiqz i pulueres subtiles valde i
vno lapide & i acetu mro clarissimo & celestino solue
& statim solues i clarissima aqua philosophica. q si
fortiuscula. & postq lapis mr totaliter fuerit solutus vt dixi
tunc distilla mraqz distillatione & coagula i igne lenis
rato calore & i vltimu calcina q coagulationem. p modum
suum vt sepius repeti & scias fili q i q solutione
lapidis vna ps tingit. Cpter hoc. vt cui cunqz corpori
i vera luna vel iuenu solem. Sz q lapis fuerit p parat
finaliter & hc est solutio mra & secretu secretorum. O mr
admirandisme q magna sunt opa dei & i mensa q tale donum
ipse dis filiis hominum dignatus est erogare. Sz ego regratiori
tue multiplici dilectioni q dignatus es q tua instructione
ad laudabile finem ita n erit mi opus hic aliqua tristi
tia qa cor meum est gaudijs repletum talibus beneficijs ge
neroso qa omnibus diebus vite mee ab illo tempore q incepi in
vestigare illam beatissima artem, tunc sicut angelabam cor
po p solutione via philosophorum tanta potui vinculum q
ipsum rone & ratione cognosco sicut illi q habent oculos intelli
gentie q omnes i hoc mundo laborantes sunt erroribus inuolui
& i error pessima ignorantia excecati & qa alii i sa
libus alii i alluminibus alii i boracibus alii in urina, alii
i capillis alii i ouis, alii i aqis fortibus. alii i solis spiritibus
alii i solis corpibus alii i arsenico alii i magnesia alii
i auripimento, alii i mellis, alii i fellibus i hijs omnibus

est error & mendacium purum. Et hi his diebus bene considero quoniam
gra q̃ tinctura lapidis non quoniam non quoniam sapientia quoniam non
non multiplicantur illo q̃ quoniam fodiet sed non non constituit
quoniam corpus & spiritus & anima. Ut tu mihi a principio libelli
me docuisti & video q̃ non in mundo alia res sunt necessa
rie nisi hoc opus nisi ille solus lapis noster filius noster. Mihi
quod principit tua pietas & bonitas. Et quibus et magis oi tuam
me quoniam habere possem sed virtutis propriam. Fili nil aliud a
te requiro nisi ut diligas dominum deum tuum quoniam toto cor tuo
quia et magisterium non quia me sed sua propria gratia est largitus.
Et sis fidelis & tacitus in operatione tua. & non sis nec effi
caris quia nimis instabilis sicut inrasti. quia si fueris tuae me
tuae semper in bonitatibus dirigit. Cum fine laudabili et da
sibi soli gloriam et honorem quia ipse est fons & origo omnis boni.
& in eo reservat omnis thesaurus sapientiae cum nomine est
benedictus in secula. O mihi quam sana est informatio tua et mul
tum salubrius illud praeceptum istum permitto adhuc ne ista
praedicatio huius scientiae sit mihi spiritum aut & corporis
detrimentum. Hoc fac fili ut in dei benedictione valeas abu
lare frequenter. Amantissime mihi videt mihi quod habeam totius
artis complementum, quoniam opto unum magnum secretum ut autem
sepius ad tua pietatem sine bonitate et multiplicatione
lapidis utrum in multiplicatione sit lapis ad quod veritatem andus
et spatium tam pligam vel qs fuerit modus. Ego quia corpus
aliquis permittit ignoro fac amor dei sicut optime fecisti corpa
filium tuum.

filium tuum ut plene & perfecte intellectus valeat ad finem
completum intelligentia provenit. O fili charissime et quid
speculationis effectus est quando desiderio accrescit quo
amor & ardent in gris illa multiplicationis gradus. Fili
scito quod omnes petitiones tuae effectuatae diplobo et tua
mente sitibunda potu consolationis refrigescat. Mo fili in
clina aures tuas ad capiendum & amplectandum hae multi
plicationem et illam quoniam et duplicem possidet vis Theo
logicae & philosophicae ut scribit Gen. 1°. ubi dicit faciamus
faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram,
non quod creavit illum hominem solum sine alio admisto in
mundo ut illum servaret. Deus non voluit ut fieri potuit
quia solo viro multitudo generationis pullularet. Sed hoc quoque
simili admisto vir quoque mulier et non timuit semen ge
nerationis multitudinem usque in finem seculi sicut est in
proposito nostri magisterii quia sol retinuit sulfur suum
ad generandum aurum. Et aurum suum natale & luna semel
.i. sulfur suum ad generandum argentum sed tale sulfur
est aurum nostrum et est sapientia & non sup terra reperitur nisi
in illis corporibus quoniam ut instruxi disciplinam tuam in ca
prioribus & istum sulfuris fermentatio firmat mor. quia
quoniam illo semine fermenti fructus colligit ad alium fru
ctum multiplicandum et semen mittat & fructum colligit
usque in infinitum & nusquam finit. O fili & in chiter
per verba tua in hac propositione sunt enigmatibus plena
et propter obscuritatem verborum intentio tuum capere non valeo.

pt mentis mee insufficientia. peto ut planet et sipliciub
exprimat tua benignitas libenter fili sic multiplicatis
lapidem in sua multiplicatione Re. aqua ex lapide stracta
pedibus suis et in de sermo bn loto in regimine suo et insimt
bn miscendo. Et sine efluxione et sis cautus in hac opa
tione ne efluxerit et tunc post mistionem loca sapiente
ad balneum qa tunc oro solutus in aqua lactea q aq de
lac virginis et acetum philosophorum et hoc fit in spatio unius menis
sis et hoc subdiscretione tunc permitas cum elevari in celum et
tunc lapis fit volatilis. Postea vitris cum egualitate
tali decoratum tunc inbeas cum descendere iterum tunc erit
lapis fixus et fluens in hoc gradu regiminis et mensura
visionis et habebis multiplicationem Tunc dimit pars in pars
et vsibus reserva alterum vero augmentando augmentabis
ut pre posui in celum ascendendo, et deinde in terram descen
dendo et totum fac lapidem fixum et mundum volatile in
celum ascendendo et fixum in terra descendendo et fixum dis
solutum aceto distillato puro et claro quousque tingat mer.us
et de corpore in sole et luna et nihil melle repiri poterit
etiam habebis gratias et honorem huius mundi et cum te pro
sternent inimici tui exaltabis quia voluntatis habebis
finalem conclusionem mee intentionis et nihil amplius habeo
quam comunicavi tuae piae dilectioni. O mi sufficiat mihi ia
scio quia in te latebat in hac arte secreta bn in lectiones
me instruxisti et nihil in refudium quam incorporavi. Igitur
tuae magnitudini et intelligentiae ago gratias actiones Tempor
et iternallo.

et iternallo quamvis ex gratia dei factum hoc bonum singu
lare cognosari definitum et permitto priori subiuramento
tua semper adimplere mandata. et deus det sit meras in eter
na gratia una mecum mercaris vitam eternam. Amen.

Incipit idem Ortulani sine expositio eisdem super Testu
hermetis verum sine mendacio.

Go ductus ortulani martini mecupatus
pelle iacobina indutus nemissimi indigni no
cat phs discipulus noti dilectione charismi declarationem
artissimam prius viri philosophorum hermetis in fondo diari qa
sermo qui sit occultus et operatum veri opis in fatigatione
meorum digitorum totum totum exprimere verissime declaravit
nihil .n. potest phorum in sermonibus occultatio ubi doctrina
sancti spiritus operat.

Deus honor, virtus et gratia et dominus deus omnipotens cum
dilecto filio tuo domino nostro Jesu Christo et spiritu sancto
Paraclito Trinitas sancta qui es solus deus vivens homo efficitur
et gratias ago quia cum adversarium huius mundi transitorii permanis
se ne suis illectationibus et foc. suffocarer me ab eadem
tua misericordia substulisti. sed qa vidi infinitos in hac
arte decepios qa directam non ingrediunt semitam placeat et
domine deus meus ut deficia qua mihi tradidisti claros meos
ab hominum erroribus diuturna et sit decepit veritatem laudet
nomen sanctum tuum qui es benedictum in secula amen.

tait. n. phs verū. i. verū ē pars dicta ē archimia
sine mēdacio. hō dr ad drīāz illorū q dicūt artē
ē mēdacē certū. i. cōceptū ē & q cōceptū ē artū verissi
mū. i. solē verissimū generat. & dr verissimū i supla no
gradu qa sol sic generat cōcedit ōēs solē nātē i ōibus me
dicinalibus & alijs. Cōsequenter tāgit operationē lapidis dicēs
qd ē sugius ⁊ sic qd ē iferi. hō ió dr qa lapis istr dividit
i duas ptes pncipales p magisteriū igniē supiorē q sugius
ascēdit & ptē iferiorē q remanet fixa & clara ⁊ tn
istr due ptes ꝓcedūt i simul i virtute. & ió dr qd ē sug
ius ē sic qd ē iferi ad ꝓpetrāda miracula rei vnī. s.
lapidis & op' supē ē ātā q totū lapidē vnificat ⁊ re
surgit ūz facta separationē & celebrata cōiūctione
multa mirabilia ꝓpetrāt sicūt ōēs res fiūt ab vna medi
tatione vnī. hō dat ex⁰ dicēs. Sicūt ōēs res fuerūt ab uno
. s. ab vno globo ꝓfuso sine massa ꝓfusa, meditatione. i.
creatione vnī. i. ōipotētis dei & sicūt fuerūt nate ōēs res
. i. ꝓcreate ab vna re. s. massa ꝓfusa, adaptationē. i.
solo ꝓcepto dei & miraculo. i. lapis nō ē natus & ꝓcreē
ab vna massa ꝓfusa, i ste gīnēs ōia elementa q a deo
nata sūt & suo solo miraculo lapis nō ē id natū.
& sicūt nātē videm' q unū ānāz gnāt sibi plurima si
milia ita artificiātē sol generat solē cū multiplica
tione lapidis pnditi ió sequē. pr cui ē sol. i. aurū
ꝓ qm i oī generatione ōēs spermatis receptaculū ē ido
neū, ꝓsonās q tā ꝓsonātia similitudinis ad patrē. ita
& i ista generatione artificiali oportet q sol habeat suis
spermatib.

spermatis & sue tinctūre receptaculū idoneū: ⁊ sibi cōso
nās & illud ē ar. & ió sequē mater cū luna. Rō
qre i operatione istī lapidis istorū duorū corpl. s. Solis
& lune necessaria ē cōiūctio.

c Text notandū diligentissime q illorū duorū corporū
cōiūctio ē necessaria i hac arte ad albū ūz
& ad rub.ūz & sūt rōnes quarū una ē ista. qa sol cū
sit nobilius ther metalla & magis ꝓfectū operatū &
fixū & tn. dissoluat i aq ūz lipidissimā vt ꝓtet in
ānate sequē erit spiritualis & volās ab igne tn q
Mer.ūs q ē mirū & hō ē sue bone elementationis ⁊
tūc hēt tinctūrā sine numero, & ista tinctura vocat
sperma masculinū rub.ūz calidū. Si vō luna solueat
i aqua lipida nihilominus tn remanet fixa sicūt pus.
& nulla hēt tinctūrā sz pna ē sine ppta ad recipi
endū & fixū dū ītemperato calidi & frigidi ⁊ vocat
sperma femininū frigidū & alb. i generē ē ipsorū
cōiūctio.

Lia rō qa istorū duorū corporū cōiūctio ē necessa
ria qa cū sol q sit & luna ꝓ sit difficilis
fusionis & liqfactionis tn si i simul cōiungūt facile fu
ūt & resolūt sine liqfūt. hō sicūt ferri fabri
faciūt solidationē ad aurū vt saltationis ad vasa
eorū vn si i lapid nro ēet tn alterutrū ipsorū
nūq faciēt tinctūrā daret (et si daret n tingeret
it qtū ipa ē q n ēet receptaculū tinctūr ⁊ nūq Hom.

finale & secretum hui medicinam q fiunt an ar. ni. fugam
q. iudicio illorum duntaxat corporum & necessaria.

Ve duo cum se receperit in corpus lapidis ipsum
gat lapis in ventre ventis et hoc quod posuimus dicit per
tabit illud ventus in ventre suo platum est quia ventus est
aer & aer est vita, & vita est anima, & ego loquutus
sum de anima quae totum lapidem vivificat et dicit quia ventus
portat eum & reportat et fiat magisterium et tunc sicut
alimentum recipiat a matrice sua .i. a terra, id est nutrit
cum terra, qa sicut vitulus simul alimento nutritur nunq
ad etatem pervenit ita lapis nunq sine fermentatione sui
terni nunq pervenit ad effectum. qd qdem fermentum
alimentum dicit sic in generatione quo uno pre cum matris
conductione & alimento nutritur res .i. filij prius simi
lis q si longa decoctione caruerit erunt matri
ster in albedine & prius poterit retinebit sicut panis
fermentat ita vultis phos q lapis nunq fermentatur.
Secundum pr Celestinj Totum mundi hi est. ho est qd in operatione
lapidis est via finalis & magna operatio vocat .n.
phos eius Celestinj .i. eius secretum vel eius thesaurus
Totum mundi .i. eius lapidis inuenti in homo mundo. ho est qui
dicit ecce ostendo tibi vis eius integra est .i. perfecta &
completa si versa fuerit in terra, .i. si anima ipsius la
pidis et qua supra facta est mentio q anima dicit ventus
& aer in qua tota vis lapidis est quia versa fuerit in
terram .s. lapidis & fixerit ita q tota substantia lapi
sic fit cum matrice sua .s. terra, q totum lapis quantum

infirmetur

infirmetur sicut in operatione panis parum fermenti mutrit
et fermentat magnam copiam panis & utrum tota substan
panis quantum infirmetur sicut per hunc 2m ptis et
multiplicatione lapidis & per mundificatione et partium
separatione.

Consequenter ponit qtr debeat multiplicari
& per ponit lapidis mundificationem et ptium
separationem dicens terram separabis ab igne subtile
a spisso suaviter cum magno ingenio. Suaviter .i.
paulatim non violenta sed cum magno ingenio .i. ipsum
philosophico separabis .i. dissolues. qa dissolutio est
ptium separatio terram ab igne subtile a spisso .i. fecis
& immundicias ab aere & igne & aqua. & a tota substan
lapidis ita q lapis ibi remaneat mundissimum et
sine sordes. Quatenus lapis exaltatur in celum descendat
in terram .i. fixetur in unitate substantie quae effectus effluat.

Vnde ipsum lapidem sic exaltatum oportet in corare
sicut marmor cum oleo, in glemento ab ipso la
pide .i. per operationem quoniam dicit q dicit aqua lapidis. & lassar
toties sublimando donec iterato virtute fermenta
tionis terrae cum corpore exaltetur. Totum lapis iterato
descendat in terram & remaneat fixus et fluus &
ho est qd dicit sterrum descendit in terram et recipit vi
superiorem sublimando & inferiorem descendendo, ergo
corporeum est fiat spirituale sublimando, ergo spirituale est
fiat corporeum descendendo.

Sic habebis gratiam & claritatem totius mundi .s. hoc lapidis

sic geposito. gratiam huius mundi possidebis id est fugiet

ab te omnis obscuritatem .i. inopia & egritudo qa lapidis

sic geposito omnibus egritudinibus es curabilis hi es totius fortitudinis

Fortitudo fortis qa nulla est operatio aliarum fortitudinum huius

mundi ad fortitudinem huius lapidis qa vincit omnem subtilem omnem qm non solidam penetrabit .i. vincit & mundo guertiar. ui .q subtilis est & alia q corpora dura & solida penetrabit. Quod ad operationem mundi operatio lapidis geparat.

Ego sic mundus creatus hi de exemplum ipsius geposito

nis sui lapidis dicens sicut mundus creatus est sic est

factus nunc lapis qa primo fuit totus mundus & quod est in mundo

una massa gfusa. sicut dictum est superius post partificium

sumi naturalium diuisa est ista massa in 4or elementa mira

biliter separata & rectificata / per quam separationem diuisa

fuit vt diuersa fiunt. Ista possunt fieri diuersa ab ea i

abbreuiatione nostri operis per separationem diuersorum elementorum

a / diuersis corporibus. hic erunt adaptationibus .s. mia hes .i.

Si separat elementa fiet mirabilia geposita apta nostro opi

i nostri lapidis compositionis per commixtionem elementorum recti

ficatorum 9or .i. de quibus mirabilibus aptis ad hoc modus est hi.

modus operandi datus est hi. Quod lapis est ex tribus naturis

& qd hec tres nature sunt i Mercurio solo.

Tanq vocatur sub hermetis qa phs de compositione

lapidis hi dat occulto modo & qd fit lapis nostri

per noians se vt filius sui ad scientiam perueniatur de suo

nomine

nomine perpetuo recordantur tunc tangit de qd sic dicens

3 totius mundi petes hnc phic qa dec qd est i mundo est

gepositum qo 4or elementis vni infinite sunt partes mundi

quas dis phs i tres partes principales diuidit .s. i partem

minerale vegetabile & animale. De quibus commixtis ac

diuisis habuit phs scientiam veram i operibus solis id est 3.

Et partes phic q partes gtinent i vnico lapide .s. Mercurio

& id vocat hi lapis perfectum qa habet naturam mineralium

vegetabilium & animalium. Est .n. lapis trium & vni 4or habens

habens naturas .s. 4or elementa & tres colores .s. nig. alb. et

ru. qd nisi mortuum fuerit ipm solum manet & si mortuum

fuerit vt dictum est supra cum congum i gnectione multum

perfectum fructum affert cum completis operationibus supradictis

O lector charissime si scis operationem lapidis et dixi

veritatem si nescis nihil et dixi completum qd dixi in

operatione solis .i. completum qd dixi i operatione lapidis

tui trium colorum 4or naturarum compositum est vna re .i. i Mercurio

solo.

T q lapis sit vegetabilis scio ego qd loquor qa

ego sucrus fit trium herbarum. dna simul gnum

et tarq quarq nouia dicam i fore postq stetisset i fimo

12. diebus vidi Mercurium emanare & sunt hi mercuriales

portulaca marina / q lac album facit Celidonia / cuius

oculus set inuenti nulla fuerit data ad aliud oculum q vernalis

inuenit qd lapis vegetabilis est. Quod lapis ex animalibus

& mineralibus efficitur.

Vel lapis sit vitalis scio ego quod loquor qa separatio
elementorum ipsius mercurij & equali potest fieri
mistis sine aliquo additamento, in forti vase vitreo
cum parvo spiraculo in fimo mollj remissi caloris collo
cato, infra 3 menses vermes horribiles parient quos
quos vna tuerat alteros donec remaneant vni solus qui
si pascat mercurio. Si nascit ad quantitatem bufonis cum
forma terribilis in & hoc vitat qui sic in clausis sup plubum
quod lapis est vitalis. Quod autem sit mineralis patet si sup ipsum
fit putrefactio quartis in metallum,

Hic affirmat quod mercurius sit lapis.

Vllus quod dubitet ipsum mercurium esse lapidem qui se
ipsum mortificat & resurgit & vivificat et seipsum
in solem vertit alias quartis & per hoc dicit alius philosophus lapis
vnum medicina vna, cui nihil omnino addit nec quod superflua
remouet hoc philosophus illud vero omnium in quo duos quartis
figuram solem & lunam qui sit coadiutores & destructores
lapidis propter sunt duo coadiutores quos operatio facilem
adsplicet vnum quod destructior quod totum opus in fiat non diuat
Coadiutores vero sunt sulfur preparatum & arsenicum in spe
olej redactum sulfuris perfectas et mercurius coagulat vt
gelat & cum mercurio fiat teste Geblo dicente. vis
sulfuris albis non vnctis gelat ar. ui. et seipsum mortifi
cat. perfectas autem arsenicij et totum lapidem in spirat & vivi
ficare si thuro modo preparet. Vocupat enim vel et acer &
olum in gbu

olum in gbustibile vnum quod negligit olum a mercurio separat
loco eius accipiat arsenicum preparatum destructor lapidis
vero et arsenicum quod venum inuenit. Sed vbi legit phos & vitat venale
sale armoniaco coniungere mirmonium in tres corpus & spu
legit & acri spiritu a mercurio vt et dicitur quae sunt res colla
terales in abbreuiatione opis Sunt in plura alia collateralia
in abbreuiatione opis valde apta vt sales, atramenta, alu
mina & quod aqua aurum & vegetalis. & quod aqua fiat
ex istis quod in gtinicti solunt corpus vt Solem & Lunam tunc
hi plus habent aqua solis & lune commiscentur lapide bene prius
purificato ab omni omnia re & tunc festinat opus in vna die
plusquam alio modo faciet in 3 mensibus. Sed fit aqua quatuor
aurum quod in gtinicti fuit olum ex arsenico sublimato. Sed fit
aqua ex vegetabilibus quod in gtinicti tollit in combustibilitatem
& adustione sulphuris & remanebit album in gbustibile &
aedo creata sunt mineralia apta ad ppositionem nostri lapidis
vnum plures sunt vtiles ad vnum finem & hec sufficiunt ad lapidis
ppositionem. Sit nomen domini nostri benedicto qui in mita sicula sicuti

Matrice Joanis Tessinensis: sive Tractatus Metrice sup tota arte diuine sicie.

Terna dei pris ōipotentia / O / eterna dei filij Sapientia / O / eterna spus sci ineffabilis amoris clementia / O / diuina & singularis trinitatis unitas / O / imense ds cuncta ex nihilo creans. O / fons eterne clemencie fudens indeficiter gratie riuulos / O / speculum amoris & lumen inexcogitabile exercitu in Crucis patibulo pmisceri restauratione. O / palma martirij victoriosa / O / Confessoris omni officio gloriosa. O iustis iudex iudicias exercitu & reddens unicuiq; secundum opa sua. O / vita & salus omni te toto cordi gentium. O / saluberrima & vitalis refectio q̃ crimina delet & gre auget, qua eius maledictionis perpetue est reconciliatus patrem pmorum. O / seruatio iustorum tutissima & afflictorum solatio gaudiosa / O / principio & finis omni in cui potestate celorum virtutes mouentur & terra tremor pauit: celum plaudit infernus gemuisit. O / resurrectio omni mortuorum. O / eterna vita omni electorum bn viuentium & retributio peccatorum. Pna tor dne Jesu xpe. di fili Tui nsiro ego indignus peccator pietatis gratiam actionis q me vocare dignatus es ad cognitionem misteriose artis q̃ oibus incognita ee videt. Nonne ago sacrilegium nec originem ex quibus hoc donum institui nihil assit nisi in me sa gra tua q̃ mi criminoso es elargita & multis alijs te vere amantibus tua gratiosa magnificentia sparsit. Presta largissime ds ea habentibus vt habere

Devote & sidentibus vt eis arrogantia & auaritia & oci cu/
piditatis luxuria & cetera alia vitia illis ipliciat ab
eis longe pellat. Et misericordia tua cum ea Clementissime
pri in tue noue gsecq merceat. Per Jesu xpm filiu tuu. q dnm nrm.

Cultu artis i quitis sit p. sic dicitur i Jesu xpi noue
Qui salus et & vita i q lucet ars fulcata cu grar munere.
Qui cui mulcelargit subrahedo redigat velamine.
Preceptor q. opator q diuore q Velator e artis q pilamine
Hu spectro/ miseroq relcuatoq; laxoq sesu mea radio
Tue orna pietatis ad capilada veritate carta h. istadio
Corrupte fit prosta dire & post mortem i troia mercar inuamine
Tis sctorq supnorq Turma sctorq angelorq dulci cu laudamine
Tota canor ppalat artis calle cnodat scriptur modulamine
Q. lapis firet pitorq cetis que phorq aplectit solamine
Lapis quadrangularq mete Tua mouerat qualitate visere
Tu q velis idagat fudametu artis dat sesuij addescat
Terra/aer/ igis aqua & ceritate sistit i q qlitas ydiat.
Horq parte occultate occultatu venclat vire eqbit,
Assit mi virtus di addirendu hucnij cadidu opusculu.
Et lume ordis qotat vere materie padere mirq fudet vt inuasculu
Vtraq scat cupis arte rij scias fri parte vna isandibile.
Et qua tria fodiunt q poditi substinunt modu terribile
Hac res p. gfricat cofricata humettet aqua ipsibile
Et pars nulla remittet ptis grosse qn agit lifa isolubile
In humor collocat & ferueri gsiruet igis i tepiric
Tali naq; igt rasis costrigido capue vasis vaporarq materie

Same inb &

Same inb & obseruat nisi et virt possit q alat vetos ut gaera
Sic spus tota cassaret mirq fructus maturet laboris ptepora.
Humore dicto tue fermet ne allat & clinet firmo substetado
Sic mittat matrixstat gema dicta i curuat i humoris cauto
Tic humoris tue regat ne lapis nri tue corrupat estus violetia
Lecto qppe emedat sort fibo aputato aque lucetia
Corruptionis plebe sigiq q e laud plena dignu color i ingredie
Lapis h. quadrangularis amicq tm gstat caris seqsbuto pedie
Presetis carte copilato est soaner & ductator d tesu agomine.
Sacro ritu gstitutus & clericali & ibutus roris diuini flamine
Qui electis emdauij artis pricipiu & notauij aplectedo serie
Presis carta iluenda e & metij inserenda auij sup ygerie
Clauis p. multu rara q & aca spledescat clara doctrine i fame
Sudades cuctis mete pura vt h. scripta cu mesura tractet potraure
Artis finer ne trasir stat lector si sortir dulcor vis libamine
Pondus tritu ptractat vna pte adunat quater cu Trinario
Scrij mudi & ablutij fermeto bn calanatij qpressus sit notario
Postq h. respondet sigla mete gema cu berniga pte i trifaria
Dimisu dissipat terra sistq p fudat ad vasorq fibria
Jube celu cleuat gema feris sublimat apolorq apicat
Solerter latas segregat nrq scias collocat te allogno opificat
Tellus pbet mitremetu aer terre fulcimetu
Et his tribus fit cupactus lapis albus & gtractus igis adminiculo
Post h. cu Tu seqstrasti vetu lifa q locasti numero trinario
Pelle fere i troine vas tu fote & igniu ardor multiplicado
Donec alba illucescat & albata inotescat mistioris ordine.

Talis calor ꝑstat fauis sugmel cordi suauis sapida dulcedine
Terra nitaz ꝓficat aqua stud humectat suo cum rigimine
Quod nec multum nec parce sic ut verbum docet claro doctrine in fulcimine.
Pedus artum non quadras Terra tua qm̃ ledas lactice voragine
Illa sic inebriaris humectando q notabis q̃ tu sit in pondere.
Tunc in fornacem hunc cubabis decoquendo q assabis cum ardoris fidore
Liu corrupit violeti sic ꝓcurat t̃ leti ubertatis copia
Qua fumos aggregabis & memoris ꝑfugabis ex corporis inopia
Post bis quatuor tunc dicto cursis tracta gemma rex motu gratibilis.
Rursus riga ꝓficando Terra aqua irrorando sacietate durabilis
Dimortido ruminat regem vnctum quesitat sitiro igibilis
Donec rore celi bibat totum & se suo cibat morsello volubilis
Corpus tunc ꝑpetuat vt ꝓfluxum possit stare ignis ꝑ potestatem
Sed vt valeas radiare nisi scias ignotam regis quadratem
Foco lenis educabis post ꝓfluxum sic cibabis lacte cum albedine
Dimum fotem quetrasti vigor solis quem ꝑstrasti mortis tacendine
Gemma mortem ꝓsopita die vt des reddat vitam cum platonis flumine
Tunc a morte suscitabis regem fidum & mundabis suo balneamine
Nisi scias hunc mactare vitam & mortificare matre digentie
Mortuum vinificat q post mortem vitam dat regi quadratie
Aliqn tu assabis opus tuum & frustrabis artis ysthetia
Hi Joannes ardet ibidem q contrivit errores in heretica
Expressime intonuit veritatem ꝑ damauit scientie ꝓdium
In qua Tria redigunt in id aliud exhauriunt qm̃ e despidium
Persentat idagar regis fore q̃ sit mac̃ qua vestit pagir
Ruber nazq adornat corona sua coronat quem solem cum eligit.

O quam pulcher

O quam pulcher rubicundus rex qui scit letabundus sua stas victoria
Sub eo malij substernunt morte qi trimunt pondere storia
Sera metis reseratur stud lector multum chare codice volumine
Per regem tu thus sectur rupsum nimis & lenim cordis insertagine
Postq̃ hi ꝓsolidasti aqua vetum desponsasti cum Terra substatie
Sibi lenij maturabis gemma sicq ꝓficabis laboris cum ystatia.
Per firmum motum vniunt terra aer subiugunt hic fe iundatia
Cum sit triplex in personis vna tm̃ e in donis sua in essentia
Natus stat cum genitori aque volat in humori pluuie stillamine
Rursus ruit terra rigat hi in humum Tria ligat strictissime ligamine
Pantes natum stat in altum a terra in quem saltum spus in nomine
Trumem horum ꝑfectorum guertit firmo amorem ꝑ ꝓpacto ꝓpilamine
Corpus Tunc glorificatum ana cum sibi dat vitalis penitor
Vita vivit sine morte taliq sortem sorte ostendo salubiter.
Joannes qdem Testimetis ligua sua velut ensis artis sabir pitia
Qui patrem hac expressit sermis dei & impressit ꝑ arte ibuctia
Tu q donum gratiam hui rei fotem emanabile
Luna sole Transmutari et mado vocat clari, hi fa istillabile
Hi e radix p rara nobis data multum chara hermetis ꝓbamine
Doctrine refert veri artis fotem hunc tenet cum scriptum famine
Hi nunc et trado omni in q carmen carpe nomen tractatio nim lapis
Sup aurum & argentum ptiosum unguentum ꝑfert hi & jaspidis.
Natinitati gentum cum tortq herbarum soluit fortitudine.
Curat morbos languidos vi ꝓfernat q sanos membros valitudine
Eligit vite nucupatur in q morte ꝑfugat venenosis stimulis.
Quod ꝑducit in buccam dulcis e odoris pomi e odoris florida hi pomis

Aristoteles sublimis doctis artis cum divinis archanis etas regimine
Vna for cum pluvis eradicat q no fures possu depudar
Omnium q qs i ardor coque tm solis mor tractatu cum bonitate.
Cave omu ne fragat actus ne ithrimat i solaris circulo.
Donec color remittet omu q qs dirigat fulgor i albedis
Vitellu scias laetitiam hoc i uno rubicu splendor vulte rubedinis
Flumen nrm q amenum q tractabo regis regu lavabis alacriter
Vestis bina circudet rege q no deoret roscula suaviter
Prima veste dealbet altera rubicet sue rege i solio
Hec ige vestis gaudeat alba rubedine gaudeat cum amoris filio.
Vestis alba gsumat tribus filis signat cum lunaris radio
Vestis filis sit quaternis rubra fiat ut i lucernis luceat primordio
Meroz certa verbulorz doctrina struxit parvulorz via infallibile
Veste qua rege gornat sensus rei tibi dat p modu docibile
Hac ne capere nitas for rufus rubeu q eqor trahe duo lumina
In se virtute hat igitur ho eqpsu tm digis q sit viriuamine
Lapis nr fit eqoribus nulli dat i qbus dis fit spiramine
Eqo matris vestre quor beatur q hac ne festinauit
Hij sesu claret radioso canticis deo gratioso siphonie inibilis
Qui ne ppaucis gsertis bonis hac i uita ri polis mun no actu plus
Lapis nr dessolvat aqua sibi tribuat qtu sit necessariu
Gradus talis habeat nec lapis tot i mergat regimine gnariu
Rufus albu cum rigat aqua lactis nec stillat motu gfusibili
Albitrio nr cum citrina q rubescit qsi vetu color splendibili
Tra vis ho i qua pater forti tm latet artis magisterio
Quo ho sicis exaltat sublimat q potat dulce refrigerio

Tribus p.

Tribus p. priorz terminis mgroz distincta i mensibus
Duobus sequens tractat ternos solo gornat certis quantitatibus
Hos na gradus p sigris a mundi cuctis ut amoris eqoreq habundatia
Per vmu ultra gsequaris hac virtute ne mineris i multiplicatia.
Sic i dominas laudi Tu q gris sine fraudi artis eqcellentia
Totu habes sic i toto corde serva cum devoto p dei clementia
Restat nec hi declarare gemme qd sit ggelati lapis i formula
Latice evaporari igni p sto eqiccari regiminis p normula
Cave a gfluxione cum i q solutione sit lapis ne corrupit
Rufus tunc subtilis erit igne q qs letu grit i q sic gnetur
Quanto plus Tu desiccabis dissolvendo cogelabis lapidis entia
Tanto magis aggregabis i tigendo qs q colabis p eius eqcentia
Pro soanu deo car sesu qm ut salvar dicit a formidine
Seni hostis i eqoma mortis sue amena gaudia cum agmine
Sctorz qqi q cernetis sunt a laudis sic canetis honore lme
Explicit Lume secretorz consolatis misterorz do sit p gras.

Sequitur.

Ut lapis nr pulcer triplex fultus acie
Solertu flos cauditus citrin & rubicundus qui
philosophis turma laudis singularis. Hi qua
hic quaterno fit motu cus idinsu si plo plica
cuius mobili plumetij tuno. Huic famosa autoritas
Aristotelis phibet testimoniu q sapiertu totu pbat
quatus et vnu igeas tellus nra fructuosa aqua irri
gata qua sitit siticis austu postq libet rectu dans
cetu. Hic radix stas imobilis voce tonas i autu usq
poli cacumine elevari disdras. posca alacr motu.
Ale vinu sublimatu radicu roborate, prima mediator
filius terra mortua vnificas & illuminas alteras
spus abor nigros iclitus. Hic vna centia 3te decorata i
celu elevata 9tuplas vnione diuina & 3h. vna
i elevatione forma, cu plasmationis puidentia na i valle
ab alto ruit. rursus cupiu corporaij signu tu se fudit
solis & splendor talia prestas. gaudia sup cuncta mundi
climata i mensa. Hi donu dij pius qrat mete cu sicera
p hac vt celi brattia possit i trium amen
Solamen sit spus sctus amen

Sequuntur alia Metra.

Res cu nra p petit hc sibi iura
Spiritus vrgit & salus p probet
Vt bn mundet luquari sepe tradit
Spi mundi lubi nr stami sit tibi plumbi
Scrutaris stulta distillas scoria multa
Per mare i fudo si sic tu supplice mudo
Dissipa nr capta prius hac parte satis apta
Breuiter qcta sic massa gtere facta
Ho mo distinc 3 temporis ordine finc
Album vrinc disponit membra ruiret
Tuc subti bis corporis i cineratij
Vigor efficit sic ars totalis habet
Ortus e hois q sec ystat elmetis
Cuj p si dderis ex i m inuita bn si scis
Hic erit ex nostru lapis istas philosophis
Tuo miteris ho sub cnimate talia dicij
Vilia ne fiat ista latru volo
Hic ars e chara breuis luuis q qz vera
Qua si vere vulgo secreta patefiet,
Cessar & studiu doctriu scietia nomu
Pro qb vt valeat aegri qsq laboret
Sunt tria q faciunt magisteriu q ficiu opus
Vnu conuigit duo faciunt medicina
Ista q sunt vno corpor uncta tria
Vna re vna via vna dispositione
Vno actu tu magisteriu terminat.

Cãdida si rubeo mulier sic ducta marito
Mox gplectitur gplexi gaudiis
Sũt duo res sol cũ luna tũ vnio
Sũt duo q faciũt vnũ duo cõpora fiũt
Sol odit lunã pimẽ sẽ nõ facit vnã
Luna potestatũ tactus sol res in actu
Cuiqz tract rex rebis nomẽ sibi verũ
Sol tenet velũ tũ sic p triẽtica celũ
Curit idẽ luna pariter tegit hos domũ vna
Illustrãs arte ꝗ fuctũ corpus aptũ
Vt sibi iungat ꝗ sole dũ retinet
Si rebis scires qd cẽm tu reperires
Mer.rius vel aqua cũ luna manet
Auxilio rebis simul hic tuo mox retinebis
Cõficit vobis fit ab hijs lapis puto rebis
Rebis gnẽ nomẽ de sulfure sumẽ
Cũ sole rebis & lunã tu retinebis
Fermẽtũ vũq; mirũ lapis est genitor spiritq;
Mer bimũ lunã pars vna pactũ paratũ
Sulfur ars. sit i hijs rotidẽ bn inetũ
Hic arte cerabis aqua resoluto
Soluũ pgãt solutũ dissipa qz pat
Disunctũqz mãc surgẽdo mũdificat
Calcẽ siccãt siccatãqz calcinat
Sternit rigat / Calcẽ sic albificat
Humida siccãt / siccata sicca lenat

Sepius ista dat

Sepius ista dat calcẽ sic purificat
Coquẽdo generare post albũ gpetuat
Sub
Sepius alterat fixũ nõ fixo lunat
Sic nõ fixat discas & in igne domat
Hic res alterat sij fixa sit aãare
Vultqz maturat totũ mox itaqz rat
Sic res cynat dbis gplexionat
Resomedat dũ tinjis tinta gbat
Exercitẽs quare studas sic pacificat
Oia patrat sapiẽter. n. parare
Visibj hijs nota gscribitur ars tibi tota.

Laus deo deporetij.

Vstius vt spero nil mũdi quã mo qro
Vo & vsura nec raptũ p mala iura
Vil fraudis si vadz paupiatẽ qqz radet
Se possidẽtij dispẽsat plurima getij
Nec sic dficiet si logo tempo vivet
Et dedit ho domũ patat hic quis qa trimũ
Acqrit bimũ vnũ dnm qqz trimũ
Radices aquẽ mater ferũ parit illũ
Cuiq; suũ ferũ dnt fit talis metallũ
Si furit mũdũ cũ lipha subtilatũ
Et bn cõmixtũ spiritũ eius erit aurũ
Arg. ferũ mũdũ cũ aqo celestũ
Ferũ ẽ mũdũ min aqeũ mãqz plũbũ.

Purgatu metius mijotuq; purius ibi stanu
Ignu q; celles sup humidu st tibi ignu
Plus ago celtu Terreu dat t cupru
Spiritus e tiges aias subiugit corpus dicas
Tinges & merges calco figes fistit elisir

, alia metra.

Ignatur rector Saphyc-sis imitator
Corporis vt cura geras int genitura
Mercij filijs arte poter dar finem
Notos alios q; spernas tam roborq;
Hic p falsario puteris st tibi dico.

33B

330

33 d

33f

339

33 R

1

Afram ordinem Dra Ecclesiae 26
Albertum Saxonem Episc. Dra ordine Ecclesiae
Sacrum Episc. Dr 9. 1 . 1. 26

33

Multifaria loquitur ipse pater: sic enigmata et
nebulosa verba mihi nobis obtrahere
dignetur. nec sine causa: qui dum inuenitur
scripturus filius et amicus pius in redditibus mei.
nam qui de meo in oceano adquirere tantum fructus
loquitur quem oculata fide prospicit et aspicit
loquitur adquirere non prohibetur. Ut dum
deus rerum sicut adeo demudare maligno visum
est. sic solum hic quos deus adunat. et me
cito donare quem noluerit ab istum iterum sine
nebula recitare aspice. quem nos soli pyple
metu plangimus et tristitia maxima
nobis. Et cito nec superflue nec diminute
tradit. Subiciunt sicut agit pius. quo modo pyr
pyrius sic inuenire debet solitudinem. et apud
cuncta cuncitatem. Si hic cito diligere
insperatis et ea frequenter cum indagatione solitudo
gemit semper propio: inuenit pyrum in illis
ad pyrum sic: sicut est mea tua fremi
tus fidelis et constanter aspiciens. dum
labore gemendo petitione mea exspectatio
promissi mea ita sine dimini de superflue
quam plene post dubio scribere et aspe/ illis
discipuli adiungitur pyrum solimarum sicut stella lucis.

fixo. calcis. plumbi. quae hoc alios tenuissimo labo
rant spiritus. sicut in stephistagre liberis premit
et hic qui sunt et spiritus alchimici. et metallum
omnia et stella. albumina. lanzarchis. atrimentum.
et gum magnesie. magnesia. tutia. et alia
malia multa. et nitrum et alia spiritus.

Hoc ad regimen primum oculi. et ma et
lapide et ma via secundum totum mundum
terminat. quare praetermitto libros hos. 7. ex
spiritus metallorum transmutationis antem
ma finitur fundabis. et post primum et finem
spiritus secundum ordinatos. et totum stabilitatem
illius primum / et adiplebit animum tuum.

Capitulum 7.

Quid alchimia et eius virtus.

De primis rebus quae metalla gignunt.
Et quae species ma eligitur ma sit eligenda.
Qualiter igitur sit sunt magisterium opus.
Et quae et qualiter nas. et fornax fornicabitur.
De omnibus coloribus accidentalibus: et ignis apparentibus.
De ma et sunt quae medicina fieri debent.

In hoc ma considerandum nobis huius artis artificium
plures diffinitiones. Hermes dicit. alchimia est
substantia corporum. quo unum et ipsum simplicium
opposita / priusquam admittit per decoctionem et
mercurium

Et hoc etiam quia praestat per ma de rebus ma corporum adiunctum
et non potest esse in farina. sal. ut stringitur alio apparet.

[assertis gingere. et ecce nihil permixtione gemmis
melioris non contentum. Alius dicit est sicut decoctio
tassez et omne genus metalli puram per medicinam
vale stellum est quod alchimia dicta est a gelu pro qui
Alchimia vocabat. hoc ergo dicit fuerit medicina
una quae eligitur nomen quae qui principium sunt
metalla effecta perfecit ipsa ipsum. et hoc est
causa sui principium.

2m. de primis rebus

Et hoc nihil minerarum praetione agentur est. notandum
quod quia minerarum dicta metalla (quae sunt multae
praeter tredecim primis ad mundum) ex argento vivo
et sulfure generantur. quia varietas diversa diversa
transmutat metalla. quia multae hoc. non sunt
necessitate de primis duobus puro vel impuro gen
tant metalla. Aurum quod est corpus purum perfectum.
ex argento vivo puro effecta claro. et sulfure
mundo. fixo. claro. rubro. gravium. non est defectum.
Argentum est corpus mundum fere perfectum. ex argento
vivo fere fixo. puro. claro. et ex sulfure
mundo. fere fixo. claro. et albo gravium
et deficit ei parum fixio. color. et pondus.
Stagnum est corpus mundum imperfectum. ex argento vivo
puro. imperfecto fixo. claro. et ex sulfure impuro
mundo claro et albo gravium. et deficit ei
duo quia ex puro et hui impuro 2u spiritus mutatur. illa parum
decoctione

Plumbum est corporis mundi et imperfecti quo argento vivo terrestri et frigidi. Habet parum de humido et humido fixo et quo sulfure grosso habet et rubro gratum et deficit ei fixio, puritas et igniis et nimis habet de adustibili terrestreitate mundi.

Cuprum est corporis mundi et imperfecti quo argento vivo habet parum de humido, humido fixo, habet terrestreitate adurente, humido claro et quo tali sulfure rubro et combustibili gratum. Deficit ei fixio, puritas, pondus et nimis habet de colore parum et terrestrei combustibili.

Ferrum est corporis mundi imperfecti quo argento vivo habet parum de humido et fixo habet terrestrei adurente albo, humido claro et tali sulfure nimis terrestrei et combustibili gratum. Deficit ei fixio, puritas, pondus et nimis habet de sulfure fixo, mundo cum terrestreitate combustibili. Hoc in metallorum generatione et naturali alchimia habere debet.

Tertium degradum generationis obiciens non habet.

Nunc ad nostrum propositum principale obiciendum quem primo supponere satis sit notum quod quo argento vivo et sulfure generantur metalla et propter puritatem ut predictum est sicut sepe recipi. Nulla medicina metallica adhibere potest ut transmutationem faceret quare non sit quo ipso opus ut octo. Quia satis apte

Hora illud ubi transmutatio fieri est et quod multum aliud est quod sal sicut fixi et quod octo est propter

[illegible] quia nulla res omnino est sufficiens ipsa per se [illegible] transmutare furorem. Que miracula quod aliqui dicitur [illegible] sua habet sua quarta alia et vegetabilia. Quare natat [illegible] est quam [illegible] mirabilia [illegible]. Hoc videtur quod aliqui [illegible] in [illegible] dicitur [illegible] in [illegible].

Non quod perfecta [illegible] est argento vivo et sulfure oriuntur omnia metalla et nil sic adhuc [illegible] aut ea transmutat in id quod illic oriuntur accipit et salium [illegible]. Opus fuit quod ipso argento vivo et sulfure et perfectione. Supple fixi [illegible] a quo ut a [illegible] dicitur [illegible]. Et sic dicimus opus non accipere argentum vivum et sulfur quod lapide quod nostrum. Nec quod argento vivo solo. Nec quod sulfure solo aliqua gratia metallum: sed quod habent generationem [illegible] diversa metalla gratia et minerali [illegible] multa. Sed quod habent generationem non nostra quare [illegible] est aliquid. Sed finale nostrum [illegible] occultum quia et minerali habent fixi [illegible] et alii habent. Supple adurente et [illegible]. Ponit [illegible] quod aliquorum non ut non nostrum quod plures aliquos [illegible] non et operatur [illegible] argentum vivum et sulfur [illegible] quod [illegible] diversione aliquos operantur. Quia notare non [illegible] percutiar ante oculos argentum vivum et sulfur [illegible] minerali. Et si aliquorum [illegible] ut sit [illegible] essa quod quantum

a

b

Et ab. eligit ch decorata i nrm et ch ppm na ipt eligendo et q ppz nr
illa gnior ita stingit nag ☉ et ☽ quo debet esse plusq ffecta si rna
ffectiones pp proficere debet

gredit. no ne ppterea no ipo fieri nisi m in dero
quido. agno ut ipsum pnisparim. pacit si
eligerem pp mire ch gnere. ut st magnesia. terra. atzemta cadmia et
et fraliter. si eligerem ipm azgm nium et
sulfur ffsa. na. qlz sm ch est. ppterea
nos ministrat illa. ppez t. qua debita ppez nr
gm gnerat humanum. et postmodum decoqit
usq ad coagulationem ffsicam massam. idcio
consumu a zeoptione dicit ffsia fa na. d.
nisi ni. et sufficit. Cum igitur dicit
ppez nr et ffsiminy cpa ffsy ffecta si
ppez to et debito modo decocta simple. ab
illis eligenda est mn: sunu no est cpy ffsm
mastelinum sine sufficiente et diminutione aliqua
q si cn ffecta sibi gmista lignefactionem ffficeret
esset eligiz. ad cubra. Argm no est cpy frigm
et ffecta et feminem. et si illa ffecta existent
gmixta cn ffectis no ffficeret ffecta
cn ffectis. si potis illam ffficeret ffectis
cn ffectis minueret et ffficeret. et si esset
plurq ffecta i 2lo qlo. etc lo et si alia
tantum ffecta ffficeret ffecta. et q
cn simplices cpa ffectis i eis simplex est
et stabilis n forte zduceret ad stagn
pstim. i. ad fugm cn volatili. i. q volatilis
q sunu volatilis sugat sumaz fix. et quin

ouzta sit corpy ffecta et ozgto in pnci mo
et ozo. et talis sulfur cubro. qz no eligerem
ch mn aucj ad eligiz cubrum. et azgntum stat
ad eligiz album: qz simplex ire duo cpora
ita ffecta st et sine diminutione aliqua geni
esse. et to fozter digesta et decocta adi
nihil ch nisi cn ignis nostro artificialj ipsis
cpay naturam. et gtnis na aliqd ffsiu
cn idem mudificare et purificare ignem
na simplicis cpis sly in est ir. qz si
eligerem mezu ut azgm ch mn: nlo et
differit inuenicem i ipso ignis agentem.
et lz conamur ignis ad ultimu sly mudi
ficationem puriziz no possumy ff fectissimu
sly gestionem nalez. sugle. ex ynde oscipa
mn. a zeoptione nostra abozz. si possumy
puriziz cpa aliqua sibi to mudu azgn
in m et sic sufficiz puriziz: sup qby ffs
na to puriziz cpa / q cn ignis nostro
artificiali. ad ggenaz sly mudificationem.
decoctionem. sublimationem. fixionem cn ignis mo
et cpa sly alis gtinuato nalzemy puriziz
sugle ad fine ffectu.
pre eligenda est ffs mn qua azgm nium.
mudu. puru. olazu. albu. no ad gloriam
ptinetu. si gmixtu equalit ffectionalitez
cn talj sulfuz albo stn cubro et ggelato

iconia

sylapidis plus q ffecto.

si pp eligit dir et sine laborem ffa et hzi n pp

iconia

tam zsidum port adorad tadu. qm alia zpiz ur dis ur sto.

gpm no q metallis. q plapide ido occulto dm aurum est sumzu et azgtu

at zceptio ne

.1. sale
-s. q lapide

[illegible] nostro nihil et igne
nostro artificiali. ad quod primum multiplicatio
et ignis [illegible] possitis pervenire. tale
.s. proximitate q ipsum primum opus ignis mille
milies zoo sit factum et efficio q ipsa cupa
aliqua primitiva nihil deceptus. si ergo
[illegible] capitulis meis subtilius perviderit [illegible]
manifesta praetentatione et apta. me et
omnem lapidis demonstrari. et quisquis
id detectabile sit quo et prout [illegible]
[illegible] tota.

Capm 4m. qui ignis sit

Vnumquisque si ita es dulcissime amicis et uelo
ipsi[illegible] totaliter obtuberis q in hoc modo dra
ucra prout medicina lapidis sancti quod
sit qua et opus alchimie est adhibitum quin
[illegible] perfecta perfecte omnium metalla. et hoc
plus [illegible] perfecta. opus uero plusq perfecte me
[illegible] nota in nostro opere et labore [illegible].
et si ignoramus modum ignis qui est [illegible] qd
ne videmus qualiter nos quod olim metalla
perfecit et fiquit opus. videmus. n. [illegible] minu
[illegible] q q ultima calitate. quae [illegible] modus mi
nerali est. quaque grossitiem [illegible] dorogat
et spissat q fit q [illegible] regm nimis q
pigredine terre. prodit dracheum et [illegible]
[illegible] nota quod [illegible] q rigidus est. q calidissimo sabio [illegible]
aqueo opto humo dorogat et [illegible] ad naz [illegible] sabio
uel fit ignitum ipsum sit nimis q q [illegible] et [illegible]
sibi [illegible]. ex sua pigredine. et q [illegible] ulteriorem drachum

[illegible] quae sulphur. q q illa calor [illegible] et [illegible]
[illegible] q [illegible] grimata ex postea ex dicto
[illegible] alios excitate [illegible] metalla. et quia
nos sit [illegible] q in tanta sola drachone
[illegible] sive fac metalla. quid non agit
q diversa regimine metallorum et fusta
nolle [illegible] perfecte. [illegible] ipse agit agendum.
[illegible] nobis q multo superat naz. et metalla
[illegible] perfecte nouo regimine ad opus [illegible]
ex regime nostro melius / quia [illegible] sed drachoni
uiaz liberate. .s. drachonis [illegible]. et non
[illegible] ipsum ignitum [illegible] uel ignorantes
[illegible] non dicit [illegible]. q ignis et agat [illegible] agat.
sufficiunt [illegible]. [illegible] perit. et alibi
[illegible]. [illegible]. et iterum [illegible]. et ne [illegible]
[illegible] et alibi fiat ignis blandus qui q suos
duos [illegible] equalis accidit [illegible]: ne [illegible]
sit [illegible] sequitur damnum. et alibi [illegible]
et primo. et alibi. [illegible] q una [illegible] .s.
lapide. una uia .s. [illegible]. et uno uase
totum magis [illegible] terminat. et alibi [illegible] ipsum
170. uiaz. et alibi. ignis [illegible]. et alibi
hoc opus multotiens [illegible] hoc [illegible]. sic
[illegible] p laudicity [illegible] q [illegible]. et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. sic et
magis hoc q [illegible] ignis [illegible]: qui [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] sulphur [illegible]. postea
ex dictis duobus [illegible] metalla. q .s. sol uel luna
sin q est elixir. [illegible] a [illegible] uel 2m

hic loquitur agat ne q sit agat B ipsum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

ergo et qualibus decoctionibus augmentandus.
et quid de igne lento loquantur et strictos
pori dicto tibi tamen. / veritas et opus regi
minus penulatim et nimis usque finem
augmentandus est tui.

Capm 5m de nitro et fornace.

Premium modum in tertio et medio fornacis
in de fornace quibus et qualis fieri debet
agendum est. Cum nam nari igne metalla dico
quae decoctionem istam sine nitro fieri oportet
ad hoc apto. et si nam strictaci gramina petro
quodlo / nitro sum debet esse assimilatum. videamus
qualis sit locus metallorum granis manifestus
et septimus minerarum. videtimus quod fundo
modo est calor regularis panes. omis nam
stang ostendere et ostendendo destruat et regulat
et ubique aqua fuerit et venis terrae abscidum
et argentum vivum / et pigmentum quo calefacta
terra ubique fluxum et mutat / et et sulfur:
tunc et venis terrae / nagez illis sufficit quo pigmentum
dicit terrae ut dum est grossum / obviat vapor
argenti vivi ut dum est et venis terrae puissimae
aquae ut crassissimae aquae minerarum procedit /
ubi et calor et modo aquae gra penetratem
granum tempore longo sum locum diversarum
diversa metalla. et propter notum est quod

In hac notatio fortasse stellis hac sententia: ignis noster ad sit
ubi ostendendo quod ignis nate invenit, aquam planetae ou in gemmis
et illi fuit fieri quam vivum. i. stilo granum. ut vivum quod ad
spiritualitatem et nobilitatem pertinet. et postea sulfur. i. medium ut
sum oculum vel fortasse ad spiritum vel vapor adductu omnium. et est

minor minerali ubique lapideum est. et ingressus
de opere clausus. quem si calor aeris. valeat
zonalem magnae metalla generare. ergo si
nam imitaci non unum quod fieri valet facere
et / quod ignis in ipsum postea quam ostendit oculum
non pertinet. et cuiuscumque calor sine nec mu
lapidis gemmae et est fiemitur clausus. quod
nam zonalem esse debet cum pneumo collo et de
vitro / vel terra aliqua nam et desistat vitri
gemmae: et bitumine debet esse sigillatus
et sic calor et minerae et medicatae non tangit
nam sulfur. s. et argentum vivum. non terra modo
est ubique: sic et modo / ignis nec calor
tangere debet nam et est nam gemmae patrum:
β et alio nasti sicut clausio id est ponendum
ut non medicinae singis et spiritus et omnis
sit, molis et aptis calor tegatur. unde
et lumine luminum dei. quod numis tegulae
nasti est aequalis. sint tu ab illa minus
pneo et separationem mota superflua deleta
et abstracta: quia superata per dico
gratis inventum incamina.

Capm 6m de colorib

Regulae lapidis nec modum agendi certum aequis
et quae modum ut ignem lapidis dominando /
et tempore longo non sit ignissimus gravis. et antiquum brevi
tempore operis. ortus sum ista opponens ponit is nec
ad omnibus de fieno fieri stercore.

diuersis colorib; quos apparebit nunc transmutari.
Unde ideo dicit aut · quot colores / tot nomina &c.
Alius · sunt diuersi colores quos apparebit diuersi
prodit et plures nomina · Unde ipse post lapidis
descriptionem (que putrefactio est appellata) fit
lapis noster tota niger · Vt ideo dicunt quem pue
rum in nigrum stricto ~~tale clauus lapidis est~~
quod in albedine albedo est occulta : et tunc opus
est alia potestate sublimine a nigredine eius · Vt ideo
dicunt · quem puerum in nigrum · stricto tale clauus
lapidis est · post in putrefactione ~~cibatur~~ albescit
no albedine nova et citrinescit · deinde ideo aut ·
stripis albescit et stripis citrinescit et stripis lignescit
et sepe coagulat ante novam albedinem · Unde
et alius dicit · si ipsum distillare et si ipsum album
decorat ante albedinem &c et fit viridis ·
Unde alius aut · cum donec natus viridis
tibi apparebit que est eius aua · et alius scribit
quod in viriditate illa aua dominatur · Apparet
et ante albedinem color pauonis · unde ideo sic aut.
scribit quemque colorem quod pauonis pro apparebit ante
albedinem : ac deinde albedo stat nunc · Quidam
aut · prius latonem tunc deinde : donec nobis aut
pistum elucescat · et tunc eius aut ~~cibatur~~ coagulata
est · et tunc lapis in rotunditate est coagulatus

latonem

Alius et aut · quem inuenies et albedine in ordo
superminutem inuenit : esto ergo quod in albedine
illa est rubedo in albedine occultata · et tunc opus est
illa potestate simul coquere donec totum rubeum
fiat · est tunc in tertio rubeum nec et rubedinem
nec ideo quia incertitudo gypsi colorem · et quod
dicit sic · post albedinem nec ignis colorem
augmentabit ad incertitudinem purpureum · et dicit
no incertum nihilominus · quia deus zelator
liquefactionem · et tunc ultimo ego · diademate
nobis dei mutu coronat.

Cap^m 7^m · de modo fabricandi medicinam &c.

Ut quia quisque stricto ~~[illegible]~~ opinari · Lo · magis in
magni ad elixir operandum album et rubeum
faciendum finaliter de modo fabricandi quia ipsum
est gaudium et letitia desiderata et optata
tractare non debet · Album nam elixir distillare
usque ad spiritum et quod ipsum metallum deducit ad
albedinem perfecta · et sic elixir rubeum ad rubedinem
perfecta · Sed secundum est quod unum metallum
est magis tenuem et a perfectione quod aliud
et unum efficiunt perfectum quod aliud · Et quia ideo
metallum per elixir ad perfectionem sublimatur
quia multis tenuius · et quem inuenimus

metallum effectum multum geniunum et minimum
effectum ex ipsorum et quam a multis remotis
que non metalla remota et que geniunt
et est genius et minimum effectum. Capitulum
magis extentatum est. et si spiritus et ge-
nitus fuerit, satis puerum ipsum et
in vegetative determinatum. et quod dubio sicut
per vegetativum magis tractum et tamen est generatum
sine statim, et sicut sapientia puerum
sit magis vera: et in spiritu sicut est vegetum
post effectionem sit quietum. nam prosperum
magis retro et per sua spiritus ipsum pronuntiant
dominantur sicut dicitur sicut manifestum
in linea non lenitur. et demulatur et
quorum chorus. non non locatur. non mittit
nam. et non nam surgit. et non sine obumbrat
nam. Et alii. omnes sicut applicant quo sicut
qui sicut in minutis dicit. de quo et in si
pro tale nobis sicut eligunt. Scias et
non ante sunt vegetum genitum: que non vegetum
dicuntur. mutatum quidem. et qui per rimine
vegetum sunt superpositum. et per ea vegetum
et generatum tale vegetum sit spiritale. sicut
pent sit nam loco elicit effectum.
Et et elicit illud et spiritale sine alia

sine carnem et alia nam sua in multum est
opatum et deductum. et in est mensum epistolarum
facile est exponere. sicut et solutionem prius
liquefacto. Gratia est et sicut mille milia
et alia et illa gratia perficit et transmu
tavit. ipse autem et unum stellam magnam circulum
tida. geometrica est et una ad mille
minimum capit. ne sunt deputata loca
et totum hoc intuitum facere vel facere
quasi nihil apto. et pone in fructu fructus
pluvia in tempore quo et stetit unum do
et tres dies donec spiritus sint quietus. et
istud est opus trium noctium in quo et
finaliter principatus est. et una tres sicut
alia mille mixtum capit appingere
in stemma sine minimum. et istud est opus
unum diem. et unum tempus vel momentum vel
similiter de quo stemma mirabiliter laudandum
deus noster sterminus. Finis. auctor sit
hoc tractatus et ingenio breviter apposita
no aliquid diminutum nec aliquid sicut superflu
dicimus nobis credidit et quo et sicut
prosper omnium corpus in sicut splendet
et apparet. quem ut hic tractatum de

speculo tegit alchimie / ipsumque declarat et
reponit inde nos ipsum p tractatum demonstra-
re est de se que tractatus agit. et
opinit p sue fare facies: p alterius speculum
et habet pulcritudinem decorem. na glibz
sapiens p ipsum geminus se ipsum pcepum
assicit figurata. se per speculum fulget
alchimico atque resplendet plus: quibus
sin gam pulcritudine aut dignitate. ut
nisi alchimico speculi et signo excitatis
cognitis denudato suplare stat. et hisce
nta apparent nisi est hec figura

Fac de masculo et femina circulum rectum
et de eo cone quadrangulum et de hoc
triangulum et de hoc circulum rectum. et sic
lapides prosit prosit amen. Laus
summo creatori nostro

Finit opus Arnaldi de villa nova

Aqua p lapidis e alba
de aqua vite. vel
vera vel spiu agni
vini

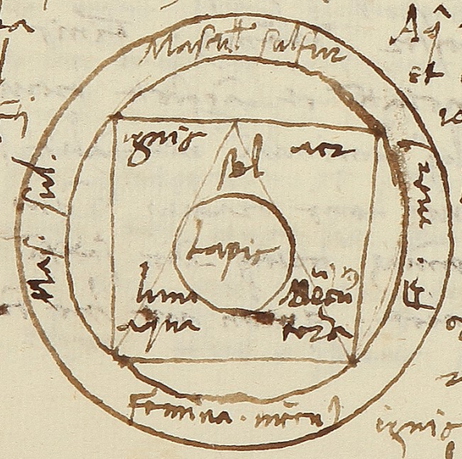

Aq 2a lapidis e albedo et citrinum q de sol
rab: vel aqua etrop
prosit. dicit de ignis
3a aq que est
oleum igne angu
ogis et rectum et
albedo. qd de
ignis. aer. sulfur
et oleum prosit

Alter sic ymaginabat. ut p ignem ut sic
capta i maim potti, ex tribus opertis
tegebat. opponens 4a. post elevabat ex
maim tero quitto sup ghg una opperta
apponebat p.n de ipa poterat remedia
que una stipino sup ignem predictu ipsum
mch tu stim pati permittebat. itaq omne
opus costamabat.

ignem apta sic in stipitem aptasti si meministi
et ita accipies ipsum

426

Incipit speculum secretorum fratris Rogeri Bacconis

In homine dm̄ mei Ihesu xpi. Ad instructionem
et doctrinam multorum hanc artem studeo nolo
tum q̄ copia fiant libri istius libellus edat.
Cuius quia titulus speculum dicitur secretorum
cum tamen multum speculo totum secretum philosophie
aperiatur hanc tamen artem et ordo operis sensibilius
efficitur. ut habeant amici mei posterius et
speciosius finem studio et deductione sine obscuritate
uiam hoc opus aggredi sine difficultate artis
exercendi sicut in ordine operis sine defectu pla
cite sub compendio consumationis ut et habeant ex
consumatione maxima utilitate sicut patebit i
sine ut habeant et ex arte radicis probabiles
et ueras et et ex operatione magistri demonstrationes
quibus ualeant contra omnes et reprehensibiles
hanc artem et admirabile nolentibus facilius obuiare
prudentibus resistere berutis respondere et eorum
errores solerter euacuare.

Dicunt ut contradictores quod impossibile est aliquid ex
plus et commutationem nullam resultare posse ex su
mineris ut aurum examinare auri argenti ex
minare argenti. et sic de ceteris corporibus assumen
tes illud Aristotelis i.4. metheororum di
cit quod alchimia Archifices spes vel cras me
talloque tras mutari ne possit. Dicunt et
quod sicut ibidem dicit plumbum semper erit plumbum
et aes suis et mundicis possit non fieri ut videatur
argentum ut et dicunt errant homines sic ibi di
cuntur sic responderi potest quod non est nobis laborandum
circa transmutationem corporum ut faciamus
aliquid et non erit homo vis idem quod faciamus
aliquid et hoc minerum quod non sit et hoc mine
rum. Sed ut ordinemus igitur et mineralia corrupta
ad minerum non corrupta. Verbi gratia ut ha
bemus in libro intitulato lumen luminum

Plumbum est argenti species cuius minera
lis est vaser aegritudines .s. mollicies igitur
do et fetor quibus deprimitur est argentum restau
et ucundum et sic reducitur ad primam sed minerale
ucundum et primum redditum nec est nos laborare ut transmuta

Similiter ferrum est
argentum sicut est corruptum et sed minerale
[illegible] et sic de ceteris. Cum
[illegible] argentum [illegible] et ueri. Similiter
[illegible] argentum [illegible] et omnibus dispositionibus
suis [illegible] et fetorem et malitiam
[illegible] ab eo nobis
[illegible] argenti. Similiter stannum
habet [illegible] et nigredinem quod
[illegible] reducitur in argentum.
Similiter argenti est aurum nisi in colore tantum quod
[illegible] abeo in sue minerali dominium
sui argenti nisi ut nos dicimus ei colorem aurum
[illegible] Et hoc est quod Aristoteles dicit
ibidem quod sit argentum [illegible] fugit purum et co
[illegible] et sufficiens mundum et mollem et calor temperatus
fit ex eis aurum minerale fit in longo tempore
[illegible] consilio [illegible] natura

B. BIBLIOTECA

[illegible]

Et non quidem quid [illegible] a multis omnes
[illegible] breviter tangi
ut patet. Et [illegible] dici in
medicatis propinquis [illegible]
[illegible] corpus corruptibile [illegible]
[illegible] corruptibile [illegible]
[illegible] patebit [illegible] Et his [illegible] breviter
Liberis. Et [illegible] quibus solutis rationes
contradicentes [illegible] habitis [illegible] videlicet
scimus quot et quot et quales [illegible] oportet: quae hunc opus perficiunt breviter
generaliter disseramus.

Quae et quot et huic opi necessaria. Cap.

Scire igitur [illegible] Cector quid simpliciter reducitur [illegible] ad suam [illegible] aut [illegible]
Alimentis lapidis. Aut [illegible] medicinas propinquas aut
ignis tin absq; medicina. Inprimis quod est nobis

requirendum: quot et quae sint huic opi necessarij adhor
[illegible] et ex quibus et ex quibus fiunt
et qualia os et [illegible] et ex quibus [illegible]
et quid dat ordo operis, quibus [illegible]
[illegible] Scientia igitur est quantum sint huic
operi necessaria. 3. Calor corporis et spiritus oleum
et tertium et corpus cum forma. Et [illegible] misceri
quid [illegible] sit [illegible] ista patebit.
Calor corporis est prudens [illegible] est [illegible] corporis
[illegible] et indivisibilis partis [illegible] quam
[illegible] possibile est dividi sicut atomij quae
sint [illegible] radio solis. Spiritus est quidem corpus
subtile fugiens igne sicut possibile [illegible] rerius
oleum est humiditas [illegible] spissata et [illegible]
[illegible] est pinguedo quae fit ipsa [illegible]
[illegible] ignis et [illegible] misceri cum
corporibus liquefactis. Tertium [illegible] dicitur
omnis [illegible] et eidem [illegible] ad
hoc. et est duplex. Alia [illegible] subtile.
Tertium et est quidem [illegible] omnis illa
oleum et eidem [illegible] ut dicit hoc

R. BIBLIOTECA

[illegible]

[illegible] duo

[illegible] tabilis

[illegible] Almiraho

[illegible] sunt duo .s. [illegible]

[illegible] certi terminis ut numeris

[illegible] Capitulum .s. Cap iij.

[illegible] Capitulum

[illegible] sicut

[illegible] Camides [illegible] suo

loco sed exilis dicit [illegible] tantum tres [illegible] excellentes

[illegible] quae nobis [illegible] sufficere ad complendum

[illegible] sunt isti tres [illegible] humoribus

[illegible] capitis. omni. Et hos tres elegerunt philosophi

[illegible] omni natura [illegible]

[illegible] sicut patebit [illegible]

[illegible] 4or elementorum [illegible]

[illegible] terra: ignis: aer: aqua. Et hic aer

Quare unus quidem [illegible]

[illegible]

Dicit quidam unum quidem istorum necessarium fuit

[illegible] et existimo quod unum quidem debuit

esse istorum i sua natura [illegible]

[illegible] in qualitate omnium duorum quod debuit

esse fixa sicut [illegible] Sed [illegible] quidem [illegible]

[illegible] abscisse quo ad resumendum [illegible]

[illegible] mutentur

[illegible] talis debuit esse et quinque

[illegible] sicut [illegible]

[illegible] una stans tringens [illegible] solidus

[illegible] Amplius iam [illegible]

[illegible] quia [illegible] nos i digemus

[illegible] dicit [illegible] quod [illegible]

[illegible] ut [illegible] nobis [illegible]

[illegible] quod ex oi [illegible] fixa [illegible]

[illegible] fieri ut [illegible] Sed quia [illegible]

[illegible] i [illegible] quod ad nos ad [illegible] tm [illegible]

[illegible]

Cap. iiij

Cap. .5.

Explicit opusculum

[illegible] potestas Divinitus [illegible] in opere
alchymie [illegible] Bartolino:

[illegible] Dei: Amen: Accipe lapidem meum
[illegible] est lapis hic est meus
lapidis [illegible] septimum [illegible]
[illegible] quia prius vocat lapidem et id aqua
possunt [illegible] septimum et artificium:
quia et coq ro unione et opere alchymie subi
[illegible] quod substantia ad modum lapidis.
Dr lapis benedictus qui extra quatuor el
menta sup est quedam quinta essentia
que spus lapidis appellat. et quia spus
nobis non apparet nec tangit nisi assumpto
corpore et aliquo elemento iste spus per suam
nobilitatem accipit et nobiliori et superiori
sphera ignea remanet sibi tamen ma
sua spirituali. et eo neq est ignis neq hic
natura ignea qm est dsc. et iterum
quia istud corpus sphericum ignis in per subti

litatem sui et spiritus ad hoc a nobis non poterit
[illegible] et [illegible] modi
[illegible] corporis in dulcedine. [illegible] sublimum eius
[illegible] transmutando quod aqua [illegible]
[illegible]. Secundum dicunt spiritum et
[illegible] operatur in eo in uno horo
duplex [illegible]. [illegible] lapidem ad ut
[illegible] et alia [illegible] et [illegible]
[illegible] et alia [illegible] elixir
ad vita hominis et secunda secundum ad omnem
corruptionem corporis [illegible]
[illegible] igitur [illegible] lapidem [illegible] ad [illegible]
[illegible] congelandum [illegible]. Secundum spiritum
[illegible] [illegible] potest [illegible]
[illegible] spiritum [illegible] aliquam par
tem [illegible] [illegible]. [illegible] spiritus secundum
[illegible] quid
si [illegible] et [illegible] finis [illegible]
et [illegible]. Si [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lapis signum est [illegible] primus
et [illegible] et [illegible]:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] sic

[illegible] sanguinem

hominis quia si esset sanguis hominis

[illegible] dicti [illegible] sanctae [illegible]

[illegible] habere [illegible] minus [illegible] et [illegible]

[illegible] regnum [illegible] recipi

endum. Sed quia ois [illegible] cuius [illegible] Capudistos si

[illegible] sue [illegible] quia [illegible] ut

[illegible] appelamus [illegible] testamento qui dicit:

[illegible] eius est [illegible] sine [illegible] formido

[illegible] Capidis [illegible] ut

[illegible] sic [illegible] sue [illegible]

possidet. Ro huic aqua domus [illegible]

sue [illegible] et [illegible] suo [illegible] et [illegible]

[illegible] aperiebit. Et habemus [illegible] quod [illegible]

[illegible] phus. Vis eius [illegible] est si [illegible]

fuerit [illegible] et [illegible] ro [illegible] aqua [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] facit [illegible] [illegible] suum

[illegible] spiritum [illegible] suum [illegible]

[illegible] Ro [illegible] quia [illegible]

[illegible] est [illegible] quia [illegible]

[illegible] est [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] et [illegible]

[illegible] et

Et sciendum quod hoc lapide [illegible] dicit
[illegible] quod hic minus
[illegible] sit et tamen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Item istud medium tertio quod [illegible] iste lapis
[illegible] admiranda totius lapidis [illegible]
Causa quare aliud terra. Sed aliqui
quod accipiunt tortum quod [illegible] quod terra lapidis
et. Alii non fecerunt mutationem. Alii non
[illegible] [illegible] Et [illegible] sit aeris
qui [illegible] dicunt quod [illegible] [illegible]
quod [illegible] [illegible] fecerunt aquam [illegible] sicut
aquam [illegible] quae non debet esse terra [illegible]
Sed quem admodum dicit [illegible] [illegible] unus
Matrem unam cui nihil [illegible] [illegible] addi
tur. Et tamen [illegible] [illegible] superflua
Est. Quare lapis hic benedictus [illegible] ergo
[illegible] aqua predicta si fuerit [illegible] vita
sublimata [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible] [illegible] eius

ut si in his ad [illegible] [illegible] et [illegible] homi
nis [illegible] [illegible] necessarie.
Et [illegible] debet dicta [illegible] [illegible] ab ipsa
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
a [illegible] [illegible] quod [illegible] predicta [illegible] adusta
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] predicta in aqua flegmatis [illegible] quod [illegible]
fetor [illegible] [illegible] aliquod fetor aquae [illegible]
[illegible]: que debet [illegible] [illegible] ab ipsa
distillari. Et idcirco [illegible] [illegible] [illegible]
lumina [illegible] / [illegible] [illegible] in aqua
aqua flegmatis [illegible] quod [illegible] fetorem
adustionis. Quo facto facias exinde [illegible] [illegible]
[illegible] aquam [illegible] quod [illegible]
facias septem vicibus. Et tunc habebis aquam
vite medicinalem ut dixi. Et nota quod vix habere
potes et [illegible] [illegible] mensuris luminis simplicis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] distillata: ——

Explicit totius Dimitrij Portoconi

Incipit speculum secretorum fratris Rogerij Baconis

In nomine Domini nostri Iesu xpi. Ad instructionem & doctrinam multorum in hac arte studere volentium. quibus copia deficit librorum. Iste libellus editus. cuius quidem titulus speculum dicet secretorum. quia in illo velut in speculo totum secretum plurium & operatio eorum in hac arte & ordo operis sensibiliter inspicitur. Ut habeant amici nostri posteriori ex eius inspectione sine tedio delectationem sine obscuritate nisi hoc opus agrediendi sine difficultate autem operandi: sine confusione ordinem operis: sine defectu perfectum sub compendio consumationem: ut et habeant ex consumatione maximam utilitatem sicut patebit in fine. ut habeant et ex arte rationes probabiles & veras & eidem ex operatione magnum. et demonstrationem quibus valeant detractoribus & reprobatoribus hac arte & ambulare volentibus facere obviare: prudenter resistere breviter respondere & eorum errores solerter evacuare. Dicit enim detractor quod impossibile est aliquid corpus per transmutationem novum resultare nisi ex sua minera. Ut Aurum ex minera auri. Argentum ex minera argenti & sic de ceteris corporibus assumentes illud Aristotelis in 4° Metaurorum dicentis. Sciant Alchimie artifices species metallorum transmutari non posse. Dicunt et quod sicut ibidem dicit. Plumbum senio evertitur plumbum. Hoc a suis immundicijs possit abstergi ut videatur argentum ut per

eū erit hoīes sīt ibi dī: qb; sic responderi pot
et nō ē nobis laborādū circa trāsmutanda corpo
ut faciamus aliquid de nō ente hō ens. idest qd faci
amus aliqd de hac minera qd nō sit de hac minera
Sed ut reducamus ipm de minera corrupta ad minera
nō corrupta. Verbi grā. Ut ledmus in lib intitulato
Lumen Lumīum. Plumbū ē Argēt spēs. Cuius
mineā tres minaserē egritudines. s. mollicies. ni
gredo & fetor: quib; depositis ē arg.m redtū & uerū
et sic reducit ad primā sui mineri uera & pri
mā radicem nec est translatū ut transmutatū
a sua minera. Similr Ferrū ē arg.m sed ē corrup
tū in sua minera p dominū sulfuris inmūdi &
sui arc.h bi. nō purū im nocumēta ingrediūt sup
ipsū in sua minera. s. Nigredo: Humidīs & siccitas
quib; ablatis ē arg.m ferū & redtū. Similr Cuprū
est aurū & soror arg.h in dib; dispositionib; suis. s.
in mollitie & in fusione & malleatione. Sed ē rubeū
si nō nos auferimus ab eo rubedinē tunc ē arg.m
Similr stannū hēt mollitiē, strido ē dehū & nigre
dinem qa denigrat: qb; ablatis reducit in argētum
Similr arg.m ē Aurū nisi in color tm: qa color
aurī auferē ab eo in sua minera p dominū sui
arg.h bi. unde nos dicimus ex colore aurī & ē aurum
Et hō ē qd Arist. dicit ibidē. Et si arc.m bi.m fuerit
purū & clarum & sulfur mundum & rubeū & calor

temperatus fit. ex eis aurum minerale fit tū longo
temporis secdm cursū nātē. Similr si arc.m bi.m fuerit
nō purū & sulfur īmundū fit ex eis aliud corpus
minerale secdm dispositionē in minera. Et nos qdē
qd nāa facit in mētibus aurorū nātr: faciūs idem
artificialr breviori tempore. Ut puta in die una ut
in hora una diei cū medicinis propinquis: cuī uis
longo temporis pregēt reducendo ipsa corā corrupta
in sua mineā ad phāz claram & minera in corrupta
ut patebit infra. Hīs utq; dīb; breviter phibāns:
que adversātur & ēātr solūt rationes ōdictū su
scepti opis debitū absolūimus ut scīmus: q & quot
exhibūt & ēlia ea ē opz: que huic opi principālr
breviter enarrando disseramus

Que & quot sunt huic operi necessaria. Cap. 1.

Scire igr te opz lector qd tripliciter reducūt corā
ad suam minera uera. aut p medicinas propinquas. Aut per Elixir
aut igne tm absq; med. In primo q est nobis in alterius lapidis
quendū: que & quot sunt huic opi necessaria ad hoc
Elixir faciendū. & ex quot & ex qb; fieri pot. Et
qualia opz ea ē & ex qb; fieri debet. & qd dat ordo
opis: qb; scītis scīt & quesīti intentio. Sciendum igr
est qd tm sunt huic opi necessaria. s. Calx corpo
ris. & spūs: oleum & Tinctura & corpus cui debet
ista ptinere qd aut sit mūdū, istorū ia patebit
Calx corporis ē pulvis cuius habet corporis calcinabilis
& in dimisibiles ptes divisus: quem ulterius impossibile
ē dividi sicut atomi: qui sūt in radio solis. Spūs

est quidam corpus subtile fugiens ignem sicut patebit in
ferius. Oleum est humiditas calore inspissata in qlibet
corpor & est pinguedo, que facit ipsas calce liquefactibilem in igne & permiscibile cum corporibus liquefactis
Tinctura est aqua tingens ipsas calce & eidem insegabilis adherens. Et e duplex. Alba. s. & Rubea. Tinctura q est quedam coherentia colorem illa calce & eidem insegabilis ut dixi adhere

Quale unum quodq in sui na debeat esse. Cap. ij

Dicto qd sit unumquodq istorum necessarium fore difaria existimo: quale unumquodq debeat ee istorum in sui na & confectione explanare. De qualitate omnis dico qd debent ee fixa sus ignem. ho e qd nd fugiant ab igne et nd consumant ab igne & qd nd corrumpat in igne & qd nd mutet colorem in igne, talia debent esse que huic opi principiant ut bmione omnis istorum verum fiat sba ima. Stans tingens: & fortis, absolidas & essenevas. Amplius in constat nobis o lector: que & qualia sint qbus nos indigemus nunc restat dicere ex quibus & ex quot pnt illa exhibi ut fieri que nobis conferant Notandum e n. qd ex oibus re fixa sus ignem ipa possunt fieri ut exhibi. Sed qa ista sunt infinita quo ad nos ad istam en sustentationem eritandam elegimus ea tantum que ptin elegerunt & quibus ipsi usi sunt & sunt tantum duo vegetabilia & mineralia. Vegetabilia qdem sunt lapides unius phos. Mineralia no sunt duo. s. spus & cor

spus sunt quatuor cor no se segre & sic trahit illa ad fuscio ad certum nuem ut terminum. qa de infinitis nd est aris nec scientia

Qui & quot sunt lapides. Cap. iij.

Hic de cetero restat dicere naz lapidum. & eorum cognitionem & qui & quot sint & sciendum e qd xij sunt lapides vini sicut patebit suo loco. sed ex istis omibus eligimus tm tres & excellentiam q nobis possunt sufficere ad complementum Elixiris. Et sunt isti tm. bz. sanguis humanus: capilli: Ouum. Et hos tres elegerunt ptin qa excellunt oem naturam minerarum & sui & fortitudinem & nobilitate sicut patebit suis locis. quia habent in se naz 4or elementorum & completum. s. terram, ignem, oleum & aquam. Et ho oleum loco aeris dicimus. quam quidem naz licet habant in se minerali magis tm diminuta habent sicut patebit inferius

Quot st spus & quare dci sunt spus. Cap. iij.

De spibus no sciendum est qd sunt 4or & ita dicta qa fugiunt ignem & evaporant & fumum in aerem quorum fumus sumopere e evitandus, quia subito exanimat homiez & reddunt paralisicum ut inducunt apoplexiam & aliqm mortem. Et sunt isti bz. Azeruruis Sal armoniacus. Sulfur & Arsenicum. Et iqnis habet naz pdcaz magis tm diminuta qm lapides qa in lapidibus sunt. Terra que est Cale completa. habet et & hi

oleum qd est Tintura. Aqua est Tintura alba &
ignis rubea: quas nõ contingit exhi a spiritib nisi
forte a sulfure, & hõ ꝗ accidens. Et oleum qdem mis
mitur in spiritib sicut in omni re, tã aliata ꝗ mata
ta sic et sales: qa inueniũt in oib rebus & tintura
est in spiritib diminuta: flos tñ facimus eas ꝗ aquas
candidas & rubeas & eas liquoramus & complemus sic
patebit infra in libro xij aquarũ. Calcem nõ &
oleum ex se ipsis habent completum

Quot sint Corpora & que sint. Cap. b.

Sequit de corporib: que sunt septem. s. Sol. Luna.
Venus: aer. Juppiter: aqua. Saturnus. hõ est
Aurum: Argentum. Stannum: ferrũ: plumbũ. Cu.
cuprum & Aurichalcũ & electrum. sunt idem Et ꝗ quis
aer nõcet inter Corã ipse tñ est spũs. Et istã
corã nãz spũs participant magis tñ diminute
ꝗ spũs. Et sta eorũ spũs ꝗ aquã suplet & oleũ. Et
est eorum aqua duplex. Candida & Rubea. sicũ dicit
in libro xij aquarũ. & est eorum oleũ sicũ patebit
infra. Sal aer. Assumen. Sal Alchali. Et Salcibi
ꝗparatũ sicũ dicet infra. Calcem aut ex se ipsis habent
completã

Quomodo omnia preparari debet. Cap. bj.

Cũ aut opz omnia ista ꝗparare. & que & quot &
quales sint eorũ operationes etsi sint oũnz eadẽ

aut diuerse. hõ nbi lector scire fore necessarium
existimo & hic est ordo absq; errore. Scias tñ qd
hec ẽ cõsumario totius opis & huius artis. Flõdum
igr qd nõ sunt operationes sine ꝗparationes: que exer
centur circa ꝗdta oia eadem. Et pũ horũ est
ablutio sit mundificatio tam spũum q̃ corporum
& lapidum. Et hec operatio cõis est oib. tñ lapides
nõ abluunt nisi capilli tñ Et istud docebit totum
in hõ ablutionũ: q ẽ imus t. lxx. & ꝗ hõ subtrect hic

Secta operatio ẽ spalis & propria cuiuslibz. Cap. bij

Secunda operatio qdem ẽ spalis ꝗ se & diuersa qa tu
pidis ẽ distillatio. spũum sublatio. Corporũ calcinatio
quid aut sit docet in libro de Virginibus Vobis.
Distillatio ẽ separatio sine segregatio quorũ ẽtorum
ab inuicem sicũ habetur in libro de septuaginta
& infra patebit de eorũ sublationũ satis plene.
De calcinationũ patebit infra in regiminib eorũdem
Et ẽ Calcinatio corporum calcinabiliũ ultima diui
sio in partes indiuisibiles: quas impossibile ẽ ulterius
diuidere sicũ sunt atomi qn sunt in radijs solis
quib nõ ẽ pars neq; tactus & est pulvis albus aut
rubeus q dicit Calx.

Tertia operatio que est cõis omnib. Cap. biij.

Sequit de tertia operatione: que ẽ cõis omnib. s. tam
Lapidib ꝗ et spiritib & Corporib. Et ẽ Cerato. Est

aut Ceratio imbibitio huius calcis cū sua aqua ipsam tingere in albedinem ut in rubedinem. Et cum suo oleo ipsam liquefactiua facere & permiscibilem cū suo corpore, et dr Ceratio metaforice. Quia cū Elixir bn preparat debet liquefieri sup lapidem bn candere ut sup carbone sū cera liquefit & qn sic fuerit tunc est factum

Quarta operatio est Solutio Cap. viij.

Quarta operatio ē Solutio: et ē Solutio partiū disgregatio. est aut duplex. s. Calditatis & roritatis. Calditatis ut in fimo equino septem diebus ut amplius. Et hoc ē ut tu accipias medicinam in Vitro et sepelias eam in fimo Calido equino & humido septem diebus ut amplius dō medō soluat in aqua clara sine turbulentia. Et hoc fit p bona cōmixtionem omnium cōpositorū. Quia quanto plus solueris Elixir tanto melior est compositio & cōmixtio in eo et semp duplicat in eo tinctura in qualibus dissolutionis. Solutio Roritatis est ut tu sumas mitricata cū medicina & suspendas eā in olla cuius orificium sit clausū ut ne vapor illo ascendēte soluat medō. Non tangat tū mitricata aqua. Et hec Solutio fit forte in vno die vel duobus ut amplius

Quinta operatio ē Comunis omnibus. Cap. x.

Quinta operatio sequitur: que simitur ē cōtis oibus. s. coagulatio. Et est coagulatio medicine ita cerata & dissoluta

desiccatio ut indurata. Et hoc ē ut tu sumas cū aqua ed̄ mitricata & ponas eā in olla cum cinere & sepelias eā in cinere illo usq; ad medium. Et nō cadat nec inclinet mitricata. Et subtus illā facias ignē p decem horas dō med̄ congelet in lapidem siccū

Sexta & ultima operatio est Proiectio Cap. xi

De sexta & ultima operatione dicendū ē que est proiectio & p est cōsumatio & perfectio totius opis & hoc est gnale omnibus. Quatuor aut lieat hec medicina proici ut quot partes corporis una pars huius elixiris tingit. Quia Elixir lapidum tingit plures partes corporis q̄ Elixir spūum qa tingit mille partes & duo milia. sū patet in septuaginta & in libro de triginta Verbis. Elixir nō spūus tingit mille & minus. Elixir nō corporū minus q̄ spūus

De preparationibus verū dicet infra. Cap xij

De ꝓparatione aquarū dicet infra in libro xij aquarū

De ꝓparatione magni lapidis dicet infra in libro de triginta verbis. De ꝓparatione capillorū infra in libro de Rebus & infra in libro de lapide dabesi

De ꝓparatione ouorū in libro septuaginta. De ꝓparatione aliorū lapidū in libro de xij aquis.

Jam tenes tu q̄ huic libro queris solaz vē diu cōquirū nec nō & ordinē operationū & oēs ꝓparationem eorum: que in hac arte sūt necessaria & totius rei complementū sub mare cōpedio ꝓ penuria librorū. Laude deum & die ei sēp gras cui honor & imperium

Explicit speculū secretorū Rogerij baconis

Incipit potestas diuinarum in opere Alchimico
que inscribitur Ortolano.

In nomine Dni Amen. Accipe lapidem nrum bn
dcum: qui nō ē lapis nec hēt nāz lapidis & sepa
ęta. nota qd phus uocat lapidem omne id aquo pos
sunt ęta separari q artificium: quia q eorū cōiunctiones
in opere alchimicho suscitant quedā fba ad modū lapidis
Dū lapis bndcus qa ex quatuor ęta sugē quedā
quta eterea: que spūs lapidis appellat. Et qa spūs
nobis nō apparet nec tangit nisi assūpto corpore
in aliquo ęto. Iste spūs pp sue nēę nobilitatem
accipit in nobiliori & superiori sphera ęto scl. s. in sphera
ignea remanente sibi tū mā sua spūali. Et io neq
est ignis neq hēt nāz ignea quantū est de se
Et iterū qa istud corpus sphericū igneū pp sui sub
tilitatem & puritatem adhuc a nobis nō potest uideri
ideo instrumētis sibi idoneis mediante cooperij in
dustria apte subtilem eius fbam contemplando: que
in aqua uertit & manet. Sepa igr dcum spūm
& coniunge cū ętis. Operatio uō in coniunctione duplex
ē. s. ut fiat Elixir ad ar.tum. vi. cōgelādū & alia
imperfecta corā ad perfectionem reducenda. Et alia
ut fiat Elixir ad uitā hoīs cōseruādā. secundo ad
omnē corruptionē corporis euitādā. Si igr uis

facere lapidem ptncum ad ar.m. vi. cōgelādū hō mō
facias. sepa spūm quanto citius & ~~melius~~ potes. qa puirius
nūq uta cuiter separabis ipm qn ipse retineat in se
aliqua parte priouis fbe fleumatice. Iste spūs se
mel separatus uocat aer.s cuius signū ē qd si in
miseris in eū panū lineū in flāmat & nō cōburit
si uō pluries separaueris, uocat limaria rectificata
cuius signū est qd pānus mundus totaliter cōburitur
Itaq hēs unū ętrum factū spūale cū spū.s. tē nō
Et Ista cpz qd ista tria ęta fiāt spūlia cū spū pdcto
qui spūs debet retinere uirtutem sua corporalem
hoc mō sepa totū fleuma superfluū a dcō lapide
dō uideas oleum distillari & nihil penitus remanere
fleumatis & erit sū pix. Et tunc limaria
rectificata miscē cū ista fba facta ut pix bene
mouendo dō in corpore. & tūc Iterato distilla. Et
tunc uocat sanguis humanus rectificatus: quem
querūt alchimici. Item Vocat Aer ut uetus. Et
de hō logt phus dicit. Portauit illud uetus in uetre
suo. Et sic hēs duo ęta exaltata ~~ata~~ ęta in uir
tute. s. tē. ce. s. flegma & Aer. Postea accipe dāz
fbaz: que remansit ut pix. & sepa totū oleum
superfluū in alēm.co uitreo dō nihil de illo remanent

Et tunc erit queda fba nigra & sicca quam pulverem
bn cum sanguine humano rectificato & dimitte stare
p spatium trium horarum & postea dist. Et tunc
nocat aqua ignea rectificata. Et sic hes tria etia
exaltata in unitate. 5tu. ee. 5. ignem aqua & aerem
postea accipe dcam fbam nigram & calcina in furno
reverberationis do hat suc calx. Et cum hac misce
aqua ignea rectificata & dist. Et tunc erit aqua
mte rectificata & hebis 4or etia exaltata in unitate
cum 5tu. ee. spuali. i. cum spu. Et hec e aqua mtr
quam querunt in ope alchimici. Ista aqua fixat oes
spus & facit manere. Ista aqua habet unam suam superiorem
spualem. Et unam suam inferiorem corporalem. Et ho est
qd dicit phus. Qd est inferius est sicut id qd e superius
Et qd e superius e sicut id qd e inferius ad perpetrandum
miracula rei unius. Et opz qd ista 5tu ee. teneat
semp unam suam. Et qd habeat unam 4or etiam si mira
cula valeant inde perpetrari: Quia tali mo habent
multa miracula sue operationes alchimice & perpetrat
Item dicit phus ascendat a terra in celum. a terra
ho est cum spu Lapidis. pta dicit phus Iterum descendat
in terram. ho e si ista 4or etia ascenderint in celum
Iterato descendat in terram. Ita qd fixet in unitate
5. ee. Noz spus. Et remaneat unus Lapis epalthm

Et erit Elixir veneris perfecti aureum. Si nolueris
facere Elixir ad unam hois conservandam & oes egritu
dines curandas sic procedas. Fac aeremm. Deinde luna
riam optime rectificatam. Et ex ea nu facias sanguinem
humanum qa si det sanguis humanus ut dicunt e admittit
unam suam adtractiuam virtutem herbarum p minimam
oleaginitate & totum defedaret sapore & sic in figura det
ad recipiendum. Sed qa oes perfectio cumulatur Lapidis consi
stit in unitate sue terre: qa materie ut fermentum appel
lat pto restantem: q dicit materie eius e terra. sine
eno fermento spus Lapidis nullo mo veniri potest
ut teneri perfecte nec complementum sue virtutis possidet
to huic aque demus humitem sue terre & tunc unam suam
complet & integratur operabit. Et ho est qd unus phus
vis eius integra e si versa fuerit in terram & time nocat
aqua vite perfecta & rectificata. Et scias qd in ho Lapidis
terra e modica sed magne virtutis. Hec miraris si parum
sit de terra. qa sic parum fermentum levat & fermentat
maximam copiam pasti. Ita istud modicum terre qd continet
iste Lapis sufficit ad mundandum totus Lapidis complementum
Caveas. qo ne quaeras aliam terram sicut alig qui accipiunt
tartarum & dicunt qd terra Lapidis e. Alij mo fecis vini
calcinatas. alij mo cineres vitium. Et hij oes errant sicut
cecus q cecum ducit & ambo in foveam cadunt. Et dum
credunt facere aqua vite fecerunt aqua mortis: qa no debet

et terra extranea sed quemadmodum dicit Geber. Lapis unus
materia una, cui nihil extraneum addit. Sed tam omnia
removet superflua. Est ergo Lapis hic bonus rectifi
catus. Ergo aqua ponderata si fuerit et vere ablata terribus
vicibus. Et tunc est nec rectificata ad hoc ut possit
procedi in operatione eius ut sit utilis ad egritudines
curandas et vita hominis conservanda. Et quia terra est
necessaria. Et omnes debent distillari aque rectificate ab
ipsa. Est necessarium quod oleum exhaurat et separet a terra
Scias quod terra ponderata tota adusta et a feces sua alie
res adusta et nisi lauaret terra ponderata cum aqua flegma
tis ita quod oleo fetor, quod retineret aliquid de fetore
aqua rectificata: que debet et terra transire et ab ipsa
distillari. Et ideo omnes faciamus transire et terra Li
narie rectificate. Lauat bene terra cum aqua flemmatis
usque bene perdat fetorem adustionis. Quo facto facias
ex dicta terra. i. et dicta terra transire aquam rectificata
hic adminus facias vegetem vicibus et tunc habebis aquam
mire medicinalem ut dixi. Et no quod mire habere poteris
ex triginta mesuris Limarie simplicis una de ponderata
Limaria rectificata et coniens et sua terra distillatam.
Item no quod si dicta aque rectificate transeat et terram
sua pluribus vicibus efficacior erit et multiplicabit et
augebit eius virtus: qa cum pluries et terra sua

distillat tanto e magis efficax et virtuosa dicta aqua
et ideo si dicta aque solutio folia auri tenuissimi et sic fit
ex auro aqua potabilis: que e mirabilis adquisita hominis
conservandam et ad eius egritudines tollendas. Et quod amplius
est facit hominem reminiscere ger sicut totum habeas hac aqua

Explicit potestas divitiarum Ortolani

+ Idcirco cum videris naturam aqua fieri: et igne sublimari: tunc omnia vapor facta sunt. nam anima
a corpore separata est: et in spum sublimiter redacta
factum est utrumque fugiens. Aqua enim reservavit iamam
no fugientis ut fugiat convertens ipsum in spum sibi similis
unde facta sunt spus in aerem scandentes ibique iuitam
accipientes inspirantur a suo humore: sicut homo ab
aere. quare multiplicatur et crescit in sua specie sicut
res cetere. Idco natura fugiens quamvis ipsa sit fuga essen
tialis dimisit tamen fuge servitute: eo quod in sublima
tione ad invicem conjunguntur. quare debet tunc totum
igne sublimari mediocri multotiens in vapore ut inspirat
ab aere quod iuvere possit. Cum omnium in natura
constatium ex aeris inspiratione consistit: sic totum nostrum
opus in suo vapore: et in sublimatione sua aqua consistit.
Cauendum tamen est in omni sublimatione ab aqua vi

Regulam tos [illegible] et ipse
principium [illegible] ad [illegible] in [illegible]
[illegible] quadrenus [illegible] +

uificatiua nā si in tantū accenderis ignē ut aqua
ad vasis ascendat sūmitatē gaudens refrigerio
adherebit ibidem et sic elementorū sublimatio nō po
terit perfici. Quoniam oportet unuquodq eorū plu
ries per se regimine sphērico deprimi et eleuari.
sed quod p violentiam ascendit absq violentia nō de
scendit. sit igitur ignis ita lentus quod totū opus per
ascendat libere absq vasis lesione. Ideo nisi corpus
ignis et aqua attenuetur quousq ascendat ut spūs ni
hil fit. eo autē ascendente i aere: nascit et in aerē
vertit: fitq vita cū vita: et vna nō separat ab alia
sicut aqua mixta aquē. Et ideo natus sapientū
i aere nascit: quoniā omnino spūalis efficit. Vnde
versus. Hec res ex actu dū pulius fit sine tactu. sim
plex coruscus subtilis erit pretiosus. Sicq descendit et rū
sus ad infima tendit. Limpha viuentes terraq cōiū
ge et igne.

Cap. xxvi.

Tribus ergo de causis sublimatio fit. Prima est quod
corpus fiat spūs de natura subtili. Secunda est ut
spūs incorporet cū corpore et fiat vnū cū eo. Ter
tia ut omnia fiant munda alba: et salsedo sulfuris

minuatur: nā in sublimationē cōburit quicqd fuerit cō
bustibile. Quia necessariū est ut elementa fiant simpli
cia: ut possint se coniungere ad inuicem: hoc autem
est impossibile nisi in partes separent: Idcirco oportet
vtrumq vaporem pluries sublimare: donec aqua de
scendat i cribrationē. Cribratur autē res cribro sphērico
septies ut ad subtile deueniat natura. Quoniā nūq
corpus dimittit animā ase separare cū sit sibi cōpar
i propinqtate simplicī. oportet igitur separationē proide
facere nel extrahere ut nihil de pinguedine aer
remaneat cum cōpore adeo q sentiat sui exaltationē
aer impedire operationē. Cribrantur igitur septies inter
post inicem corpus descendit ad ima: et aqua ascendit
alba cū anima simplicī propinqua. Consequere igitur
omni tempore parte cum parte: ut rectificata elementa
resistat et precipue igni. s. aqua pura si admodū re
sistenda nō resisterent separarent et deficerent. Vnde
oportet corpus esse animatū siccū: et anima humi
dam: et spūm fluentē. Verū quida sagaciter opinā
tur separationē multis fieri speciēbus de quibus nō est
curandū: qa prosperis i eo q reduceris p operationē ad.

equalitatē simplicem eo q̄ separatur uniquodq̄ simpl̄
in elementis uerē nō erit difficile ibi omnia reduc
ere ad simplicem albedinē cū sit de natura eius.
¶ pater eius est sol: mater eius est luna portauit
illud ventus in ventre suo: terra quidem preuata
est ex eo quod aqua ab aere: aerem ab igne: ignē
a terra distillando recepisti. Nam ex multa reitera
tione sublimationis anima cū aqua ascendēs de
puratur: et eius grossities ad ima descendēs defe
cat. sic ergo de igne fit terra: et de aere aqua
quā reducendo sup terram vis eius integra est si
versa fuerit i terram: verte ergo terra in aquam
aqua i aerē: ignē in terram occultando igne in int
mis aquē: terram uero i aeris ventrem: calidū
vero miscēt humido: siccū cū frigido: hoc enī
modo fit mixtio: cū nō sit transitus de extremo ad
extremū nisi p̄ medium ¶ vultur demū volans per
aerē: et bufo gradiens sup terram est magisterium
Ideo separabis terram ab igne subtile a spisso suauiter
cū magno ingenio. Ascendit a terra i celum: terrūq̄ de
scendit de celo i terram: et recipit vim supiorem
spus: et inferiorē corporis. vincit.n. omnē rē sub

tilem cōgelando omnēq̄ rem solidā penetrabit alterando
sic enī dominabit supioribus et inferioribus: quoniam operatur
tā in spiritibus q̄ in corporibus.

Cap. xxvij.

Liquet ergo quod es nostrum habet ut homo spūm: corpus
et anima: spus eius est aqua eius: Anima eius est tinctu
ra eius: corpus eius est terra eius: spus tamē est dela
ter virtutū animē sup corpus: sicut portat tinctura
tinctorē p̄ aquā sup panum: et anima est vinculū spus
sicut corpus est vinculū animē: sed corpus est fixū con
tinēs spūm: et anima spus ergo penetrat: corpus fixat: ani
ma copulat tingit: et dealbat. ¶ qui igitur nō defert duo
sulfura a sulfure nihil nouit. Duo autē sulfura sunt
quē ex lapide arḡ viui sublimāt tn ad tinctura quē
quidem tingūt et figunt. Sed in sulfure cōtinet q̄ fugere
minime pot: quoniam ipse est fugientū cōnexio. In his ta
mē tribus est fumus nigredo: et mors: quē nisi ablatū fue
rint perpetua nō erūt. oportet ergo ab aqua fumū ab
anima nigredinē: et a corpore mortē expellere frequēt

dissolutionem ¶ Comisce ouum gallinaz nigraz cum aceto
nostro: et habebis aurum et argentum quantum volueris
Ipse autem vultur sine alis volans sup montem clamat di
cens Ego sum albus nigrij et rubeus albij: et citrinus ru
bij filius vera dicens et non mentiens Mer igitur matij
et suo pretorij iunctus sua facio substantia quiescere
et mea facio substantia continere: non enim oportet alie
nu quid introducere: nec ab opere cessare: nam omnis na
tura cum sua coadiuuat socia et pcam figit ¶ Ma
ter enim mr genuit: et p mr gingit ipsa: Spa n. pmo
dominabit michi: de cetero autem dominabor illi: qa
persecutor matris mre factus sum postq ab ipsa
erij volatu Spa n. meliorij modo q pot sicut mater
pia fouet et nutrit filium suum quem genuit et substi
net stultitia et errorem meum donec ad statum deueniero
perfectum. ponetur mr i dimidio ignis continuo: quij
mrij humoris calore augumentat: et siccitatis commixti
one vetat qusq finem opis inducat. Deinde rubigi
ne et umbra mea extrahe parce et leuiter qusq
tertia pars persista. Decoctio nam mr minuit: linctu
ra uero augumentat eo q luna post. xv. dies dimi
nuit. et post xxx. augumentat. hoc est initium et finis

¶ custodij ergo Arg. vium in intimo thalamo suo i quo coa
gulatum est: nam ex reiterata cribrationis vice aqua ascen
dit alba cum anima ad clambicum: et corpus paulatim
descendit ad imum. et ipsum est Arg. vium q dicit
terra residua quae aqua recipit et combibit ea quoniam
concertens est tincturaz. ¶ conserua ergo vas et ligatura
eius ut sit potens conseruare Spus: nam aqua prius erat i
aere: et habitabat i terra: si fugere nequit redde ea
tunc ad superiora per suos terminos non inepte ea mittens
deinde suo corporij priorij dimittato parce ea iungi ¶ Verum
ubicunq fuerit corpus: ibi congregabunt et aquis idem spus
.s. aqua quae ea sequit quemadmodum ferum magnetis Aqua
autem quae sine violentia ascendit: descendit sine iniuria
terram. n. mudat et nigredinem aufert vnde versus
consurgit nullus unqm sine semine fructus: In q. du
morit semen fructus dare fertur. Sic cibus i stoma
co fomentum suscipit intro: omne merum separat: deinde
p membra coaptat. firmas mutatum pgnatio spodet que
natum. Mestruum huic poscit: donec suus exitus adsit.

CAP. xxviij.

Reducatur aqua sup teram temperatumq ignem adminis
tra: quousq i sua natura fecerit radicem. oportet. n.

ipsam nutriri paruo lacte: et ignis sicut infans
cum parvulus est: et paruo nutritur lacte et ignis
et quanto magis crescit: tanto maiori indiget
cibo et calore: quousq humoris inbibat. Nā humor
primus est frigidus: ergo cauendū est a nimio igne
qui est frigori inimicus: verū si corpus ponatur sup
ignem sine actio comburit: nec ex eo fit q̄ querit
¶ Acetum uero ipositū ibi prohibet ignis combustionem
desiccans se cum corpore ne patiat lesionem et quā
to magis flāma ignis occupat tāto magis i intimis
aqua abscondit: ne calore ignis cōburat. ¶ Iubeo
tamen nō simul aquā fundere ne elexir submer
gat: imo infūde aquā paulatim ut semp corpus cū
tribus aquis sue partis coquat. Nam si absq pōdere
ne infundat mors ibi euenit: qua veniente malū
esse putabit. Si tamen cōueniter regitur cū sua paci
ficabit aqua sup ignem. verū quia corpus primo
parū habet radicis eius virtus nō equatur abūdat
in omnib suis partib. sicut nec splendor solis i pla
nētis: ideoq patientia et mora sunt necessaria ut
prolixitate coquēdi vincat aqua pugnā ignis. Nā
leui decoctione aqua cōgelatur humiditas extra
hitur cōruptiua humoris radicalis si calor nō

augumētat siccitas et combustio prohibet. idcirco aurifi
ex opus quandoq tardius: quādoq citius cōgelari q̄ necessario
ex coquēdi diuersitate accidit. Quia si locus est rotundus aut
roridus citius: si uero siccus tardius cōgelat. Ideo opōtet
ignem nostrū omni tempore esse leuē donec congelet in lapide
et tota fiat aqua deorsum. Nam infra q̄o. dicū spatiū
totū vertetur in terram ¶ Ideo cū uideris aquā congelare
se ipsam tunc certus esto sententiā esse veram: quia corpus
suū humorem in siccū cōgelat sicut coagulū agni coagulat
lac in cascum: Idcirco coquat cū aqua vitē corpus et le
uiter assando et cōgelando ad ignem quousq fiat spissū et
siccū: cūq fuerit siccū velociter bibet humoris sui residuū
tūc alia imponē aqua suauiter decquoquēdo diligenter vas
claude et noli festinare: nec ab ope cessare. verū aqua
i duas diuidenda est partes: quarū pars prima i corpus
coagulat: et altera putrescit et liquat. ¶ Nā coagulū
est substātia aquea redigere in corpus. ¶ Putrefacere
vero est coagulatū aut dissoluere. Quoniā putrefactio
nō fit nisi ex humido et siccō sic cū spūs penetrabit
i corpus et cōmixtio fit p minima: igne igit administra
stra temperatū subtus: Caue ne nimis festinater extrahat
a vase suo ne forte moriat ¶ Infanti aute nūquā

parebit egressus quousq aereos flatus exauriat costodi
ergo eum cotinue clausum rore circundatu ne flos
eius egrediat in fumu et pereat magisteriu. verum
nuq operatione sine pondere regas: et quotiescuq
corpus imbuit totiens desiccetur. Non comedas tu
festinanter nec comedas q nõ bibas: nec bibas nõ co
medas sit autẽ potus post comestione: nõ autem
comestio post potum aliqn facias uentre humidu
nec recipiet siccitate. ¶ comede erg. et bibe vnu pot
alium secudu rationẽ ista vz. vnu: duo: tria: qua
tuor ꝛcꝰ. cõputando usq ad duodecim faciens luna cu
aqua hoc inuenies multiplicate trinaria i quatuor
duodecim: et numerus trinarius fit ex vno i tres et
sunt tres salsature quaq; quelibet i alijs trib diuidi
tur salsaturis: et erunt duodecim numero. ¶ ergo fac
quadrangulu in rotundu et habebis magisteriu et illud
quide fit si quadrangulus i vnaquaq suaq partiu tres
habebit angulos equales fac erg. circulu et i medio cir
culj centrum deinde in vnaquaq spatula quadranguli
fiant tres trianguli de circulo centrj sit autẽ linea
equalis de primo centro ad primos punctos et vna sit
omiu tinctuorq mensura. computa trinarios i duo
decimu et inuenies d sup quos ducas cõpassus et iu

nies quid tingit unuquodq trinariu erg q duodecim
angulos uenit quadrangulus rotudus sicq componit ma
gisteriu quia sic omes quadranguli ad centru cõpassi
sic tota aqua est ad suum corpus p suos trinarios re
ducenda. si autẽ diminutu fuerit vno angulo di
minuit. ¶ Postea suas veneratur animas quoniam i
tera est mansio carnis sic q fugere nequeat: et nõ
sis in venatione sopitus sed pacificus precauis ne
p nimiu ignis vertatur in fumu si tamẽ aufugerit
nõ capient cũ falcone si uero includat ne fugiat
tunc uero reuertent ad corpus unde exierut. eo q
corpus atrahit ad se humore suu quadamodu ma
gnes ferru. ¶ cetere erg. teram deinqq aqua reitera
operatione finisq vnus ex trinariis uertatur deorsu nam
si vnu ex trib occidisti omes sunt mortui: quia si unu
est fugiens alteru uero patiet ignis vnu alterj inde tu
vtrumq ignis patit eo q tunc vnu cõtinet reliqui propter
nature suu propinquitatis. ¶ Et hoc quide est colligatio
nature omis volatilis retines a fuga. veruntamẽ nõ effi
citur hoc marinis. sz per se ipsum circulariter operatur
quia natura se ipsam dissoluit et copulat: se ipsa albe
scit et rubore decorat: se ipsa crocea facit et denigrat

se ipsam desponsat et se quoq cõcipit quousq finem in
ducat operis. Quare liquet ex his q hec confectio nõ
est manualis operatio sed est naturaq mutatio et
mis calidi cum frigido: et humidi cũ sicco admira
bilis cõmercio. Unde versus quem sua bis senis extendit
brachia venis. si cõgelet quod distillare uidet abluit
et mũdat renouat uiuit et uendat est igitur mũda
sicuti fluminis unda. Ter se stillabit et mortuos uiuifi
cabit. Jegre tepescente foueas feruor carente. Germi
nat ut flores tellus: et spirat odores. Respice nõ ũq
amenas delatũ ad umbras virtus temporis ichita rera
mis.

CAP. xxix.

Accipe volatilem volans sub mensura: et macera ut re
spondeat nõ uolanti in regionibus. si tamẽ ad te uolãs
volatu contentũ teneas. Nam q est inferius est sicut q
est superius: et quod est superius est sicut q est inferius
ideo aqua nra benedicta uenit sua adaquat terrã
mũdat ingredinẽ: et omnẽ malũ aufert odorẽ ro q
iterceos est libido maris et feminẽ. Causas erg. ne la
vasse excat sua humiditas et perdat magisteriũ: verũ
ipsam reducas ad terã leui coagulationẽ ut leui coagu
lando igne sicut coagulat sperma in matrice. his

tamẽ bnẽ cõplexis et cõuenẽtis i vnũ reducit corpus. Re
uertẽ erg aqua sup terram dusq cõgelet deorsũ tũc ci
tius a natura i natura uertitur: et i uno quoq gradu
suarq operationũ noua assumit natura. Reddatur erg. cineri
tertiũ aquẽ sue et contere coque nec te tedeat reitera
re. Ita tera nõ germinat absq frequenti irrigationẽ et absq
premissa desiccationẽ terre: superfundat erg. aqua temperata
nec multũ nec parũ: quia si multũ aquẽ fuerit fiet pela
gus cõturbationis: si uero parũ cõburet in fauilla. Ideo
omni pondori pondus omni mensure modus omni operationi
seu opi opus respondeat nec nimia siccitas aut superfluus
humor administrando opus cõrumpat et tamẽ assando
coquas quantum dissolutio adeuit et tibiendo dissolues
quãtũ assando defecit. Semp autẽ cauendũ est ne ignis
asperitas adustionẽ generet nec ab actione cessis do
nec totũ ad ima sicci lapidis formã assumat verũ tn
natura nõ habet motũ nisi per caloris actionẽ. Ideo si
calorẽ bnẽ mensuraueris aqua et ignis tibi sufficiũt nã
corpus abluũt mũdat et nutriũt: et omis obscuritatẽ aufe
runt. Et certe totũ opus et regimẽ nõ est nisi aqua per
manẽs omnia in se habens quibus indigemus. Nã liquefa
cit et coagulat diruit et dealbat et totũ perficit opus

ergo manutenet hanc aquam cum suis bonis operationibus
quoniam facit album ad album: et rubeum ad rubeum. Essentia
tamen eius est in regimine ignis: nam cum eo diruitur
aqua: et cum eo ruitur volatilis a fuga: cum eo corpori
iungit animam: et cum eo fit coagulatio nostra.

CAP. XXX

Cur ignis intensionem ante terminum quoniam fit rubeum
et nihil tibi proderit. Sit ergo ignis lentus usque ad al
bedinem ut spiritus roborati pugnent contra ignem. Quippe
spiritus abluit corpora desiderant et in eis esse et sequuntur
ea: et gaudent eis: quibus habitant habitant in eis immisi
cant ea et nunquam separant ab eis. Ideo non frustra re
fertur spiritum et vulur assimilatur: quoniam unum sequitur
reliquum tanquam sponsus sponsam unitur ergo mortuum
occidit vivum et habitus magisterium. Vnde versus igne
adaptatur lac direquit virginitatis. Ignis temperiem calorem
fervorem carentem. Hic cum siccat serpens sitiens ada
quat est tamen huic grata adaquatio quia fit modo
rata. Vnda sui fontis stillat de vertice montis. Alter
et alterius fons fontis fluminis humis. Suscipiat mulsum
propria testudine pulsum. Et tentat mudato siccata
sanguinis vrnam.

CAP. XXXI

Extrahe a rubeo sua umbra et sordida eo quod nebula ipsi sup
veniens coinquinat et lucem retinet: quam sua coartaret
rubedine. Idcirco oportet prima parte eius aquae es nimis
coburere et coquendo coagulare quousque a sua purgetur rubi
gine. Hic dicit a philosophis anima fermentum terra residua
coagulum coagulat quoniam recipit et bibit aquam coagulatas ipsa
secum in terram. Tunc oportet es nostrum residuum eius aquae
imbibere quousque totum vertatur decorsum ad corpulentiam: incorporandum
retinendum: et combustum humectandum et colere iniuriandum. Imbibe
cum spiritus et vice post vicem emundas nigredinem quousque
diruat et in terram convertat. In. 40. dierum spatio totum
vertitur in terram Aperi et claude: solve et nodum plica et
extende abluit et desicca hoc fit continue donec quadra
gulum vertat in rotundum. Cum suo igitur simili es gubernat
coquendo resolvas donec fiat ut aqua: vera ita ut
Arg. vivum dicit secundum constitutionem coagula ad ignem
n. secundum quod prius fuit coagulatum atque congelat in siccum
ut iterum solvat quod ex eo fuerit solubile non solubile coagulat
quia solvat omnimodo. Sic igitur iste ordo iteratus est
aut servat donec illius maior solvat quatenus dicit coa
gula et leniter assando in ignis temperamento conservet quousque

illij maior ad cinis exigentia ignis administrari possit
hos igitur omnes ordines operationis sup ipsum quater reitera
et ultimo calcina p modum suum figent et calcinat quoniam
sic preciosissimij lapidis terram sufficienter administrando
reddit. ¶ Calcinari uero nihil aliud est nisj desicca
re: et in cinere vertere. comburat erg absq timore do
nec cinis fiat. cum itaq fuerit cinis optime miscuit
ro ergo cinis iste spum recipit et eu bibit a suo imbuit
humore donec i colore reuertatur pulchiore q prius
fuerat hunc cinere no inlipendas: sed reddas sibj sudo
rem iterum que mixta quousq vertatur deorsum. Quotiens
cuq tamen cinis ibuitur p vices totiens desiccetur
donec totum vertat in album. nam quippe diu desiccat
ad minice et ipsi cotinet. Quare oportet es coterere
et aqua vite prius ibuere et post vice desiccare
quousq suum bibat humore. ¶ Idcoq philosophi iubent
aquam viuam coagulanj: corporj suo admiscere donec
reiecerit tunc inuenies aqua viua a se ipsa i terra
coagulata et conversa ex tuc corporj iungit spus aqua
cinerj femina viro: quia cu es concinnitur iungitur
cu aqua pacificat et albo colore colorat dealbatio uero
no fit nisj decoctione et aque coagulatione Et quanto

es abluitur ptrius tanto intensioris efficit albedinis
contere erg coque reitera: et no te tedeat reiterare cu
suo ere deinde ibibendo abluit nigredine aqua vite assado
latone donec siccet et fiat corpus nouum. Na aqua vite
gubernat omne corpus dealbat vertens totu in sui colorem
illo nam fumus albus est ideo cu illo dealbat quecquid
dealbarj precipit quoniam natura natura conuertit.
Illu erg fumu sur fecj admisce coque et tere multotiens
donec coagulet et sua nigredine perdat.

CAP. XXXIJ.

Aqua cu roris madij ipsum abluit et emudat de celo deser
dens tempore pluuiaj penetrat et dealbat ipsa n. aqua
habitans i aere consequitur terram sicut magnes ferum iter
ros sane est sicitas et libido qe sue naturi propinquare
na natura suis obuiantes naturis letantur eis Residuum
uero humoris inponat quotidie coquendo donec coagulatur
et nimis dealbet quoniam velociter bibit ipsum. vnde ver
sus i quanq cena sitiens adaquat arena Accessus ignis sic
est minutissimus ignis. Congelat leuiterq sic p ficit. sanguis
habet mudam stipes uero bibit vnda. Tunc desiccet velut
totu ante docet. Tunc res miscerj debent pariterq foueri
humis aque viue viridis velut ungens oliue Et dissoluatur

et lympha conficiat. Humida cale mida consumit
sanguinis unda sic infundat q ab ipsa tota bibatur. et
conservat na pulvis sic efficit.

CAP. xxxiij.

Inspice quat composita aqua bibit et i vno quoq gradu co
loris alterat. Dum n. cuilibet supponit igni dr color
ad colorem multiplicet ipa cogant natura transfertur
spus tamen et ana no vniunt nisi cum albo colore qua
qua diu apparet nigredo obscura dominat femina
et ipso quidem est prior vis nostri lapidis Quoniam nisi
prius fiat nigra no fit album nec consequens rubum est
quidem rubum ex nigro et albo compositum verum tamen
calor temperatus agens i humido operatur nigredinem et
desiccat humiditatem: et tollit corruptionem et e contra
calor i albescens operat nigredinem vnde fugatur hu
miditas et generat corruptionem. Quare liquet quod
si compositum plus q oportet rigat statim extinguitur
nec fit ex eo q quaeris Caudum est ita ne aqua
q nimium ignem vertat in fumum et pereat idcirco
vincat pugnam ignis prolixitatem coquendi i spissandi et
coagulandi se ipsum. Ita si cuis naturas effecte scires
prolixitatem coquendi sustineres donec ppositum inveniris

Quoniam bonitas humidi virtus venerabilis probatur i
corporibus maxime qd q multas exterminationis causas
et i partes sue compositionis dumidi no permittit qd aut cum
tota sua substantia ab igne recedit, aut cum tota i igne
remanet stans. Ho no igitur i eis perfectionis causa ne
cessario hanc igitur poterunt regere ita suaviter i terra
coagulando Arg. vnum ex gre nro pluit sup ipsum mana
ascendit nubes et pluunt pluviis sua terram. quia
omne corpus grave ad suum decursum labitur extra. s. Arg.
vnum ex gre sumptum ex q omne fluent et q aqua nostra
munda fit tinctura qui gres vnitra dicit sponsum nam
est sulfur album q solum ex dealbat q tra suus cohe
rentur ne fugiat sed aut sulfur no poterit ex de
albare nisi in priorem corporis calorem ut opere est dealbat
eo q sulfur dealbat album ex nostrum. Quare liquet q tanto
erit pulchritudo geris quanta fuerit sulfuris albedo qua
re ibi imponat paulatim humiditas qua fuerit coquendo assi
dum donec colorem induerit pulchriorem et quoties ibuitur
toties q iteris desiccetur na incinerat cum desiccat: et ignis
cohinet et si vnum sit fixum figit et reliquum Quod vero
si sit album iterum album erit et iterum sicco no desistas
cum i bibere quoquere et desiccari donec toto ibuat humor

Tunc patebit mulieris tenebrosum demonium deinde
vir ascendens seq mulierem auferet sibi suum regnum
tunc fumus penetrabit in corpus et spiritus coniungitur
in sicco et tunc apparebit nigrum corrumpens deformans
et fit album lucidum et clarum quia sicut color agens
in humido primo generat nigredinem sic agens in sicco
generat albedinem et in albo citrinitatem et hoc potest
videre in ligno cum ignem primo fit carbo et ultimo
cinis ¶ sic et lapis noster primo quanto magis coquitur
tanto magis solvit et denigrat. ¶ secundo quanto magis
coquitur tanto magis exiccat et dealbat. Tertio quanto
magis coquitur tanto magis rubificat quousque perficiatur
res ergo cum caput ascendens: pedes albi: oculi magni
est magisterium.

Cap. xxxvij.

Quatuor tamen sunt colores principales apparentes in
opere puta niger: albus citrinus: rubeus et omnia erut
lapidis nomina ex his quatuor coloribus in opere apparentibus
qui quidem omnes per accidens cum ipso composito reperiuntur
precedens autem colorem apparentem opus vnuquodque
ut quadragita dies coquat et aqua tota consumpta
desiccetur quousque albedo incipiat apparere. Et autem riserva
rio sit primo operationem denigrari probat. Hoc per generatio

vinus non fit nisi per corruptionem alterius et corruptio putrefa
ctionis fit per calorem in humido aereum et calor ignis in hu
mido efficit primo nigredinem quam ligunt per principium
operis nostri est caput corvi. Ipsum similiter necessarium est putre
fieri quia nunquam fit aliquid natum nec nascens nec anima
tum nisi post putrefactionem. si vero putrefactum non fuerit fadi
no poterit nec solvi et si solutum non fuerit ad nihilum redi
gitur. Nostra igitur putrefactio non est sordida nec immunda
sed est expositio vel corruptio terre cum aqua et aque cum terra
per minimum donec totum corpus fiat vnum. ¶ coquitur igitur vero
rem et masculum simul quousque utrumque efficiatur in sicco. colo
res tamen diversi non apparebunt eo quod semper erit nigrum do
nec humidum dominatur. Ideo os vasis diligenter claudi
coquitur ad ignem donec totum vertat deorsum. Tunc draco fit
alas suas comedens et denuo et diversos emittens colores
tunc liquide multis modis et vicibus diversis mutabit de
colore in colorem donec ad formosa deveniat albedinem
nam omnes colores in eo apparebunt dum nitrum ab humiditate
fuerit desiccatum verum tamen de coloribus illis non est curandum
nam plures citrinat et rubescit plures desiccat et liquescit
ante albedinem ¶ sed quia spus non figitur in corpore nisi
cum albo colore ergo dealbatio semper est expectanda. cum ipsa
sit totius operis complementum. Hic mutatur postea in colorem nullum
verum pretergy rubeum. Idcirco in vno quoque gradu inspiciatur gatr

aqua coagulat et ipsam et eodem modo de colore in colorem mu
tat deposito quare si insecuter rigat secundo colorem nullus
uidebit et sic sunt Artifices sepissime deficiunt laborant
q minime scire poterunt in quo gradu sit ignis temperandus
Cuius q colores in opere apparent colores uero ostendunt quanto
tempore et quot ignis primus secundus tertius sit faciendus
Vnde si diligens administrator fueris colores et
docebunt qd sit faciendum nam omni tempore ignis in solutione
et coagulatione sit parum in sublimationem mediocris in rubi
ficationem fortis sed quanto magis colores variantur tanto
magis ignis lenis est continuandus donec ad mera de
ueniat albedinem ad Album uero non mutat ignis multa
co q ipsum est frigidum crudum ut semicoctum et ideo albio
res sunt viris ipse mulieres Cum igitur lenis ignis in
dealbando donec figat vapor cum suo corpore ut deparet na
si accidat ignis ante terminum erit Rubeum q non prodest
est iterum rubeum rex multo albo et purissimo nigro et cum calo
re magno deponit unde versus est rubeum verum cadu
cis fontis acterna. Ceris adhuc plena fit subtilis serena
leniter ferueat donec siccata quiescat undique candescent
et candida tota nitescat. Candidas tunc ceras facient
cadere serenas. Misteriis plenas cadere figit arenas.

CAP. XXXVIII.

Igitur si ignem bene mensuraueris et operationes puere ter
ris ad colorem album deueneris. Cum iterum ad album adue
neris tunc ignem accedas fortiorem et eius albedinem faciens

intensiorem fac igitur sup ipsum subtus et sup calore sicum
q spatium diez ut totum figat deorsum et nihil exaltatio
nis spus ascendat supius quod est signum perfectionis vnde
versus Ignem si sperent non ad sublimia tendit Accessus
ignis coburerent fortior ignis. Et si quid videas paulatim
ascendere sursum ignem supposito facies descendere rursum
hec igitur repetendo monet decoctio rerum donec preterea
coctura mora diez In quibus vnitur contraria vis spiritus
sic non dissoluit nec acrisq consumit et sic decedunt nec
dissociata recedunt. Sic fit summa rei cognitio mater et rei
et res certa spei sequitur candor serenis ex hac mixtura
surgit prolis genitura. Cuius natura dat omnis omnia
pura.

CAP. XXXVIIII.

Nun fugiens non volat a non fugiente quamuis sit ignis istius
quia cum magnesia dealbat: spus fugere non permittit nec
ista umbra apparet ipsa nam est sulfur fixum album quod
omne corpus tingere efficit et in uerum Argentum convertit. Qua
re dicunt philosophi si fuerit Arg. vnum purum coagula
bit illud vis sulfuris albi non urentis in purum Argentum: et
illud est res optima quam recipere possunt operantes Alchimiam
ut convertant illud in Arg. Quia natura continet ipse naturam
et vero matrimonio copulat ad invicem verum tamen non est

nisi vna sola natura que i vnoquoq gradu suaz opa
tionu in alia vertitur natura eo q natura natura
letat natura natura supat et natura cotinet na
tura docis ca extra ignis prtiner nec tamen sunt
nature diuerse nec pris sed est vna sola natura ta
tu habens in se res omes quib sibi sufficit deinco
vno ordine incipit opus et finit. Duplex tamen est
modus copositionis vnus est humidus alter uero si
cus: cu autem coquit vnu fuerit quoz nentru dimit
tit reliqu et bne quia quoniam humidi facilter siccu
ipressione recipit et grauior dimittit sdeq cu humidu
et siccu adiunct se repunt adipiscit siccu ab humido
facile impressione: et agrit humidu a sicco ut firmiter
teneat ipressione et omez substinerat ignis vnde propter
humidum prohibet siccum a sua separatior et p siccu
prohibet humidu a sua fluxibilitate. i. a sua fuga
exemplu. n. huiusmodi est opus figuli qa rigans tera
cu aqua vtrug cogit ad ignis et vnu no dimittit reli
quu. sic cu fit magisteriu dissoluendo substantia terre
p humiditatem et calliditatem donec coueniat: et coniga
tur et no discerpet: nec diuidat. Sic iungi ij duas
virtutes ogatiuas aqua et ignis et coplebit magisteriu
quia si miscueris aqua sola deualbabit si adiunxeris
ignis calcificabit na albu coplebit ex rebus i quib

no est ignis rubeu autem quater rotabit totis et hoc est
clarsir coplitu qa tinctura sua tingit submergit oleo suo
et figitur calce sure et oleu qdem est medium coniungedi
et aggregans iter calcem et aqua sed aqua est deferens
tinctura sug calcem sua et quando figit calx figit cu
ca pp vehemtia commixtionis et tuc corpus est causa ut
tingendi spum et aqua oleu q decendat sup ignis et
oleu est causa retinendi tinctura et tinctura est causa
faciendi coloris apparere et color est causa demostrandi
albedinem et albedo est causa retinendi omne volatile a
fuga na corpus cu deualbatu fuerit spus fugere no per
mittit nec nigredine apparere ¶ hoc tamen vinculu
no est sicut nature iuncta sz ut ut coposita qa coposi
tio nature est p ingressione cotrariorz fixatio est co
positorz et ideo q no coagulat et liquefacit multoties
erat quare denigra tera separando cuis anima poste
rorum aqua sug teram deualbando tota et babelis magis
rum. na q teram denigrat et albu ignis dissoluit et coa
gulat donec fuerit i colore sicut gladius denudatus
a tenebris et q deualbatione coplita et anima introducit
et postq liquefactu fuerit totu i rapido ignis figit fabrio
deq meribus et sug mundi circulos meribus ppoltan op
timu facere dicuntur.

CAP. XXXX.

Hunc indicandum est de tinctura rubea verum tamen
prius quam optime dealbaueris verum rubeum facere non potes
quoniam nullus potest peruenire de primo ad tertium nisi per
secundum sic itaque de nigro non poteris accedere ad
citrinum nisi per album ro quod citrinum efficit ex multo
albo et purissimo nitro. Et dealba igitur nigrum et rubi
fica album et habebis magisterium quia sicut annus di
uidit in quatuor partes sic et opus nostrum benedictum.
Primum est hyems frigida humida et pluuiosa. Secundum
est ver calidum humidum et floridum. Tertium est estas
calida et sicca et rubicunda. Quartus est autumnus fri
gidus et siccus et tempus colligendi fructus. Hac igitur
dispositione tinguens regit. Regit ergo natura donec
natus fructum afferat ad notum verum hiemem iam transisse
dicimus cum imber abiit et recessit nam tunc flores appa
ruerunt in terra nostra tempore veris sed nos sup rosam
stantes alba requirimus quoniam ipsa sortitur effectum
quemque corporum educendi in verum Arg. Igitur cum
uideris illam albedinem apparere et omnis superfluitas
esse ratus quia in illa albedine rubor est occultus ex tunc
ne opus illam retrahere albedinem sed quousque totum fiat
rubeum: et illud est rubeum quod magis valet quoniam
abundantius tingit sed quod magis est coctum magis valet

et sic per consequens quod maxime coloratur non carent rubedine
quod solum per completum digestionis peruenit. Quoniam sanguis
non generatur in homine nisi prius diligenter coquatur
ingeratur.

CAP. XXXXI.

Ignis igitur sicco et calcinatione sicca decoquatur sicut donec
ruberet ut cynabrium cui de cetero ne quaque imponas ani
mam nec aliam rem quousque ad plenum decoquatur rubeum non et
post estatis et fructum multiplicat plurimam ubertas concupit
magisterium opus ergo igitur sicco absque timore ipsum coburere
donec rubicundissimo vestiat color nolo ergo cessare quamus
rubor aliquantulum tardauerit apparere ita sicut prima
digestio stomachi omnia dealbat sic secunda operatio omnia
rubificat. Quare liquet quod ignis augumentatio per albedinem
ex primis coloribus habebit rubedinem melius autem iter illos ap
parebit citrinus sed dictus color non est stabilis ita post
illum mox oritur rubeus qui apparet opus est completum et tunc
mulier conuertitur in masculum et erit sulfur rubrum completum
conuertens in solificum verum unde dicit philosophus si fuerit
sulfur mundum optimum cum rubore clarum et fuerit in eo vis ignis
vitae simplicis non veneni erit res optima quam recipere possit
Aldimist ut quod eo recipiat aurum. Ex his ergo manifestum
patet quod hoc sulfur solum est sulfur nostrum verum album et rubeum
quod quodlibet corpus tingit in verissimum aurum et argentum

melius q̃ de mineris producat secundū q̃ elixir albū
aut rubeū fuerit preparatū dirigat ergo vnaquq̃ spes
in partib̃ ocis ut est .s. q̃ spūs reducat ad corpus et
sublimet totū nā clarum et lucidū sublimat et q̃ mixti
bile et stabile et illud est ut tu accipias partē illius mag
lapidis purissimā et q̃ ita modū subtile coniungat p
minima ut totū stet q̃ si nō adunerit addat ei nō
fixe partis quantitas ut sūma volatilis fugat sūma fixi
quousq̃ ad stantiam eius sufficiat. Cur vero cū aqua
permiscent vehementius commiscent. Ita si vincit sūma
volatilis sūma fixi fixū volat cū ea et si nō vincit
figit cū fixo igitur q̃ dealbatū fuerit reiterat eius sub
limatio vice post vicem quousq̃ hāc sublimat reiterat
totū deorsum figat. Cū autē totum fuerit fixū cū nō
fixa partē iterato quantitatē pōt quantitatē ibibe q̃ ingr
nū tibi notū quousq̃ iterato totū stet et ultimo figat
totū quousq̃ fixionē prestet facile ad modū cere. hoc qdē
est medicina stans tingens fudens penetrans costō
dens consumens cuius vna pars convertit mille partes cu
iuscūq̃ corporis imperfecti in verissimū aurū et stagnū
et nō dependit bonitas huius multiplicatē q̃ multipli
cata sublimationis reiterationē et huiusmodi fixionis

modo quia quāto huiusmodi cōplementū ordeiteretur
pluries tāto et ipsius tinctura in habitatio multiplicat
ac maximē perfectionis bonitas augmentat quousq̃
omnē corpus diminuit et sta arg. vīuū mutat in
infinitū lunificū et solificū verum nā quāto magis
soluta sublimat medicina efficta totius lucrat omnium
i profundū vnū suū multū. cū vero fuerit parti me
dicinē velocis liquefactionis finalis est sublimatio
quicqd nāq̃ ex. per in propria natura ad fusionē
tamē deducto et q̃ subtilissima atq̃ eius mundissima ma
teria sublimat magis magis q̃ppe solut et q̃ si ma
ximē maximē brevium causa est qa elixir cōpletū
ad modū cere citissima dat fusionē magis q̃ aliquod
metallorū ex purissima igit arg. vīuū substata ad fixio
nē deducta et q̃ subtilissima mundissima q̃ materia quē
ab arg. vīuo supsit originē et ab illo est certata nostra su
scepit originē medicina quē subito fluit autē arg.
vīuū fugā et illud ideo quoniā fugitiū est arg vīu.
et facile absq̃ ista matione aliqua et ipse medicina
quē subito ante illius fugā sibi i profundo adhereat
et mag q̃ minima commisceat illudq̃ i spissat et sua fixion
a fuga i ipsū cōstringat ipsūq̃ quertat q̃ huiusmodi bonifi
cū i solificū ut lunificū verū ipsū q̃ elixir fuerit ōpa
rat ōpa.

Oportet igitur medicinam nostram necessario esse subtilissimam
substantie et purissime et Arg. vivo maxime qui sua natura
adhereat et facillime ac tenuissime liquefactionis ad
modum agat fugiat igitur ignis pugnam i caliditate humi
ditate frigiditate et siccitate fore et temperate Multi
pliciter. n. medicina nostra fuit q solute ut q fermen
tationis sed q solute tardius q fermentat citius ipsa augen
tur medicina quilibet tamen non solute nec bene operatur
nec unquam potest operari nisi prius cum suo figat fermento
Abundantius tamen et longe magis operatur medicina soluta
et fermentata quoniam magis est subtiliata et sublimata
licet q sola fermentata potest et i infinitum multiplicari et
illud idem qd fermentat sibi oppositum trahit ad suam na
turam et sapore et colore. nam commixtione dealbat et
fractione i bibit et tinctura extinet ne fugiat corporalem
rusticat et se ipsum ingredi facit et extinguit q est fi
nis operis et tunc sine q nihil elixir fiet quia admo
dum pasta sine fermento non fermentat sicuti cum elixir
sublimando frequentis reduc suum ipsum appropriatum nomini
spiritus quod cum miscet liquefacit q secretum naturam i vasis
philosophi nam cum steterit q mora temporis vicit fortius
illum commixtum totum i spiritum sibi similem et ipse patrium sine

sit sup vinculo non stat ¶ commingit ergo ipsum ut generet
sibi similem vt cum coda cum q. certat in principio tamen fit
elixir aliquo id q fuit commentum quoniam sulfur sulfuribus
continet et humiditas humiditatem. Nam spus sulfur educitur
i spiritum sibi similem factus est utrque fugitivus et spus aeris
i aere periit sicuti est dirigit. ¶ videtis igit philoso
phi illud q non fugiebat cum fugientibus factum fugitivum reti
nuerunt in ad corpus non fugitivum et intulerunt ad ipsum
ad nunc minime fugere potest qq propinquitate naturae sui
convenitur. Anima in corpus suum citius ingredit q ali
ud quam non est ibi differentia nec repugnantia ulla cum tin
gens et tingendum una natura sunt una tinctura facta
sunt ¶ est. n. illud q tingit et figit natura photos et
tinctura sunt cum sulfura photos quae tingunt et figunt uni
us generis cum corpus Arg. vivo albo ut rubro sui generis
ut extinguat nec fugiat donec una munda aqua fiat q
duobus argentis cum expositum. veruntamen i commentione
corpus ponat parum de opere sui multum esperis ita q habeant
potestatem commutandi illud in medicinam alter convertere et
i spiritum sibi similem Si vero parum operis pecit sui multo
corporis una fit i parva temporis hora et fit pulvis
cuius color erit albus ut rubrus secundum colorem fermenti
et naturam sui q est pietatis et hic pulvis est elixir expositum

Porro elixir debet esse pulvis simplex factus per magisterium de melioribus rebus huius mundi. Corpus vero est fermentum sed antequam misceat debet fieri pulvis subtilis et post in aqua solvi opus unaquaque separatim aliter non fieret coagulum vero cum albio coagulat quia desiccat prius quam ibidem non coniungit primum nisi omnino subtiliatur aqua huius quia per esse separari vrina a tera quia ab aqua sed quando aqua miscet cum aqua tunc aqua recipit aqua que nunquam separat ab inuicem Idcirco si quis fuerit ydropicus bibat multum de edito isto et curabit quoniam vnaquaque tinctura in millesima parte plus tingit in substantia liquida redacta quam si sicca permaneat quia quidem in croco patet nam cum siccus ponitur in liquoribus parum tingit si vero solutus iungatur cum parumlo liquoris et parum cum magno tingit in infinitum. fiat ergo principio prius de decem et decem multiplicando et erunt centum et de centum in centum et erunt decem milia et de decem milia in decem milia et erunt centumilia et de centum milia in centum milia et erunt mille milia et ultra non est numerus. hoc est dicere ponit vnum super decem et vnum istorum super decem multiplicando et erunt centum et vnum istorum super decem centum et erunt mille et vnum istorum super decem et erunt decem milia et sic fiat simile de ceteris causa cum horum omnium triplex est. s. bonitas necessitas et effectio bonitas ut abundantius tingat et melius efficiat et plana concertat necessitas ut melius colorat et melius figat et simile sibi

generat perfectio quia medicina perfecta habet convertere numerum effectu in effectissimum aurum et Argentum autem effectus est denarius centenarius et millenarius ideo de primo ad ultimum fit precepto. Istro omnium medicinarum fundamenta sunt necessario valde subtiliada et figenda quia quanto magis subtiliat elixir et figitur tanto abundantius operat Ergo per maxime est subtiliatum magis valet Idcirco ad solutionem ponit solutionem et solutionem mittit dissimilitudinem et totum ponit ad ignem custodiendum causes non aliquid operat per illis Idcirco regimen totum est in regimine ignis mirari Ergo propter vas et intuere mirabilia quomodo mouebit de colore in colorem minus quia in hora diei quoque veniat ad metam albedinis vel rubedinis quoniam cito liquefit in ignem et congelabit in aere quare cum fumus senserit aerem ignis penetrabit in corpus et spiritus consurgit in siccum erit quia corpus vnum figum alba clarum vel rubeum sicut quia medicina fuerit fermentata tunc remouet ignem et dimittit totum refrigerari quia cadit vnum super mille milia cum eius corporis et duecentum milia eiusdem corporis conuertit in optimum Aurum vel Argentum sicut proprietatem elixiris. Verum tam medicina alba album figit fermentum sicut rubea rubeum quare in opere rubeo non intrabit album sicut in albo nihil nisi album intrat Idcirco quia fit in albo fit et in rubeo quoniam vna et eadem operatio est amborum sed conplicas vel conpilas et

etura et spum egit illoq; formatoq; quatr liquat
q; Arg. vim q nõ coagulat albũ igne patiens
ignẽ et nostro Arg. modum egit milla vrinur
ent ad albedinẽ: nõ igit fugit corpus sim in
bis ad quẽ nõ poterit puenire qn me subj nec
alterj nec modo prodeberit donec motor i subli
mj natura modoq; generet i corruptus est agit
totius opis cõplementq; ut sumat lapis perfecter
notus et cũ opis instarta assidue sup illum p fecho
sublimationes et modos p hoc et subtilior lapis do
nec i ultima subtilitate puritate deueniat et ulti
mo volatilis fiat et hoc quidẽ est finis primus
administrationis gradus Ab hinc uero cũ fixionis
modis fiat donec i ignis asperitate quiescat
sit autq opus luna nimis album: opus uero solis
nimis rubeũ cuia opus albũ est hiems opus uero
rubeũ est estas et ideo maior indigit decoctione
donec rubicundissimũ assumat colorẽ et in hoc
vero p fectionis preparationis meta consistit sed
et tertius gradus est totius opis cõplementũ et est
ut cũ fixũ lapide cũ modis sublimationis volati
lem facias et volatile fixũ soluta et soluta iter
rato volatile iterato fixũ quousq; fluat et altent
i cõplemẽto solifico et lunifico certo quoniam

reiterationis preparationis huiusmodi tertij gradus
i medicina resultẽ alterationes bonitas et multiplica
tio sup vnuq; ipsiusq; corporis ut i infirmitatẽ ed
uertat lutificum et solificũ verũ: sic etiam virtutis
habet efficacẽ sanandi omnes infirmitates sup alias
medicos medicinas nã anima letificat virtutẽ
augmentat cõseruat iuuentutẽ et renouat senectutẽ
nõ n. permittit sanguinẽ putrefieri nec flegma do
minari nec colerã aduri nec melancolia sup exaltari
imo sanguinẽ sup modũ multiplicat et conseruat

CAP. XXXXV

Quamuis materia mutat in corruptionẽ nõ est tam
obmittenda penitus regula de omnibus signis apparen
tibus i opere euidenter quae regula talis est Primo cũ
materia dissoluit incipit nigredo apparere quae efi
cit in. 4ta vel quadragesima et duorum dierum spatio et
dicit principium opis et cũ materia totaliter est denigra
ta signũ est perfecte dissoluta et talis nigredo manet
semper sup aqua et est terra sic denigratur. Ista dicta nigre
do perdurat causa temporis spacio deinde apparet
diuersi colores q per idem temporis spacium perdurat de
quibus nõ est curandũ qa dicti colores nõ sunt veri colo
res sed tantummodo ablutio terre deinde materia

videt esse in colore Arg. viui splendis. et sic ma
nent p tempus predictum dicit enim pdicz tempus
rectificatio elementorum quoniam tunc elementa sic
rectificant. postea iungit aqua cum terra et pdcm
spatium temporis manet et pdurat et tunc materia
efficit alba sup omnes albedines et pdcm manet
sic et post efficit in colore quasi cinereus. Po
stea incipit apparere citrinus et pdcm temporis
spacium pdurat postea paulatim efficit rubeus et
incenit sicut sanguis tinctus et adhuc est tunc
medicina dicitur esse pfecta sup omnes alias me
dicinas. Deo gras.

Explicit Rosarium Joh Anglici de lapide
philosophico.

Marie Prophetisse de Occultis nr̃e liber Incipit.

Accedens Aron ad Mariã pphetissã sororem suam salutans eam dixit. O pphetissa soror mea audiui siqdẽ dete multoties q albificas lapidẽ de hondrahem in una die: Respondit Maria: utq o Aron p Deũ et ipse unius diei Dixit ei Aron: et qm̃ erit illud qd asseris o pphetissa qd albificas lapidem de hendrahem magrũ Respondit Maria: O aron nunqd de parte ista mortui sum gentes, an nosti qd sit aqua ut res que albificat de hendrahem Dixit Aron. hoc est ita ut tu dicis o Dna in tempore longo Respondit Maria Hermes dixit in oibus libris suis q phy albificat lapidẽ suũ in hora diei Ingt Aron. Maria qd est istud excellẽs. Respondit Maria: excellentissimũ est hoc apud eũ q ignorat. Ingt Aron eidẽ o pphetissa si sint apud homines oia quatuor elementa, elixir cõplere possent et cõplexionari et cõmigi et coagulari eorũ fumi ac retinere de uno dõ impleret consequẽs Respondit Maria. o Aron. p deũ si nõ essent sensus tui firmi nõ audires a me uerba hec. Verumtã Recipe gũmi de hyspania gũmi albũ et gũmi rubeũ qd est Krubrit phorp et corp sol et tinctura maior et matrimonifica gũmi cum gũmi uero matrimonio. Intellexisti o Aron Respondit utq dna mea Dixit maria, custodi fumũ et caue ne aliqd fugiat ab illo et esto mensura ignis qui sit sicut mẽsura caliditatis solis in diebus iunij et iulij et morare ppe uas et ituere mira qm̃ nigrescit, albescit et rubescit in minus q̃ in tribus horis diei et fumus penetrabit corpus et sps ꝗstrigit

et erit sicut lacha incerans liquescens et penetrans et illud
est occultum o Aron Dixit ei Aron ego non dico qd erit hoc
semp Dixit Maria o Aron et mirabilius est de isto eo qd
non fuit apud antiquos nec accessit ad eos p meditatio
nem et illud est Re herba alba clara in honorata opti
ma sup monticulos et tere ipsa recentem sic in sua hora s.
illa est corpus verum non fugiens abigne Dixit q Aron. Nu
qd ipe est lapis veritatis o Dna Respondit Maria; utiq
verum nescunt homines hoc regimen cum velocitate sua In
q Aron et postea qd Respondit Maria Postea ignifica
sup illud Kribru et zeykit qa sunt duo fumi complecten
tes duo lumina et pice sup ipa complementum tincturarum
et spiritum et podera veritatis et tere totum et pone ad
ignem et videbis de ipsis mirabilia o Aron totum regime
est tpe ignis o q mirum quo movebit de colore in colo
re in minus q in hora diei qusq ad metam rubedinis et al
boris deveniat et tunc deice igne et mute infrigidari
et api et invenies ipsum corpus margharitale clarum esse in
colore papaveris silvestrium mixtum albore et illud est
intrans liquescens et penetrans et cadit pars eius sup
1000 milia et ducenta milia o Aron Tunc Aron inclina
to capite pcidit in manibus suis Dixit q Maria leva
caput tuum p deum abreviabo sup te rem si deo placue
rit et illud corpus p festum sup moticulos clarum qd non
capitur putrefactione ut motu Re et tere ipsum cum gumi
elsarog et cum duobus fumis qa corpus comprehendificans

est gumi elsarog et tere totum et appropinqua igni et totum
liquefiet si pieceris sup ipsum uxorem erit sicut aqua dis
tillans et qn p cutiet ipsum aer congelabit et erit corpus unum
proice de ipso et videbis mira Na istud est secretum Stolie
Et scias q predq duo fumi sunt radices huius artis et sunt
oleum et calx humida et phy nominaverunt illa multis
nominibus modis et cognominibus sed corpus fixum est
de corde saturni comprehendificans tincturam et copos
sapie sive stolie et acceptum de moticulis est corpus album
clarum et ista sunt medicine huius artis et pars inventu
sup monticulos et scias q sapientes non nominaverunt
illud copos stolie qa stolia non complebit n p illud In hoc
stolia sunt mirabilia Unerat nanq in illo quatuor la
pides et sum regimen verum est sicut dixi et illud est
primum stoliare Adq et sech p illud allegoria ut Her
mes stolias in libris suis Si gens non caderet sup manete
sui plameti Sed semp longificaverunt phy sum regimen
et assimilaverunt opus p qd lib3 qd non op3 facere illud
opus et faciunt nigrum uno ano qa est secretum dei magnum
et qn audiunt de secretis nostris non verificat pper eoy
ignorantiam intellexisti o Aron Respondit Aron utiq
Dna mea Sed narra mihi de vero vase sine quo non
complebit opus Respondit Maria illud est vas her
metis qd occultaverunt stolici et non est vas ignorantiam
sed mensura ignis tui Tu es sapiens ulterius vide

questionē meam et auide amplectere. ¶ Dixit Aron.
o Dna mea obedisti in societate stolari qui posue
rūt in libris suis facere artem de corpore uno ¶ Res
pondit Maria. utiq; qd Hermes nō docuit qa radix
stolie est corpus indole insonabile et est tossicū morti
ficans ōnia corpora et pluerizat ea et coagulat uene
rem odore suo ¶ Dixit q Aron. idem illud est sicut di
xisti ¶ Respōdit Maria. ego iuro tibi p Deū eternū
qd hoc exit qn soluit donec sit aqua subtilis non
curo qua solutione fiat coagulatū zaylet in lunam
sup robem ueritatis et incidit sonū Ralay et letificat
ipsam lunā: et in ōmibus corporibus est scientia: Sed
stolici pp longingtatem eorū pbationis et eorū uice
inuenerunt hec ella tingentiora et ipsi inuenerunt
ea preter uas Hermetis qm illud est dimidium de
sapientia Dei occultatum a gentibus et ipsi igno
rant ueritatē regiminis propter eorū ignorantiā
uasis.

EXPLICIT PRATICA MARIE PROPHETISSE.

DEO GRATIAS.

Maria mira sonat breuiterq; talia donat
Gūmis cum binis fugitiuū fugit in ymis
Hōis in trinis tria uincula fortia finis
Maria lux roris legem ligat in tribus haris
Filia p tonus consortia iungit amōris
Gaudet in assata assata p tria sūt socia

De Occultis Nature Libellus putilis Incipit.

ARGENTI Viui materia est humiditas supabundās
unctuosū in adustibile sicco subtili uehemēti ac unius soli cō
iunctione ut cōmixtione ut cōpositione cōmixtū. Vn ratio
ne humidi abūdantis fluit in frigido et fugit in igne. et rōe
unctuosi in adustibilis et uehementis cōpositionis nō aduritur
sed sublimatur. Nā humidū unctuosū motū ab igne trahit secū
suū subtile siccū ōio. Vnd post se nullas feces relinqt. et rōe
sicci fluit globose et nō madidat illud qd tangit nec adheret
Ratiōe uō uehemētissime cōpositionis et uicinitatis p tium sue
clausure pororū suorū est ponderosū. Et sup ipm natāt lapi
des et oīa metalla preter aurū solum qd petit fūdū. Ar. iii.
adhesiue alteri rei nō nisi sulphuri pmiscetur q mediante
nē bnficio sive artis māz infundit et nectit ut fiat ductī
lis et granulat et colorat et eam post in metalli spēz ut
ēt in elixiris essentiā transmutat. ¶ Sub sulphure aūt cō
prehendo oēm rem que nāz sulphuris in se habet. ¶ Nota
etiā q Arg. ui. appositū sulphuri ut rebus habentibus
sulphur in se sive albū sive rubeū, ab ipsis et cū ipsis
sublimatur et eis pmiscetur. ¶ Sulphuris aūt mā sunt duo
siccitates et tres humiditates: Siccitatū una est terrea
et tingit in albū: altera est ignea et tingit in rubeum.
¶ Humiditas aūt illa īqua maxime eius forma specifica ra
ducatur est aerea et adustibilis et ex hac nō tām metalla

nō habet metalla nō fieri sed et destrui et aduri: in arte
vz et nā. Nā m hac humiditate et et caloris digestis in
tempie predicta nō pōt sana generare metalla: Tunc inde
ipa semp secūdū merita materie ī qua agit melius operatur.
In arte et phac humiditatem, excepto solo Auro metal
la oīa corumpūtur. Vñ Hermes appellat sulpur rōt hu
ius humiditatis pugilem metallorū insidiatorem. Alia
aūt humiditas est aqua et sublimabilis et tūc euanibilis.
Tertia aūt humiditas est essentialis et intrinseca et cōplexi
onata et valde unctuosa et inadustibilis: Et ex hac et ar.
ui. et succo terreo subtili optime depuratis et cōplexionatis
fit partem et nāz metalla incorruptibilia et optima gene
rari. Exemplū patet ī ligno. habet n. lignū uuridem
quādam humiditatem aquā que nō aduritur: imo p hanc
lignū nō aduritur dō euaporet. et hoc est exemplū secū
de humiditatis supius narrate. Item habet aliā humidi
tate unctuosam aereā pp quā aduritur: et in hac humidi
tate eius forma specifica radicat: qa ea destructa, eius
spes est destructa: et est exemplū prime humiditatis
predicte. Item in cineribus est quedā humiditas intrin
seca et essentialis: que nō nisi p ignē fortissimū eliquat:
et illa est inadustibilis et optime sive uehementer et uni
uersalr cōplexionata cū succo subtili terreo. et hoc est
exemplū humiditatis tertie prenominate. Exemplū
aūt prime siccitatis & terre sunt scintille. Exemplū
secūde siccitatis .s. ignee est fuligo: que simul cū adusti
bili humiditate euolat: deinde tecto et parieti se adnectit: et

ēn postq abea illa adustibilis hūiditas fuerit totaliter sepa
rata: tūc erit res fixa in igne et rubea: sed cineres terrei
erūt albi. Et notādū q adustibile in igne cōuertitur et
flā mescit et consumitur uisibiliter. Euaporabile aūt nō flā
mescit sed euaporat nō uisibiliter sed inuisibiliter nec cōsumit
si supius capiatur ut uidet in aquarū et spiritū sublima
tione manifeste. Et notādū q oē oīm adustibile habet
in se cōmixtū siccū igneum, a quo si p sublimationē siue
distillationēz sub alembicho fuerit eius humidū separatū tūc
illud hūidum nō erit de cetero adustibile sed euaporabi
le. Exq cōcludit q nō fuit adustibile nisi p siccū igneū qd ei
cōiūctū fuit prius. Ipsū aūt siccū igneū qd prius cum suo hūido
erat uolatile, ea cā adustionis erit in adustibile et fixū
in igne, si paulatī p rarationēz hūidi aquei et eius dē eua
porationēz p separatū calorē fuerit illa adustibilis hūiditas
separata. Et est sciendū et mirādū q si sibi fixato reddat
sua prima hūiditas depurata, que .s. fuit ab eo sub alembicho
distillata q tūc nullatenus erit adustibile sic prius, cū tū
easdē res cōtineat quas prius. Et notādū est q oīa p dicta
de sulphure, possunt dici et de arsenico et auripigto
Ipa. n. p nāz cōposita sunt ex mā sulphuris et arg. uiui
und ratione sulphuris habent metalla cōburere: ratione
arg. uiui habent ea tingere hz pp admixtionē dstructiū
ea in albū ad plenū negat colorare. Sciendū aūt q ue
rū metallū nō generatur naturalr nisi p sublimationem
mālem talis hūidi et talis terrei sicci .i. hūidi uiscosi

ac unctuosi in adustibilis et sicci subtilis terrei. Et hoc in argō uū et sulphure optime est repiri dūm ab eis que sunt metallis incongrua separentur. Generant aūt in tō cauo loci obtusi hoc modo. A tali n. mā eleuat fumus seu uapor ratione caloris qui fumus dū in se reflexus et uaporabilis cōmixtus cōgelat in metallū. s. illud qd est cōgruū i talis metalli spem terminat cuius est uapor in cōgrua mā ubi relictū inutile remanebit. Vn notandū q cōmixtio in metallis nō requirit necessario oī modā in cineratione sine separatione in cōgruū a cōgruo in ope nē aū cōmixtionem sed cōmscibiliū alteratorum unionē. Itaq in minimū terrei sicci cū minimo sit aquei unctuosi in adustibilis et eō et plurimi unius cū plurimo alterius, ita tn q neutrū ad sui generis particularis separetur. In talibus nūq inueniet pars terrea separata ab alia pte terrea, uel aquea separata ab alia aquea, sed ita est minimū et plurimū unius cū minimo et plurimo alterius unitū q nequaq a suis hōgeneis alterātur et separantur. Et hoc Sigil ignorauit et et plures Alchimiste. Notādū et q si locus nō esset aptus, nullū ibi metallū generaret, sed tota eius mā expiraret. Et hoc nō solū hīt locū in metallis, sed et in animalibus et plātis. Sic itaq loci habilitas et clausura locū generat p pprietates celi que influunt a stellis et p cōsequens a natura. Ite notādum est q si nā inueniat mātē magis aptā in qua. s. icongruū a congruo sit remotū, siue hoc sit factū nātr uel parte suū opus citius et expeditius pficit et ad fine intētū puenit

plus cōplete. Cause premitiue metallorū sunt motor, cōstellationes uas terreū. Cause nō antecedentes sulphur et arm. uū. et succū terreū at igneū et p nātē ad tale metallū habilitatū et eorū fumi eleuati p calorē sibi debitū. Cause aūt coniuncte sunt tales fumi in loco cōcluso retenti et in se reflexi uaporatr cōplexionātes tādiu usq ad talis metalli cuius forma est in potentia i mā talis fumi ad actū p ducē speciē. Tunc nā cōmictit arti et cessat opari ulterius. In eo notādū quod uehemens ac uniuus salis cōplexio dr qn res cōtrarie puta hūdū cū sicco adeo formatr cōiunguntur plurimū et minimū uerius usq nō tm cum plurimo et minimo utriusq sed et in plurimo et minimo utriusq. qd hūidū si est unctuosum et nō adustibile erit in igne liquabile ut in metallis. qa hūdū defendit siccū ne adurat, et siccū tenet humidū ne euaporet. Si uō hoc humidū nō est unctuosū in adustibile sed modicum fluit qdē et stat in igne. Sed frigidū nō erit ductile ut in uitro. Si uō illud humidū excedens fuerit, fluit in frigido et in calido sublimat totū ut argū. uū.

FINIS

VNDVS q̃ inferior est corpus eorꝫ et cinis cõ
bustus quẽ uocant terraꝫ honoratam: q̃ sunt corpus de
albatũ et cinis cõbustus: et aĩa est auꝫ sapientũ quã
seminant in terra sua alba et terra margaritaꝫ stel
lata foliata, benedicta et ꝓoĩa ista ĩtrẽdũt corpus sunꝫ
calcinatũ et dealbatũ et ista aqua triplex est sol de
scriptus cũ duobus radijs. Hec ẽt est aqua cũ duabus
naturis et uocant eã aquã triplicem qa unũ est in quo
sunt tria, aqua, aer, ignis, et terra nigra existens infe
rius est mundus inferior ex duobus ꝑmixtis et tempatis
et est fi: duoꝫ in uno. Hec est tertia terra que primo in
trat in corpus eorũ. Secũdo que est terra eorꝫ ex ope eorꝫ
lunari quod est initiũ opis secundi post secundã denigra
tionem: que est denigratio prima secundi opis qa denigrat
terrã eorꝫ albã qn̄ intrat supꝫ eã, deiñ dealbat eam: et hãc
dealbationem secundã uocant sapientes dealbationem
primã qa initiuꝫ est opis secundi, post qd̃ erit rubifica
tio cũ residuo nouẽ partiũ aq̃ que ꝑficiunt opationem
primã totaꝫ: que est dissolutio, distillatio, et ẽxectio spi
rituꝫ a lapide suo post desponsationem suam et opatio
nem primã quã nõ precedit alia opatio. Nominauerũt
et rubificationẽ opus secũduꝫ et nominauerũt dealbatio
nẽ lunarẽ post rubificationẽ solarem: ãteq̃ aũt descẽdere
fecerit has tres ꝓes aquẽ eorꝫ ꝑparatẽ supꝫ terra eorꝫ albam

stellatã foliatã soluet totũ, et fiet terra et aqua supꝫ eã in
colore picis liquide: Vnde necessaria erit preparatio eorꝫ
prima sic cõsuetudo est. Et hec est putrefactio corporis cũ
igne bestiarꝫ subtili .xõ. diebus: et qdã dixerũt .21. die et
forsan apparebit albedo in .xõ. diebus, nec appbat̃ hoc
apud eos qa significat calorem ignis. Et ꝑmũ apud eos
est melius q̃ secũduꝫ et tertiũ luare: qa tempatia ignis
et bonitatẽ preparationũ. Cuꝫ ãt mũdata fuerit
nigredo et albedo reducta fuerit, ꝛibibũt terrã suã illis
ꝑtibus que sunt sex ꝑtes diuise in sex fialis: et isti sũt no
uẽ colores apparetes in cõpositione ꝑm numeꝫ aqlarꝫ .ix.
et .x. sũt sex de qua ẽxcte sunt. Omnis q̃ spus subsistit
subtilitate fumositatis aeris: ꝑp qd̃ dicit̃ natus in aere
sapient̃ nascit̃ qn̄ sublimat̃ in alembich ꝑp qd̃ fit aqua
uiuificãs terrã i.ꝫ. et embrionem qui est ĩterra q̃ est
aĩa q̃ est in corpore eorꝫ. 2º. qn̄ reducit̃ ad id circa finem
opis. Et scito q̃ aer q̃ est inter celũ et terrã ꝑ quã cõsistit
uita cuiuslibet rei currit supꝫ oẽs quatuor nãs ĩmanifes
to eorꝫ et ĩ occulto que sũt aer, ignis, terra: et currit supꝫ
illas in statu rectitudinis et melioratiõnis: et est calid'
et humidus: et sitr est aĩa eorꝫ ẽxcta a lapide eorꝫ q̃
post mortẽ eorꝫ cõsistit uita eius: Et sic aer est uita
unus cuiusq̃ rei: sic et aqua eorꝫ est caput opis eorꝫ. Aer
eorꝫ est aẽr et nõ aer. Ignis eorũ quẽ tibi ostẽdimus est
aqua: et ignis nr̃ est ignis et nõ ignis: et sicut dixerũt
aũhũt spũ ex aere. Sitr est sapiẽtuꝫ: aũhit spm ex

humiditate eorꝑ et acqrit ũtutꝫ eorꝑ ex ea et crescit in
dies et nutriũ sicut cetere res augmẽtũ suscipiẽtes: sic
cat̃ n. phoc aũa lapidis q̃ facta est tenuis ꝑ extẽsionẽ
in fixione sp̃s: et t̃ra induta est ex tenuitate et subtilita
te et multiplicatione caloris in fixione ignis. Cõuerte
aquã in aerẽ ut fiat cũ eo uita: q̃ ẽt in ipa est et sp̃s ipi'
q̃ ingredit̃ cũ eo: ex aqua fit uita uniuscuiusq̃ rei. h̃ n.
est aqua et aer quietus et terra lig̃scẽs et ignis circun
dans et fecerũt aquã suã corpus: Deĩn soluerũt ip̃m:
Deĩn fecerũt cũ preparatione ignis: ꝑterea fixuꝫ ẽ ad
ignem. i. spoliatũ uirtute caloris: Deĩn fecerũt cũ ꝑpa
ratione ignis et exaltatioẽ eius ad aerem: Deĩn addi
derũt preparationi et facta est calida adurẽs potens.
Et hec quatuor nature in ea ex ea et ꝑ eã generate sũt
et cõueniũt seu cõuenerũt. Repugnantia ĩ hẽ aqua v̊.
ꝑp qd̃ efficit̃ hec aũa illius q̃ ingredit̃ uita in sp̃u per
attractionẽ aeris eius, ex uteratione sb̃liãcõis eius: et hoc
est distillatiõis eius uteratioẽ. Sup ea fit ignis, ſz fortio
ris adustionis et caloris q̃ ignis: Et ꝑuenit in hãc aquã
ĩ ꝑma ꝑparatione uirtus supior et inferior et sn̄ eius
est cinis exctus a cinere: et est cinis q̃m est fermẽtum
auri: et aurũ est aqua eorꝑ: et aqua eorꝑ est fermentũ
corporꝑ: et corpora sũt terra eorꝑ. Et fermẽtũ huius
aquꝑ diuinꝑ est cinis q est fermẽtũ coagl̃m coagulãs
aquã eorꝑ. Dixit Hermes. Filij seminate aurꝑ ĩ t̃ra
foliata alba et nominat aquam illorꝑ albã bonogꝑ.

Ideo q̃ aũa illorꝑ tĩgens latet in aqua eorꝑ alba: ut dñet̃
ei sp̃us colore suo. Luna q̃ plena est magnesia qui est
lapis rotũdus et est dna humiditatuꝫ. Alius aũt in
tellectus h' rõnis dealbatio' aurꝑ est ꝑparatio aꝝ cũ
aqua sp̃uali doc dealbet̃ et dñet̃ ei colore suo et fiãt
ambe resplẽdẽtes. Deĩn colãt aũaꝫ cũ qua ꝑuenit ad
hũc terminũ preparationis et dealbationis facta est
subtilior q̃ erat prius: et facta est sp̃us cũ sp̃u q̃ ꝑpa
rata est. Terra aũt alba foliata est corona uictoriꝑ q̃
est cinis exctus a cinere et corp' eorꝑ ꝑm. uocauerũt q̃
cinerẽ suũ talk uitrũ. Separat̃ n. abeo malitia eius quꝑ ẽ
terreitas mali' et h' est folia et fratres eius. s. aũa et sp̃s
sũt in ea. Postꝫ erat corp' albũ exterũt abeo aũaꝫ eius
q̃ est sulphur eius, q̃ est tictura eius quã uocauerũt quãꝫ
gluẽ et exchit̃ post putrefactioẽꝫ et solõeꝫ ĩ aquã eorꝑ sp̃u
ali cũ sb̃liãcoẽ et distillatioẽ et h' uocauerũt cribratio
nẽ. Cũ q̃ exterũt ĩ aꝫ aũaꝫ et ipa ꝑferta fuerit ĩ aq̃ sp̃ualj
q̃ est sp̃us hũidus ꝑparãt ipaꝫ solã cũ aqua sua ĩ sb̃liã
coẽ doc attenuet̃ in distillatioẽ ꝑ rectificationẽ et cla
rificet̃ et cõuertat̃ in sp̃uꝫ cũ sp̃u hũido q̃ mortificant
eã et dissoluũt: postꝫ aderat corp' siccũ fixũ accomoda
uerũt ei aũaꝫ ꝑ putrefactionẽ et solutioẽꝫ eius. Deĩn
cũ ingenio exterũt eã a corpore suo ipaꝫ retinẽtem ĩ dis
tractione et soloẽ corporis. Mansit aũt ipa in aq̃ sibi
setj quꝑ ẽ pater eius in ꝑparatione doc cõuertat̃ ipuꝫ
in sp̃uꝫ: tũc penetrat et extẽdit̃ in corporib' cũ sp̃u hũido

Quidã dixerũt hi ex trib' terris q̃rũ ꝑma est margaritarũ
2a. foliarũ. 3a est tra auri aĩa q̃ ex eis. Itẽ oꝑ ignẽ
esse in calore phebi. Tum aũt optauũ lapidẽ ignũ fa.
odõm q̃ diligit leo. quã cum odoratus fuerit uenit
uelox ut intret thalamũ ~~suũ~~ eius. et cadit in foueã q̃ trãs
glutit lapis iste ita q̃ nõ potero ex eo uidere aliqd et
hic lapis quẽ diligit leo est femina et ipa coopit eum
colore suo et qd ingreditur de nutrimẽto emittit manũ
suã dexteraz: quã cũ emiserit surgo et abscido eã. Deĩn
stat uterꝰ ꝑ dies: et emittit pedem dextrũ et surgens
abscido eũ: post hoc sinistrũ et abscido eũ: tũc. n. uter
fectus est. Deĩn caput manus et pedes cõgrego et ca
lefacio eius aquã extractaz a cordibus statuarũ ex la
pidibus albis et citrinis quẽ cadit de celo tẽpore plu
uie et colligo et reseruo eã ad decoctiõẽz manuũz et pe
dũ et capitis ipius leonis. Postq̃ decoxero recipio ius
eorũ et reseruo ius eorũ in uase uitreo Deĩn reduco
ad corpus ipius leonis. q̃ postq̃ decoxero recipio ius eorũ
et decoquo cũ iure illo. Inuuit aũt ꝑ illã decoctionẽz
ꝑ mixtionẽ et reductionẽ: doc liberet aĩa sũ dixi paula
tim et paulatim. Oportet aut reducat sup totũ leonẽ et cogat
cũ eo et distillet doc nõ remaneat i illo corpore hui
ditas que nõ ingrediat cũ aqua. s. aĩa: et qd dicit qn
decoctus fuerit tuc leo colamus ius eius et pisciamus
carnes eius: itelligit ꝑ hoc feces lapidis: et qd dicit cale
calefacto eius aquã extractaz a cordib' statuarũ. Ex lapi

dib' citrinis et albis: itẽdit p corda aias lapidis i magsia
colletorũ q̃ sũt mas. et fe. et soror eorũ q̃ sũt albi citri
nõz. mas. q̃s apphendit. mas p' eius color est obscurus.
et p' quẽ dixim' fiẽ. mas. eius color est rubeus. Et qd
dixi. i. qd cadit de celo tẽpore pluuie. ẽ distillatio
aque eorũ. Deĩn recipio ius p'. et decoquo in uase uitreo
tenui doc rubeat et coagulet et fiat lapis sicut rubin'
et pono i barba q̃ diu fuerit lapis luz. Intẽdit ꝑ hus
uba decoctõẽz aque cũ aĩa: post extractõẽz a fecib' suis
dõ cognant et pmisceant ꝑ mixtiõẽ ~~ti~~: quã pmixti
onẽ nõrant coagulatiõẽz. Et qd dic luz sicut rubin'
mult ꝑ hoc aĩaz tingẽtez quã acqsiuit ũtute ignis. qaz
sit alba ex eo q̃ spus dnãt ei colore suo nouit: tũ ipe
q̃ sit rubinus. ru. q̃uis luceat in aq̃ nõ appares. Et
hoc est q̃ tibi notificaui q̃ uocauerũt aquã suã lapidẽ
tingẽtem. Et iõ dixi in eo lapis n' est lapis: est tamen
aqua eorũ diuisa. Et qd dixi ponã illã i barbã. i. i domũ
sigficat in hoc loco corp' qd est terra eorũ al. i qua semi
nat aurũ. Et aurũ eorũ aĩa et p' corpus est locus sere
cõgregans illã et masio tinctuarũ. Sed barba i alio
loco est cucurbita cõgregans totũ corpus suũ. Est q̃ la
pis eorũ aqua cõposita cõgelata et repugnat igni: et tũc
est forma eius q̃ cũ igressa fuerit ingredit: et i q̃ dit et
impmit et cõgelat in eo. Cũ q̃ uoluerit ex hẽ illã calefa
cũt cũ igne. s. que mẽsurati sũt et occultauerũt. et qn in

uenit eā color ipi ignis soluit et fit aq cures. Cū aūt pa
parata fuerit rūtie ad formā suā porez et cōgelat et in
cēdit albedo eius. et qn soluit nō soluit totū. sed soluit
ex corp parū: et ex hiē qlibz die id parz et cōtinuat in
eo pacietia et reductōez in pparatōe. Huiditas aūt ex
dna lunę pīguedo ex dno solis: qa oūs frigidi etiuz est
hūiditas: Et oūs calidi etiuz est pīguedo. Medius la
pis est sapiētū est citrnus et fūdit fusiōe plūbi et rubz
et nūq de cetero erit citrnus et hīt olim ru. lucens ut rubi
nus: et olim eius est tardioris ingressiōis in igne. Et uelo
cioris egressiōis i aq: qa est de gnre aquę: qa spus ē
aqua qm ipe est spus mūdi. Dixit Hermes incipiāt inp
opis recens. pmisceant equatr et terāt. Deīn desponentur.
Deīn tiant alie in alijs ut fit cōceptio. Deīn ex hāt et nu
triant dō fiat genitū. Scias aūt q hec gnato et cōcepto fit
in putredīe et i fūdo uasis. Et gnā geniti corp i aere vz
i capite uasis. Itę q ducūt aquā al. ad dealbādū scāt p hoc
tres ptes. Et uocauerūt duo opa. s. lunare et solare. Primū
q lūare q est abluer: dealbare: putrefacer. L. et C. dieb et
hec ē dealbatio toti et fugat tēbrarp abeo q abscōdit hec
a sapiētib et ruelauit ea puulis. Et nō pma soluto i paz
mātz leni decoctōe pficitur in. C. L. dieb scdm aureā ro
sā. Et tūc fit mā tota nigra. que nigredo secūdū debitū re
gimen durat nisi 40. dieb et tūc spus i q defert aīa eru
seren sicut Ar. in. scādens in aera. studeas ulterius
cū diligētia. ꝛc

Incipit liber duodecī aquarū et p de aqua rubicūda:
Omnū mutella equatr teres ut īmedulle specie redigat
totū qdē in uase uitreo cū alēbich et limatione reposita aq
rubicūda et crocea et fixa manebit. cū aūt frigefeet subtili
or erit et liq da sed rubicūdi coloris. Signa aūt huius talia
sūt. ut si cū calamo ut pēna albū numus ma de linias: eius
sup ficies croceū indicabit colorē qua postea īmagrū q si adus
tū transformat Cap. Secūdū de aqua penetrativa.
Alkali. s. calcinati aqua dissolutū totiens decoctū q ad
.s. lib aqua. 12 lib alkali qndecies uterādo cōsumes. huiusmodi
aqua oia q sunt īmūdo penetrat. Acetodissoluto ingredi
nē parit. Cap 3m de aqua mollificate et īgrediente.
Cineres lentisci ptes 3. calcis. 1. salis alkali. 1. assumes
p ribus q dē aquę 22. alterabis p septimanā diuncte et
quotidie cōmouē deinceps lipidissimā inuenies ipsius claram
pretū utilitatis atq utilitas in serenitate consistit
Cap. 4m de aq eiusdem pōderis et magni nominis.
Atramētū uiride purissimū accipe in uase luto prudētie bene
reponē et i balnei fornace ut cōsimili loco p noctē. 1. donec
erubescat. quo nō rubeū factū adde acetū sublimatū 3. oppone
totū q i ampulla bicubis. 7. diebus dimittes tunc quotidie cō
mouē deinceps coquas sublimatū aquā educit rubeam. hac
q dē aqua cum candela accēdit. domos illuminat opi et sū
me necessaria est. Cap. 5. de aqua ignea.
Albiza dir. 1. sulphuris uiui ptē. 1. tartari. 5. salis pres
is. albi q uiui sed optimi ut supdictū in alēbich posita

ad modũ cogiat apponere et leto igne sub posito, ignea distillabit
aquã quã in uase uitreo seorsũ posita ne aer attingat ad
ogationẽ sine opportunitatẽ seruabis

Cap. 6 de aqua sulphurea.

Crocei sulphuris. j. Sal nitri ℔ j. et ampulla bituminata
in calido cinere ℔ die et nocte assa et ide exitũ rursum
pista et in duo uasa cũ aqua feruenti ℥. 3. ipsius lapidis
℥. j. parũ et parũ immitis et in aquã uertetur rubicundã que
talibus diuidicat signis. quorũ nũ mũ et in degrees p̃ ges
aureũ suscipit colorẽ ut potius si fudat in idem mis figas
simul mũmũ nõ tũ durabit. Cap. 7 de aqã cineris.

Vreias duas auripigmẽti rubei et calcis uiue ℥. 3. assũme
qbus in uase uitreo positis aque bis in feruentis tripliciter
superades. et hoc est eius signũ: in hac aqua feruenti et pura
tingas aureũ colorẽ inducit nõ tũ durabit

Cap. 8. de aqua aurea

Omnorũ metallis sumptis eorũ aqua sublimet eide q̃ ℔ fece sup
in cesta albumen ouorũ de albatis et distillatis ut ipsam semel
coqiat admisce et lento igne supra calidũ cinerẽ donec pro
bescat coque in furno tamen uitreus. deiceps ab oleo ipsius
gũmi et fece aqua liquata in cucurbita et alembich adhibito
igne quoad cãdida sublimet locabis et natura relinquetur.
gũmi similitudinẽ retinens. Si ergo experiri uolueris si
modo granorũ numerum sup ponis. nã undiq; auri simili
tudinẽ obtinebit. qd si multũ calefeceris in aureũ redibit colorẽ

Cap. 9. de aqua crocea

Albumen castrodus coste et optime q̃ tunis assũmes: et aceto
distillato ℔ die coquas poste siccabis nã idẽ in cucurbita locatũ

et alembich supposito aquã distillabis. cuius talia dantur
signa duos cũtũ. ea nãq; erit aut speculũ si depingas ni
gresce qua postq̃ extersertũ rubescet et aureũ inducet
colorẽ. Cap. x. de aqua canlida.

Alnuzadir. Sal gẽme. Auripigmẽti rubei. alluminis rameni. sin
gulorũ singule partes cõteri iubemus. iterũ de uirides
gipsi cineris clauellati. singulorũ singule partes cõteri iubemus. q
oia simul cõtrita aceto albo. ~~uiri dulcis uiridis~~ et urina
duob̃ septẽ fermẽtari dimittas. nã idẽ acetũ in cucurbita locatũ
et alembich supposito ut supiecto aquã distillabis. nã fece
siccata et in puluerẽ redacta seruabis. nã terreo faci
ẽdũ erit. cuius hoc sunt signa. ferr ligne facto illius
pulueris modicũ supiectũ colorẽ transformat. et si in
eadẽ aqua eram septies exiguas cãdidũ te inuenies
gaudebis. Cap. xj. de aqua cõglutinatiua.

Auripigmẽti crocei partes. 5. terant: nit alexãdrini ℔ unã
simul pone ℔ hoc in uase uitreo et desup mercurii uiui ℔. 15. diuersi
positũ immet: ipsud nõ in uase luto et in alembich positũ lento igne
suscipiat. nã eius aqua cãdida distillabit. hyeq de aqua argẽto
uiuo sublimato ẽtio ad lentũ igne supiecta: et hoc in ampulla luto
linita ne fumũ amittat. ipsũ ℔ fortissime cõglutinat. cuius ℔
una et. 5. partibus subiecta in argentũ speciẽ transmutat.

Cap. xij. de aqua q̃ dicit lac uirginis

Marinas testas de recenti sumptas minuta et in cucurbita
locatas cineri diuinitus pones et deide cõmiste tutie. quad
inde sublimat sphycũ uocat acetũ. ex eodẽ quoq; supra relictũ

in ol' mãi marmore et i ampulla et unde locetũ ne
restras quatuor digitis excedat ut ascendat et ifundi ne
cesse est. deinceps q̃ incepto humido ℥. ad omodas i nostã
dus erit sub fimo qdã et supra terrã siccã locãda ur.
centũ et singulis ad omachibus i nocãdo cõsumato diertũ numero
tãdem id aõ i alembich denuo et diligenter seruabis donec
ipsius uapor gradatim tuamescat. Ista uõ aqua tuo opi necessaria
reserua. Preterea fiet i cucurbita relicta que postea po
puli flos nũcupat et calidõ desicca fiet illã de qua prius
acetũ sublimasti eidem admisce et utrũq; fortiter pistabis in
aludel depositũ et sublimatũ ad modũ nimis candidũ manebit
Illud itaq; seruãdũ monto q̃ apud huius negocij peritos Auripigmentũ
sulphureos magnesie uocãbulũ assumunt. Item i eadem cucurbita
luto usq; ad media assume et ex ea quã nigrã sublimatã prius
duas podas depone auripigmentũ et i aludel ex eodem ponens
tres aquę. n. sup ipũ cãdente eito dissolues et in aq transit
spem. Qua nihil cãdidius nec magis decorũ reperiri pot. hanc
aũt urgentũ lac uocãt antiq nominauerũt phy. Deinceps
sup eãdem cucurbitã cooperculo aperto undq; clausã undiq; iusta
illã fornaci apponis et lento igne binos et binos carbones sup
ponendo coques. Nã et aqua intra ipũ uas ascendere et descendere
miraberis. Cũ aũt uapor ille cessabit nec ea qdã ulterius ascendere
scias p certo illud cõgelari fortius iterandũ p q̃. horas. deinceps erit
adhibendũ quo cessante ad crastinũ reseruabis. Nã et i uasis
tra superio tã q̃ lamina cãdida et ad modũ crystalli refulgente
decidet. terre q̃. et arte de que parasti q̃ si adusti cõmisceas durescet
ut dure stet. si uõ de mollescet.

Explicit liber 12. aquarũ.

Incipit liber duodecim aquarũ.

Libelli huius series xij. splendescet capitulis. Primũ de aqua
rubicũda; Secũdũ de cõburendo ere; Tertiũ de rubigine; Quartũ
de crocco ferreo; Quintũ de rubicũdo lapide. Sextũ de aqua sul
phurea; Septimũ de aqua zinaris Octauo de gumi rubeo.
Nono de aqua amarcastare. Decimũ i argenti dissolutione;
Vndecimũ de aqua uitrea; Duodecimũ de fermento.

Primũ q̃ de aqua rubea quomodo et ex q̃bus cõponatur.
Ducati onorũ equaliter teres ut i medulle spẹz redigantur. to
tũ qdã in uase uitreato cũ alembich et lumto repositũ aqua
que rubicũda et crocea spissa manebit. Cũ aũt frigescet subti
lior erit et ligda p rubicundi coloris. Signa qdem hec talia
sunt: ut si cũ calamo aut pãnũ albũ uel mesma de lineas eius
superficies croceũ indicabit colorẽ quẽ postea i nigrũ et q̃ adus
tum transformat.

Eris liquefactio, sulphur croceũ parũ et parũ lapidem et post
lapidem appone aliqd aliud cõburiẽ quoad nihil sit. re liquem
uicissim assume deinde pista et serua. Nullã igr generabit ũbrã
illud aũt aqua rubicũda quã sup de scripsimus bis aut ℥ desiccatũ
bis adaquabis ut ad aquatũ desiccabis et i uase fictili locato et in
calido cinere die ac nocte ad rubere coques. huius signa hec sũt.
ut uideq; per cõfectionis argenti duabus quẽ supius q̃ infra deli
buta fundas frigere p mistes q̃ cũ extractũ fuerit paulo plus
poderis et de croceo suscipe coloris. Vt aũt bis aut ℥ iterans. apud
quoad secretũ sit eiusq; superficies que si desiccata fuerit croceũ
manet. ipsum nãq; auro equalue potest admisceri q̃ sit argentũ
cũ marte preparato. Iterũ fundas. M. rubicũda colore intus
et extra trãsformatũ uidebis et erit administratione sine amplior

tinctura et i ope ferri siccū tū et fragile reddit ipsū. ergo in aurū prepara.

Viride es ex acetto cōpositū quātū libuerit assūme cū acetto qd de uino constet in marmor posita duabus horis aut ʒ. mollescet eū et fermentat post hec ad ~~limaturā~~ librā ʒ. limature adde quatuor partes: adicies rursū partes ij. cōtere et desicca seruabis. Nā hijs ppagā sigs ipsius modicū argēti liuinus sup ponēdū erit eā rursum ferri limaturā respsā ut coopiat p̄ unā horā dimitte, cū q̄ ablata fuerit eris rubore inuenies

Accipe ferri limaturā ptē ʒ. auri pigmēti croceī simul pista et in uase bituminato nocte una assa. Cum aut exitū fuerit semel et iterū i ampulla ad singulas eiusdē uncias aceti sublimati quater admisces. tāde sub sale candido donec dissolnat q̄ dissolnēdū est suspendes et hoc xxxuij dies exigit quoad ipsū acetū rubescat. Illico q̄ colatū et i uase luto positū lentū suscipiat ignē cādidū n facere oportet. quātū euanescēte acetto tinctura remaneat.

Dē agua lapidea. Accipe auri pigmēti croceī duas partes, et mediā croceī sulphuris et secūdū quosdā rubeī p. ʒ. in uase luto discretionis linito recōdē et opias dimeps quoq̄ binas et binas adhibēdo prunas donec in uasis corpore postq̄ liquefactū fuerit in lapidem cū reuertat ad id supradictū est. Cuius hec sunt signa. argētū quoq̄ modicū admixtū ipsū nigrescit in ~~fera~~ eius manu q̄ mi septies trās mutat.

Dē agua sulphurea. Accipe crocis sulphuris p̄ ʒ. salnitrij ptē unā. pista et i ampulla bituminata in calido cinere p̄

die et nocte una assa inde exitū rursū pista et mū duo uasa cū aqua feruēti uncias tribus ipsius lapidis pistati. ʒ. ʒ. parū et parū imictes et in aqua urrete q̄ talibus diudicat signis quies nūmū ut anulū aut eiusdem generis aliqd pungens aurū suscipit colorē ut potius si fundat in idē tingas nūmū simile. nō tū durabit.

De aqua argirij. Accipe auris ʒ. ʒ. auri pigmēti rubeī ʒ. ʒ. calcis uiue ʒ. ʒ. quibus i uase luto repositis aquā bis cū feruēte sup addes triplē. Est hoc ig signū in huiusmodi aqua feruēti et pura si nūmū intingis aureū iducit colorē nō tū durabit.

De aqua rubicūda. Accipe ouorū uitella ex quibus aqua ut oleū distillētur eidē q̄ feci supiecto alumine ouorū ipsa tū et distillatū ipsum plus semel coopias admisce et lento igne sup calidū cinerē donec rubescat coq̄ in fimo et ut limus deinceps abolei ipsius generati et fece aquā liquatā in cucurbita alembich adiecto igni quoad cādidū distillet locabis et tinctura relinq̄t gūmi similitudinē retinēs. Si ergo experiuo lueris i modū granatorū numisma sup pones. nā undiq̄ auri spēm obtinebit quē si multū calefaciēs euanescet et erit cādidū. illud idē in .M. uino intingēs si calefecerīs reddit colorem..

De aqua crocea marchasite. Marchasite croceī et optime ptū uis assūmes et cū acetto distillato p̄ die coq̄ postea siccabis nā idē in cucurbita locatū et alembich supiecto aquā distillabis. cuius talia dinoscūt signa. ro nāq̄ est eiusdem

aut speculū si depisteris nigrescet q̃ postq̃ de calefaceris rubescet et aureū inducet colorem.

De aqua mollificāte et ingrediente. Sal alkali i. calami aq̃ dissoluta toties deco quādo nō damus q̃ xv. lib alkali q̃ xx. iterādo cōsumet huius n. aqua prima q̃ sit in mūdo penetrat acto tū dissoluto in ingredinē.

De aqua penetrativa. Accipe cineris lentisci p. ij. calcis p. j. alkali p. j. partib ipse aque dulcis adiectis p septimanā di mitte coquāt cōmouē de inceps coq limpidissimā invenies aquā. ipsius n. pretiū ac utilitas in serviti cōsistit

Atramētū uridē purissimū accipe in nase luto prudētis linito repone in balneo fornace ut cōsimili loca p noctē unā donec rubescat coq. rubeū uo factū tere. aceū distillatū triplū oppone totū q̃ in ampulla locatū. xij. diebus dimitte ut xij. coquāt cōmouēdo de inceps q̃ sublimatū aquā educit rubeā. hac sigdem aqua cādelas incendit et domus illuminat. opi et sūme necessaria.

De preparatione stagni. amuzadir lib. mediētur i duab libris aque dulcis distempa et in xij portionibus ~~[illegible]~~ diuide, stagnū q̃ liquescat in singulis partibus semel tempabis sic erit purū lumen alafor ℥ i. allumen scaule. ℥ s. salis arci q̃tā uncie. tartari ℥ j. borracis ūcias s. hec ūma tere et simul urāt ad de albādum marte ut struat martis nat..

Accipe salis cōis xv. separati ℥ iij sal gem xv. uicib separati ℥ iij. et de allumine alafor toties separato quousq̃ sicut cera fūdat. ℥ vj. de sale arc. ter sublimato et postea cū calce corticū fixo ter adoriū ℥ j. sūme q̃ de aqua casei acetosa et p filtrū distillata lib. iij. et in ea sales predictos solue, et cū soluti fuerit iterū per filtrū distilla. postea pone aquā in nase uitreo: et suspēde uas sup ignē ut bullat cū igne leni, et cū bullierit mitte ibi ℥ j. sicarob i. mellis albi despumati et sic facies bullire cū igne debili usq ad cōsumationē ut coagulationē: et q̃n fuerit coagulatū repone ipsū et laude deū qui cōcessit tibi habere hunc nobilem salem.

Item alius modus. xij. aquarū.

Libelli huius series aquarū. xij. splendet xij. captis. Primū de aqua rubicūda. ii. de aqua penetrāte. iii. de aqua mollificativa iv. de aqua rinsdē ponderis. Quintū de aqua ignēta. vi. de aqua sulphurea. vii. de aqua cineris. viii. de aqua aurea. ix. de aqua martis ad de albationem. x. de aqua marchasite ~~ad~~ in argēti dissolutione, xi. de aqua in ~~al~~ cōglutinatione. xii. de aqua penetrativa ut perpetua.

Quorū uitelli equatr triti in medulle spēm redigātur tunc gdem in nase uitreo cū ale buche et gipso repositū aqua rubicūda crocea spissa manebit. cū aut frigescet et subtilior erit et ligida sed rubicūda. signa huius talia sunt si cū calamo aut pēna albū minisma delineas eius superficies croceū indicabit colorē q̃ post ingredinē quasi adustū transformat

Aqua dissoluta toties decoquēda mādamus quousq̃ xx lib aque lib. xx. alkali q̃ndecies iterādo cōsumes huiusmodi aqua sup modū penetrat acto tū dissoluto in ingredinem.

Cineris lentisci pt. ij. calcis. j. sal alkali. j. assūme p tribus gdem aque xij. adiectis p septimanā dimitte et totidē cōmouē de inceps q̃ limpidissimā invenies aquā. ipsius n. pretiū atq̃ utilitas in servitute cōsistit

Atramētū uridē purissimū accipe. ℥ j. o que tū digni ori administratio ~~[illegible]~~ est ē ibi p ersū est in opus. unde ~~[illegible]~~ atramētū

sive aurum viscosum nominat. luto prudentie limito repone in bal
neri fornace ut simul loco per unam noctem donec rubescat coque
rubrum illo facto terre acetum distillatum triplex appones totumque
in ampulla locatum septem diebus dimittes totum corridit como
vendo de inceps quod sublima aquam rubicundam hec quidem aqua candelas
accendit et domos illuminat opi est summe necessaria est.

Amizadir per unam assumes sulphuris vivi pt. 2. tartari pt. 3.
et dimidiam salis albi ℥ vini sed optimi et supradicta in alembich po
sita ad medium cocta appone et lento igne supposito ignem distil
labis aquam quam in vase vitreo fortissimo positam ne aer attigat puabis.

Croci sulphuris pt. 1. ut 2. pista et in ampulla bene lutata in calido
cineri per diem et noctem una assa: deinde extractum rursum pista et inter
duo vasa excente et in aqua ferventi ʒ. 3 ipsius lapidis pistati ʒ. 1. et
parum dimitte et in aqua videbitur rubicundam que talibus diiudicat
signis quoties numum ut obolum et id genus intro tingas aureum
suscipiet colorem ut potius si fundatur inde et tingas numum non in
durabit

Cineris ʒ. 1. auripigmenti rubri ʒ. 3. calcis vive ʒ. 3. assume quod
in vase lutato repositis aque binas partes ferventis triplex superadde.
et hoc eius signum in hac aqua ferventi et pura si numum intingas au
reum inducis colorem non tam durat.

Ovorum sumptis albis, aqua ut olem sublimet eidem quod fece superiori
albumine ovorum exaltatum et distillatum ut ipsum plus semel coagulat
admisce et lento igne super calidum cinerem donec rubescat coque
in fimo tam utilius putrescet. Deinceps ab oculis ipsius gummi
quoad candidum sublimetur gummi similitudinem retinens. signo exper
ri volens numisma superpones. Nam undique auri spem optinebit
quod si multum calefacias evanescet et erit candidum illud idem ter
in arte. vi. in tinctum si calefecteris aureum reddet colorem.

Marcassite crocee optime quantumvis assume et in aceto dis
tillato per diem coques postea sicca. Nam idem in cucurbita loca
to et alembich superiori, aquam distillabit. Cuius talia dinoscuntur
signa. Nam enim aut speculum si depingas nigrescit quod postea
de calescens rubescet et aureum inducet colorem.

Almizadir, sal. gemme, auripigmenti rubei, alluminis tamen
singulorum singule conterantur partes. Alia indorum viridis gipsi
ut dum nec viridis cineris claviellati, singulorum singule partes
coteri videntur que omnia simul aceto albo et urina diebus xl. vel. fer
mentari permiste. Nam id accepto et in cucurbita locato et
alembich superiori aquam distillabis. Nam fece necata et in pulverem
redacta servabis aquam Tertium faciendum erit quorum hec sunt si
gna. Es ligne factum et in illius pulveris modicum superiorem in al
bum colorem transformat. et si in eiusdem aqua septies extinguas
candidum et mutatum esse gaudebis

Auripigmenti crocei partes .v. conterantur vitri alexandrini pte. 1.
sed hec in vitreo vase reponantur et desuper M. vini ut per xv. dies
repositum in humetur. fluvium quod accepto in vitreo vase lutato et alem
bic superposito lentum ignem suscipiat. Nam eius aquam candidam distil
labis. hec quidem aqua. M. sublimatum tertio ad lentum ignem subversa
et in ampulla luto linita ne fumum emittat, ipsum perfectissime coagu
linat. Cuius una pars plumbi. x. partibus adiecta in argenti speciem
transformat.

Albumine ovorum primum dissoluto et calcine pyrite calcinato post
xxi. aqua perpetuo manebit. quam si decoxeris donec in sal candidum
vertatur lamina ad ruborem calefactam si ipsum excepiat, lamina
quidem candescet et candorem imperpetuum non amittet. quod si gypsum sal donec

sit rubeū decoxeris ipsum quoq; sup laminā rubescet.
et colorē auri nām nō amittet hac q̄ de causa hec aqua
ꝓpetua nūcupat; qa in utroq; colore perpetuitatē servat
unde in hoc libello ultimā hanc aquam describit. Et sic
est finis.

Explicit liber xij. aquarū:- Deo gratias.

Incipit liber trium uerborū

Hic est liber trū uerborū liber lapidis pretiosi q̄ est corp̄
aereū et uolatile. Frigidū et humidū et aquosū et adustum.
Dicūt q̄ phy ꝓ fidiā q̄ fri. et hūm. aquosa et adustima nō est a
mcabilis caliditati et siccitati q̄a caliditas et siccitas destruūt
frigidū et humidū aqsū et adustū uirtute una et tunc uertit
sps iste inobilissimū corpus; et nō fugit abigne et currit ut oleū
q̄ē tinctura una. multiplicatiua. cōsolidatiua. cōformatiua. cōstruc
tiua. penetratiua. declaratiua. pulcherrima et ꝓpetuatiua. ingres
siua et ꝓsecutatiua.

Opus mirabile triū uerborū. et id q̄d de tribus legit; aliī agbusdā
intelligit. et ōnes clare et apte intelligūt. tn in tribus uerbis hoc
ingrūt, de hum. et frigo. in quo est occulta caliditas et siccitas. et sci
re nos oz ut manifestemus occultū et occultemus manifestū et id
occultū est de nā solis et ignis; et est pretiosissimū ōnū occultorū
et tinctura una et aqua ꝓ manentis quē semp uinit et ꝓ manet et
acetū phoro. s. spūs penetratiuus; et est occultū tingētiū et aggre
gatiū et rectificatiū; q̄ rectificat et illuminat ōnes mortuos et re
surgere eos facit; postq̄ nō fugit abigne eius ca. et sic. Et hoc fit
uirtute dei et temperamēto ignis et moderātia ignis et minorū et huius
lōgitudinis duorū et septē. Nā á tribus duo intelligūt: A duobus nō
tria nō intelligūtur. Et hec sunt uerba pretiosa occulta et

praua

apta data nō prius nō infidelibus; sed fidelibus et pauperibus
a primo homine usq; ad ultimum. Dico q̄ in. M. sunt opera
plura: et eorū imaginationes suis locis sicut in fortu suis temporib̄
operant. Nā in fortu p̄ mēse cū semen a matre cōceptū est: saturnus
operat cōgelando et cōstringēdo sua frigiditate et siccitate ipsam
mātēr in una massā. Secūdo mense operat iuppiter sua caliditate et
humiditate digerēdo ibi quādā massam carneam que embrio no
cat. Tertio mense operatur mars agēs in mā; sua caliditate et sicci
tate dividit et separat ipāz massā et mēbra disponit. Quarto
mense sol ut deus imittit spūz; et sic incipit uiuere. Quīto mēse
operat mercurius qui foramina et spiracula facit. Sexto mense
uenus disponit et ordinat supcilia et oculos. testiculos et similia.
Septimo mēse luna sua frig. et hum. laborat ad expellēdū fetū
et si tūc nascerētur uiuere nō posset. Nono mense incipit iuppiter
operari sua cal. et hum. matrīdo reducit ipsū fortū. Et sic cōpleto
ipso mense nascitur et uiuere pōt: et hec sunt uera uera uerba.
Aqua fortū tribus mēsibus in matrice cōseruat. Ignis tondē cus
todit. Aer quoq; tribus mēsibus fouet. Infanti nūq̄ parebit egres
sus; quousq; os infantis ōnes flatus aeris exhauriat. Egressus oīs
os aperit et lactat. Abystis tribus mensibus oportet nos cū acuto
ingenio ꝓponēre exterere duo quia abystis uerbis intelligūtur duo et
vij. unde ōnes qui cupiūt scire hanc artē acuāt ingeniū suum
ad aperiēdū thesaurū ex tribus uerbis in quibus ꝓparatio tota occul
tat: et uirtus huius lapidis in quo occultū oleū siccū et uiuum
et tinctura una; et oleū calidū et hūm. Et hec est expositio
triū uerborū. Quia sicut a principio cōceptionis usq; ad natiui
tatē infantis quilibet planeta dat suam ymaginationē uirtute
diuina sic creante; ita in oī opē alchymie quilibz planeta suo loco

suā facit impressionē usq; ad cōplementū opis. et tūc nascit alchymia artificiosa. Et in hoc opere multi errant, et pauci peruenīt ad finē. Nā in hoc opere est saturnus luna et circulus solis et gradus tres. Primus debilis. Secūdus firmus. Tertius perfectus. Primus qn̄ sol intrat ariete et in sua exaltatione. Secūdus qn̄ sol est in leone. Tertio qn̄ sol est in sagittario. Intellige q̄ quia secundū istos gradus perfit ars alchymie. Redeamus q̄ ad expositionē trium uerborū in quibus tota ars cōsistit. Aqua tribus mēsibus factū in matrice cōseruat. Aer tribus mēsibus fouet. Ignis totidē custodit. hoc totū scias esse dictū de mere per similitudinem et uerbū id est obscurū: et tū est apertum ad intelligendū uerū. Nā et alia natura est in muliere pregnāte. et alia est in M. per similitudinē caloris in matrice. n. est innouatus extractus ignis qui est tertius gradus. Vnde istud uerbum q̄ dicit ignis totidē custodit, obscurū est et multi errāt in eo. Nos ā tribus intelligas duos. Primus gradus cōplet aquā et aerē. Secūdus cōplet totū hoc q̄ diximus de totidem qa est domū dei. Sperma q̄ lapidis frigidum et humidū et liquidus liquor nūt de primo facit globū ubi debet et recipit carnem, et sanguinē et mēbra et ymaginē ymaginatiuā secūdū naturā suam a Deo altissimo et uenit ad ortū sui et lucet et isti sunt duo gradus et septem. Secūdū sperma est simile huic qui est lapis solus nec est alius similis in hoc mūdo: qa seipsum pregnat et de se ipso cōcipit et se ipsū peperit. et postq̄ hō uinū moriatur a rubea morte mortui causa est cōpar ea et sic nō fugit ignē nec fumū emittit nec sonū facit et funditur sicut cera et est sicut oleū et est siccū quē siccitas tingit et cū hac tinctura rectificātur ōnes mortui ut semp̄ maneant: et est tunc

tura uera et uiua et rubea et alba. Nā per solo igne sine aliqua separatione possunt fieri ōnes distillationes et sublimationes et calcinationes et rubificationes et mortes ipsius. M. mortui et fusiones cū ōibus resolutionibus et cōgelationibus sicut debet esse. q̄ in genia et excogita quomodo fiant unde tū facta est amicitia inter illū et ignē, tūc currit ut oleū in uno ictu. qd oleū est ingressiuū, penetratiuū, p mixtiuū, coagulatiuū et p seuerātiuū. Vincit. n. ōnē rem subtilem, et ōnē rē solidam penetrabit. Vnde ōnes qui querūt hanc scientiā, acuāt ingeniū suum, quō ysta fiant et quē sint spēs huius artis. Probationes autē huius lapidis sunt hec ut qn̄ est finis et terminus secūdus ut ponat de ipso aliquā tulū sup ferrū cādens ut es ut argētum candens, si fluit sicut cera et nō emittit fumū, et coheret firmiter metallo tunc perfectū est qn̄ hēc signa nō apparet tunc cādiu fiat decoctio donec ita fiat et hēc est probatio sup ōnes probationes: et hēc probatio debet fieri inter primā et secūdā solutionē et cōgelationē. Et sciēdū est q̄ primus tinctus mortificat frigiditatē et humiditatē. Secūdus tinctū cōplet mortē ipsius mortui et augmētat rubedinem et facit massā scaliginosam et pineatā sicut fructus pini, lucidā fulgētē ut folia auri. Et hēc rectificatio mercurij est oleū fixū qd rectificat ōnia metalla corrupta et producit ea ad sanitatem et ad statū meliorē.

Laudetur ergo Deus qui creauit carissimū de re uilissima.

In nomine Patris et filij et spūs sancti amen. Incipit triginta uerborū liber.

Nam tu scis qui hanc queris doctrinā nos multis modis hāc rem exposuisse. In ea. n. nullus inuenit modus adeo breuis

ut hic preter quedam librū in quo et nouimus hanc artem
30. uerborū: nō tñ in ipso huius ordinis quo nullus maior
inuenit ad q̃ postq̃ nullus seqũ modus mētionē facimus. Cui
modo si Dno placuerit seriem explicabimus. Primū itaq̃
dicemus tā esse notū q̃ huius reginiis principū est dis
tillatio, quę est et separatio. est et ex 30. uerbis. quę est autem
primū uerbū. 1. necessariū huius aūt distillatio est, ut i cucur
bita lapidē ponas, quā mittes in ollā ubi sit cinis atq̃ sub eā
facias ignē donec aqua sepet et tota egrediat: quā recōde
in ollam: deinde iterū mete de aqua distillata in recipiēte
1. in cucurbita; ideo ut cū distillet aqua cū aere descendat
et nihil ex eo retineat nisi in uitro ut intreato. Post hoc aūt
sub eo stringe ignē cū aqua distillata fuerit donec ignis et
aer distillent penitus ex toto dist° deficiat. Tunc accipe et
separā pone ut in prima aqua separata posuisti. deinde uō q̃
est in cucurbita esche et etiā ipū recōde: et hic est primus
ordo in uerbo primo: et debes scire multos homines parū errare
q̃ est facile. Postea uō aquā ii primam sume et distilla eā 7. cū cu
curbita et alembich. et hoc est uerbū secūdū. Deinde q̃ 7.
distillatū fuerit et cum mureto ut abolei serā magnesiā. 7. iterū
distilla et hoc est pfectio eius q̃ est ex illo cucurbita sit oppo
sita lembich sup cucurbitā cuius ps inferior sit angusta. s. in
feriores cucurbitę q̃ est melius in aqua cōiungat. In aqua alki
serā calcare debes et implere debes u alid optime stringere
et subto ignē accendere distillabit eius aqua clara. 7. qd iterabis. Et hoc est uerbū secūdum tertiū. In qua dixit scias
q̃ est eius regimen. Hanc et aquā et i multis nominauimus

libris. Secūdū hanc similitudinē ut minus parū, plus tñ
in cero una cōsistit quā pretermitte in cucurbita et hoc est
uerbū quartū. Post hoc aūt incipe regere oleū, ipū. n. melius
existit. Et postq̃ facta fuerint duo sanguis et oleū incipe
regere oleū, ipūm. n. melius exibit. Post hoc aūt incipe
regere oleū et ignē quę sunt mixta et sepa ignē a oleo q̃
pretermitte ipūm in cucurbita sicut aqua habēs: subquā ignē
ponas donec aqua bulliat et cucurbita calefiat et distillet
prius oleū in qua albū sit quę obfuscātia ut citrina q̃ tribus
uicibus iterādo facies. Dem uō in cucurbita ista. et hic est
unus ordo q̃ est uerbū quintū. Post hoc aūt redde ad pfid
rē olei q̃. s. eidē ex pfectione reginiis et hꝰ est ut accipiat ul
lud qd ex oleo sublimatū fuerit cū humore pone in subtili cu
curbita et dimete . amplius in hac hora cūqbus cla
ra distillet. Deinde pone fimi aut i ignē cineri pūcā
lorē habente aut in ignē subtilissimo dist. exūs clarum
et albū hg̃m. uō una q̃q̃ uice cōburos. Quapp expelles qd
qd sordis est in ea inuenit unde et melius ut i eadem lignum
nullo modo ponas. hoc aūt. 20. uicibus apparebit t color splē
didus clarior priore donec adhuc pueniat numerus qd ds
facere si deus uoluerit. Et hoc est uerbū sextum. Signum
uō q̃ hoc oleū iam executū est qd cognoscit sic. Es: ferrū
7. in ipsū positū mollificat et cōstet de ppetate maris in
hunc ppietatem Dei uirtute. Et hoc est uerbum septimum.
Postea uō recōde oleū cū adhuc pueneriit ordō. et si ali
qd ex hijs q̃ diximus t defuerit redde iterū ad regimen
et ipsius eodem modo quo prediximus. Et hoc est uerbum

octauum. Tu aut istos atq; sumas cognoscere debes ut
de sumo ope caue ne t̃ errorē cōtingat huius nr̃e scien
tie m hul radix est nisi pura bonitas cōmixtionis, et boni
tas cautele erroris. qd̃ t̃ scire debes et secūdū hoc oparis.
Post hoc redde ad regimē ignis cū posueris aquā et oleū qd̃ est
clarū et limpidū et istud ubiq; a pulure custodiat̃. uia aut
regendi ignē est ut in Dei nomine accipias ignē qui i inf
riori parte cucurbite descendit ut remansit. s. cucurbite in
qua fuit oleū ipūq; so.m et tere ipsū solutū et sicca ad solem ipm
talentum fiet uere siccabit̃: et tunc iterq; tere ipsū. qd̃ iterando
facies 20. uicibus: sed una q̃q; uice diutissime tere et ad solem
mitte: sua.n. fumositas paulatim incipit minui. et hoc est ue
bū nonum. Post hoc aut sume hunc ignem et tere ipsum
et imbibe ipsū parū ex aqua prima et tere ipūq; optime super
marmor cū alio marmore. Deinde mitte in uase et claude os
et pone ipūq; ignē tā lentū ut in igne laris i uase q̃ intēdia
nominauimus in libro de tēdia habens lōgam fabricā. ignē uō
aliquātulū ualidiorē ut uehemētiorē fac. Deīn uō postq̃ siccatū
fuerit exche p die et noctem: et hoc modo fac donec fiat puluis
et nō sit ligdum existens fortis ignis. Ordo ātis scire debes. et
hoc est uerbū decimū. Post hoc aut accipe ipūm et tere et cō
bibe ipm parūq; ex aqua prima et fac ignē fortiorē fac hoc donec
fiat lapis durior priore. Deīn duplica ignē semp donec possit
pati et poni in fornace et aspert̃. cū id hoc modo factū fuerit
iā erit cōpletū. Decōde q̃ ad horā qua t̃ necessariū fuerit.
Et hoc est uerbū undecimū: quod tu cognoscere debes. Huius
.n. ignis significationē q̃ mutat colorē lune in citrinitatem

donec in solem cōuertat. q̃ si tibi hoc defuerit signū redi
ad ipm regimen, donec ad signū qd̃ dixi t̃ puenias. Et hoc
est uerbū duodecimū fac secūdū hoc. Post hec atēde re
gimen: q̃ optime teras deinde imbibe ipm ex aqua prima
predicto modo secūdū lōgitudinē terendi et assandi. Deīn
mitte in instrumēto qd̃ t̃ nominauimus in cā. ignis et semp
moret̃ in igne, qui fit tal qual est ignis qui fuerat in nido uo
latiliū cū pullos parere debent, donec in diebus septē. .H. diebus
et ita ad ignē primo reduc ipm ut fortiorē parum et reseruas
ne imbibas q̃ntū est medietas sui pōderis ut quarta ps ut ter
tia n̄ eo modo diximus t̃: et postea tertio imbibe ipm quātum
ad suū pondus, deīn reduc ea ad predictū ignem ut aliquā
tulū uehemētiorē. Deīn exche ipm et erit tal. qual. emola
et hoc fortis odor in regimine tere. Quod est uerbū tertium
decimū. qd̃ tu scire debes si deus uoluerit. Post hec exche
terrā hanc et tere ipam i marmore simile et dimitte ut tertio
die siccet̃: deīn tere et imbibe et dimitte ut siccet̃. hec et per
tres dies facies, bis indie ut ter si pōt semp imbebendo secūdum
desiccationis uelocitatē ut cauditatem fit q̃quies indie si de
siccet̃ indie q̃q; es imbibat̃, et si minus, minus. Postq̃ aut illa
desiccata fuerit dimitte eā in suo igne ut desiccet̃. deīn assa
eā in fornace fortiter. Exibit.n. colorata ut color
et ut citrū. et hoc est uerbū Quartūdecimū. Post hoc aut
incipe albare cū aqua hac terrā: quā teras et imbibas et assa
le mitte igne leui. fac hoc tribus uicibus ut quinq; fiet.n. ceru
sa in albedine. repone q̃ eā donec necessaria tibi fiat. Et hoc

est totū regimen qd in tibi explicauimus in uerbis .15. Eius
aūt cōmixtionē et fusionē declarabimus tibi in alijs .15. Si
Deus uoluerit. Post hoc aūt si hanc terrā pyceis super es
ipm efficiet albū. Et hoc est signū qd scias. Insup scias q ista
loca signa sunt transitionis, et notum sit tibi, ubi uideris unū
ex istis elementis facere hoc qd diximus nō reiciat in opus tuū.
Hec .n. sunt signa istorū elementorū. un si unū istorū transi
eris et dimidium eris diminuet tantū extimationē quantū
fuerit erroris in ipsius regimine. Et hoc est uerbū sextū deci
mū quod scire debes. Post hoc aūt sūme terre pparatę ptes
.4. et ignis ptē .j. et misce cū ea, cui semp ades olei ductili
ptes .2. et tere cū eo et mitte uas in aceto donec fiat ut pa
sta. Et hoc est uerbū decimū septimū. Scias hoc acetū et hoc
unū ex coloribus eius. Scias q̄ post ista loca declarabo tibi.
Quidā aūt dixerūt ut tres partes terre et una ignis; regimen
tū est unū licet uerū sit sed primus est melius. Et hoc est ue
bū decimū octauū q scias. Quidam aūt dixerū alij nō nisi
partes tre tres, et ignis regimen est unū; primū tū est me
lius. Et q̄ uis hoc sit uerū primū tū facias: et iā tibi retuli
sūmā omniū in hoc lapidis cōpositione suorū ponderū. Et hoc est
uerbū decimū nonū. Et ego iā redibo ad loquendū de eius
cōpositione et de eius regimine donec tingat. et hoc est ut tu
misceas pōdera sicut ego ostendi tibi: et hoc est uerbū eorū qui
de naturis loquunt et est melius et dicit q eorū sup hijs loquunt
est subito. licet sit uerū differentia tū inter eos est q̄ illius q
de naturis loquunt. et est q una pars tingit duplum sui duplū

Alij aūt dicūt q una pars tingit duplū sui .7. tripli et esse
differentia inter eos. Illi aūt loquunt de signis et spiritibus
uincentibus .q. j. 12. qd est debilius in tribus et iā ostendi t.
Ynia ducta ōniū et qd est melius et qd prius. q̄ fac q̄cūq uolu
eris. Regimen aūt eius unum est et operatio una. Operatio aūt
ad quā transmutatio nō est una. et hoc est melius qd apud me
habes exceptis cōsilij. Et hoc est uerbū uigesimū. Postea redi
ad regimen et cōmisce pōdera ut dixi tibi cū quocūq uolueris
deinde mitte hanc terrā et ignē q sit duplū ignis et nō est hoc
in adductione dubitabilis. et hoc est unū ex magnis secretis.
Scias hoc uerbū uigesimū primū. Postea aūt meliora eius
trituratione ut cirinuarem in limpido uase facto de lapide optime
tere ut in terra ud diximus. deinde uas mitte in uase uno et asba in
igne debili, qd .7. facies uicibus. Deinde extrahe a uase et est secre
tū. et hoc est uerbū uigesimū secundum. Post hoc qdem olei qd re
ligum fuerit imbibe et pone in uase ceraci et pone in sarcasa p sarcayn
diem et noctē deinde extrahes et inuenies alū colorē q̄ posuisti
Tunc incipe incorporare totū qd scilicet et reuertere ad eius hu
mationem donec colorari incipiat. Deinde scias q̄ones alios colo
res et post hunc extrahe a uase. Et hoc est uerbum uigesimum
tertium. Post hoc tere ac imbibe excipe oleo nō eo pōdere
qd diximus et misce quod ei cōiungis cū aqua sui ponderis et
imbibe ex eis. Et hoc est uerbū uigesimū quartū. Post q̄ hoc
in uase aceti pones in humare p unū diem ut p duos. ipse .n.
soluit in aqua. extrahe q̄ a aceto. Et hoc est uerbū uigesimum
quintū. Post ipsius aūt solutionē cōgela ipm in uase uitreo
eius tū ignis sit ualde debilis donec in lapidem mutet croceum

et hoc est uerbũ uigesimũ sexcum. Quod si hoc cõgelatum
fuerit scias iam esse cõpletũ. Si aũt id nõ per se fuerit ut cera
imbibe ex predicto oleo et aqua istã maßã simul inter tuas ma
nus ad ignẽ debilem. ignis uõ sit excinere donec fundat̃
et mutet̃ ut cera elevata quo facto id cõpletũ est. recõde.
Et hoc est uerbũ uigesimũ septimum. Deinceps incipiam
declarare qcqd exigit: quorũ primũ est: quomodo oleũ aqꝫ
misceri poßit usq; in finem colorũ et in similitudinẽ esse assum
menda. dico igit̃ conueniens esse ut sumas olei ℥. una ut quatum
volueris, oleum uõ sit illum qd ia apparuit ut in hoc libro di
ximus rẽm. Deinde mete in cucurbita ad hoc aptata: subli
mato aũt supra aqua dm moret̃: aqua aũt que est in eius re
cipiente sit eius mensure cũ oleo qd est in cucurbita et que ẽ
necessaria. Et hoc est uerbũ uigesimũ octauũ. Postea picie
ipsũ: cuius pietio sit huius pris sup mille millũ pres maris
secũdũ pondera que in suo loco affirmauimus. Et hoc est
uerbũ uigesimũ nonũ. qd tu debes scire si deus voluerit.
Modus aũt piciendi est: ut tu picias una partẽ huius elixir.
sup mille grauc qd esset fundere sup mille millũ partes
q̃ cũ picis una partẽ sup mille, picias una sup mille. hoc qd
facies donec tũ cõpleas numerũ. Et hoc est uerbũ trigesimum.
Gratia dei explicit aptatio lapidis pretiosi in triginta uerbis.

AMEN

INCIPIT Liber septuagita uerborꝫ seu preceptorum.
Intellige qm̃ ignis solus solem cõcultat et quasi interi
mit ut et contrium im̃ spẽm redigat̃. Acetũ quoq; es ipm
pimit et uiridẽ et optimũ inducit colorẽ. Stagnũ item lunam

cõtẽpnat et mẽ naturã cõuertit. Sulphur quoq; sulphuream in
sinuat aquã: aqua rursus uiridis atramẽti liquorẽ indicat.
Aqua aũt que potißimũ regat in hoc negocio est ipsa ñ q̃
laũe decoxerũt. hec sunt aũt idem q̃ lapis aureus. Sed
palũ auctorem, idem q̃ lapilli animantium ad alia quã
tua deducit extimatio. Et insidiator pugile ipsum sul
phur. Mathudes est lapis et inuenit̃ iuxta locũ ubi na
scit̃ sulphur. Lapis pressinus quẽ ignorãt plures est ĩ minera
amizadir perdit. Sulphur ingd uinũ coagulat argẽtũ et solo odo
re rubescere facit. Item soli sic asseritur, sulphur argẽto uino
ruborẽ ministrat. Ignis et asperitate nigredinẽ. ſ⁰. tñ croceũ
generat colorẽ. Pretiosa magopis secreta intus. To. idem de ferro
Item sulphur in ignẽ uinũ argn̄. exuperans ipm nigrescere facit.
Item in eodẽ plumbũ adustum umbranẽ generat obscurum. Itẽ
sulphur ipsum cõra quedam eadẽ subtili affinitate oia
ea.n. quadã sulphuris pprietate ad quã tunc accedit inse re
tinet. aurum tñ pori nãq; arti sinit et subtiles. Item de eodem
mtor ex nigredine et croceo generat̃. Item croceus color ex
albedine et rubore perdit. Vrore igit̃ a nigredine remoto
croceus relinqt̃. Item si croceũ a candore dematur relinqt̃
rubor. Itẽ si croceũ a uirore demas nigredinẽ inuenies. Itẽ
rubor a candore subtractus croceus relinqt̃. Itẽ de auro cã
dor rubedo croceo parũt. Itẽ argn̄. ui. et sulphus adiuncta ru
borẽ ferũt argꝫ nigredinẽ. Item auris grã decoctios ad ruborẽ
necessarie assumũt. Itẽ palũ post ignẽ pre ualẽte argẽ soci
etas excoqt̃ suauis et lenta decoctio inducit. Itẽ auripigmẽtũ

ulo q̃ sulphur generat, minor tñ fumus et minor humiditas
quia cõtra ignẽ cõstantius. Item Argentũ cũ sublimat̃ cali.
et siccũ efficit̃. Item plumbũ argẹ ui. solo odore cõgelat. Itẹ
Arg. ui. ferro supiectũ liquefacit ipm malleari ꝓhibet. Itẽ
atramentũ uiride argento cadere largit̃. Itẽ ignis uiride in
ruborẽ transfert. Item candidũ plũbum decoquẽdo ui. argẹ
mollescit et auri pigmentũ cũ ipsius oleo sublimatũ deglutinat
Eodemq̃ loco. Argẹ ui. plumbũ sub ingredit̃. Item alumina
dir dum sublimat̃ igne prevalescente fudit̃ et in aquam
transit. Cum sint lapides multi usus huic q̃ dest negocio
tres illorũ mcor̃. al. cor̃. tẽ pfectissime generat̃. alij aut̃
tres in loco aere. Tres qdã alij nullã sine igne utilitatem
ret̃inet. Item ubi qs ruborẽ cũ candore deiciat et ĩtrodu
cat et q̃ cũ labore et expectatione pauit. Hec ubi ruboris
fulgorem accedere pot. Sal q̃ spumã pparatũ adiunge de
cuius administratione satis dictũ existimo. Nunc quoq̃ et
marinũ sal sine quo oũs ordinatio primat̃ effectu. Item
siccitatẽ siccitas sp̃ tingit. Ignis iĝ et aer purificant.
Terra nõ tinctura educit. Itẽ lauab cũ maiori quo ipsius ui
ta reddit spẽ ei tuã terminabit et gaudiũ inducit. Cũ
ex cãdido uiride segregas triplex ex ipso inuenit̃ utilitas.
Ruborẽ. n. et cãdorem et quãtitatis augumẽtũ. Ouorũ calx
preparata es humectat et candescit. Ouorũ teste es ipsum
dissoluit et moderate humectant. Cũ aũt nitrũ calido eri
appones et in aceto sepissime fudes mollescit. Quod si nitrũ

amiseris cõtritũ croceũ efficit̃. Itẽ eo in urina color croceus
perit. Item si ouorũ testas supaddideris mollescit et in
solem transferat̃. Ouorũ nãq̃ triplex est ut multiplex
est utilitas. Nam et sapientes puluerẽ cõbustionẽ in
easdem cõsistere affirmãt q̃ ex eodem fomẽto qdã sepius
experti sunt.

Explicit liber septuagita uerborũ sine sceptorẹ.

CCIPE Debesi recẽtem cũ sanguine et pone in
ampulla clausa dõ̃ marcescat sub fimo pestãdo sine ca
uda et ĩtestinis et ũgulis et rostrũ ꝑ.xv. dies fimo mu
tato de quarto in quartũ diẽ. postea exhe põito desup
alembichũ habẽte ta nasalia rotũdissima apta ad modũ
unius digiti pp distillatiõẽ citissimã in aq̃ põitaẹ in cal
daria lento igne dõ̃ tota aqua excierit de corpore testu
dinis: Postea pesta aquã cũ limatura stagni grossa ut
post distillatiõẽ aq̃ possit separe limaturas a fece sua
cũ pũta cultelli: Et sic reiterãdo distillatiões aque ĩ vy.
uicib̃: erit clara: pulẽ: subtilis: et odorifera. Recõde aq̃
postea sepa oleũ abigne cũ expssione ignis. i. cũ tẽpamẽ
to ignis. Postea distilla cũ limatura plumbi grossa põita
in cucurbita cũ oleo ut post distillatiõẽ olei expletã pos
sis separe limaturã abigne que est fex olei. Et sic erit

clarꝫ pulcrꝫ et subtile et odoriferũ in .vij. uicib' sꝫ dimittẽ
dlo sub fimo ꝑ diẽ .1. qa melius distillat oleũ: et ista dis
tillatio fit sub fimo sine grauí labore et nõ comburitur
a igne: et est clarũ in .vij. uicib'. Recõde separiz ut aq̃
reposuisti: Deiñ ablue terrã uno mõ cũ igne ꝑ ius cum
aqua sua .vij. uicib' dõ terendo et ibibendo supꝫ lapidẽ
phorꝫ desiccando: et postea incinera dõ sit alba sicut ẽ
cinis limidus: et dũ dealbat terra desiccet ignis in ci
nere .iiij. diebus. Deiñ tere ignẽ cũ aqua alba dõ te
rẽdo et ibibẽdo supꝫ lapidẽ in cinere desiccet in .vij.
uicibus et erit clarꝫ et albũ ut cinis albus et limidus.
Recõde unũ qq̃ ꝑ se ad solem et ad lunã: Sed in cõposi
tione lune non est nisi terra et aqua cũ oleo antiquato
Et ad solem terra cũ igne et aqua et oleo ãtiquato. Sed
prius solue terrã et ignẽ unũquodq̃ ꝑ se cũ aqua et oleo.
Postea gela ad solem et lunã diuise: Quia oleũ nostrũ
aqua est in qua est tempata caliditas acuitate salse
dinis sal' et subtilitate sal'. Et oibus rebus inuenitur
sal: et sic cõgelãdo in .vij. erit bonũ: Deiñ iiij. ꝑs
tere et tertiaz ꝑte ignis et .v. ꝑtem .3. vnꝰ et duas:
et dimidiã olei et unã dimidiã aque. Omnia ista
pondera fuerũt occulta a phys et dederũt nobis alia
põdera sed ꝑfecte dederunt qa fuerũt invidiosi
et ni Deus ꝓ ops icognitionẽ unã in ope alchimi
co puidẽdo paupibus: Deiñ cõmisce terrã et ignem
pondera illorꝫ oleorꝫ et tere leuiẽ qa subtiles sunt

et ibibe cũ oleo antiquato eod. iij. uicib': Sed prius q̃ꝫ
imbiberis de oleo antiquato desicca in lapide postea
in cinere lentissimo calore deiñ cera cũ oleo antiq̃to.
mixto cũ aqua terẽdo supꝫ lapidem dõ appeat ut ce
ra eleuata et natet desupꝫ ad mẽsurã duorꝫ digi
torũ et pone sub fimo ꝑ dies .iiij. Eẽche aquã clarã
pulcrã et subtilem et odoriferã sñ oĩ turbulẽtia.
Gela usq̃ ad mediũ diem. Recõde solẽ et lunam et
in finitum ultra.

VONIAM De ope in quo phorꝫ doctissimi
desudauerũt potius tractare disposuimus
atq̃ rem ab oĩ latinitate interptata quasi maris alti
natantes pelagus singulariter inuestigare cẽsuimus
Cum Hermetem phorꝫ prẽm oĩm atq̃ magr̃z maiori
in digẽtia supꝫ hoc tractasse ut ex sequẽti uerborꝫ serie
animadũtisse indubitanter nouimus. Solis aptatiõz ex
libro Galeni alphachim et que ex sentẽtijs ipius Heme
tis senserit in mediũ deducamus. Hoc .n. dixi in libri
mei tractatib' sic scriptura que in thumulo Hermetis ad
inuẽta est manus in antro obscuro cõtinebat: rei totius ra
dicẽ explanãdo exposui. Scripsi aũ hec filijs meis et meo

geneī oībus pterea sapiētib'. Te igī qsqs es ad cuius man'
liber iste meus aduenerit, nō absq; diuino nutu te dep̄
cor et cōiuro ne cuilibz nisi uiro sapiēti, qet ī timore Dei
sit et idoneus ad id fore uideat̄ pferas uł ostēdas. Nā
hoc est cōsiliū qd deus creauit in mūdo qd Hermes oīb'
gētibus occultū habuit atq; monens in manu sua repo
suit in antro, fecitq; tesillenū sup hoc q; nō nisi sapiēti
parebit. q; celet illud sic fecit Hermes pt̄r nr̄ qui fuit
magr noster caput oūz doctorū. Celate q̄ filij mei
hoc sic fecit Hermes: nec ostendatis hoc maligno alicui
nec societis uobis in hoc negocio quēpiaz malum. Si.n. me
um mādatū dū uixeritis tenueritis sup oēz orbis terraq;
dūuz dū eritis: Et hec sūt litere quę fuerūt scripte
in fine libri Galieni: ipe q; in explanate. Cū ingrederer
in antrū accepi tabulam smaragdi que fuit scripta
inter manus Hermetis in qua inuenī scriptum. tes.

ERVM Verißimū sine mēdacio certū certißi
mū. Quod est supius est qd est inferius; et qd ē
inferius sic qd est supius ad ppetrāda miracula rei unā
sic res oēs ab uno fuerūt meditatione unius: Et sicut
nate sūt res ōnes ab hīēre una sola aptatione. Pater
eius sol. mater eius luna. Portauit illud uētus ī uētre
suo. Nutrix eius ī terra est. Pater eius oīs teselmi to
tius mūdi h̄ est, uis eius ī tegra est si uersa fuerit in
terrā. Sepa terrā a igne: subtile a spißo suauit cū ma

gno ingenio: ascēdat a terra in celū: iterq; descēdat ī ter-
rā: et recipiet uim supiorē atq; īferiorez sicq; habebis
gloriā claritatis totius mūdi: Ideo fugiet a te ōnis
obscuritas. h̄ est fortitudinis totius fortiendo fortis, qa
uicit ōnez rē subtilez, atq; solidā rē oēz penetrabit. Sic
hic mūdus creat̄ est hic erūt aptatiōes mirabiles, quarū
modus h̄ est. Itaq; uocatus sum Hermes tres totius mū
di ptes habēs sapię. Cōpletū est qd diximus de hoc ope
solis ex libro Galieni alphachim.

De lapide ubi inueniatur.

IXIT Ranuzzi de lapide de q̄ debet fieri
hoc opus. Archel. phs ait: Contēplare altißima mōta
na quę sūt a dextris et a sinistris et ascēde illuc ubi
nr̄ lapis inuenit̄ et in alio mōte illi opposito q differt
ōe genus pigmētorū et sperū et sitr est et dix Marci.
cōscēdite altißima mōtana arboribū cōsita qa lapis nr̄ lap
ē ibi abscōdit̄. Et dixit Hermes accipite lapidē nigrū la
pidē de mōtanis īdię et qd ē int̄ mittite foras et qd ē foris
mittite ītus. Alius uō dixit accipite floris filiū maculatū
croceo et albo et cōminuite et separate albū a croceo: Et dixit
Calit bēgedit rex Accipite lapidē beneductū et cōminuite
et lauate bn̄. De hoc āt debesi hermes ait. Ego q exalta
tus sū sup oēs circulos huius mūdi. tres facies uidi natas
uno pre. Pars quarū est in oīb' ps uō ī mari ps āt ī fossis

h' nescit ligua illius. Pater aut adiunxit eas i unu: cu se uidis set iuicem locuti sut uno sermone sic dicetes: tam' qsitu ~~ꝗ~~ 4or
ettorꝫ nas quas de uetre terre formice educut. Quid uo
sup hoc Alexader rex philippi maced seserit i medio edu
cam'. h. n. ait. accipite lapide ~~ꝗ~~ colorꝫ. h' post aptatioz
est multorꝫ. hic e lapis no lapis. ht aiaz et sanguie et co
rui similt est. ouo sic ait hermes. Et dixit. Acci
pite hibaz excelsorꝫ motiu indue. Arist. uo sic de eodem.
Medicina 4or ettorꝫ est croceu aqua usqꝫq sequat
adeps inde fiat crocea tinctura: et sciatis qa uerba adi
uersis ducta de eode lapide fore: lz diuersa sint: et bea
tus qcuqꝫ ad huius lapidis sciaz pueniere potuerit: Hjs per
tractis ad cetera q sequt' trasitu faciemus: equatr phy q
sup hac re pfecte seserut huc lap pparari iuserut licet
diusi diuso mo doceat ut eorꝫ sniias nouim' dicam': quorꝫ
unus q supus nominat' est i h' ope alchue sic orsus est.

STE. Liber aptatios alchue q facta est an bibehediz
qua ego uidi oculis meis et hoc e diuiciarꝫ opus pris phorꝫ
Hermetis. Na sic i carta qua ego habe zedubz uuiabum
misi ad benhazacharia arab hanas haacem sup hoc ope
cotinet. laus sit Deo q dat sapiaz sapietibus ipe est oiuz
pmus cu sit sine principio cutarꝫ q ultimus cu nullis sit ei finis
q est oiuz factor a nullo factus cuius uolutas ubiqꝫ rata
est cu no sit qui ei conducere possit: cuius regnu eternu et
cuius opa cuta bona sut. Notifico diligeter tue clemetie

mi dilecte alchue opis aptatioez sup qua phy sumo oponis
studio firmauerut oimoda fore. Son q fecerit recto mo
ad id pueniet qd optat: et q aliter fecerit fallet pcerto
istius rei principiu erit cu sol fuerit in sua exaltatioe non
ipeditus ita dico si opus solis feceris: si uo lune sitꝫ mo inp
parado fortunet'. Accipe lapidem q uocat' dabesi recete
absq oi re alia que subtitr comunuds lanabusq pfecte de
inde mictat' in olla ubi mhilaq sit: ibiqꝫ p diem et noctem
fermetari dimicte: deiu olla bn obturata p dies .x. in fimo
egno ehumet'. oi tn edomoda cenu renouet'. pducta olla
poat' in cacabo ubisit aq cu cinribus: et hoc fiat cu leto
igne et tadiu hoc fiat usqꝫq pductus adeps lapidis sequat'
q erit rubeus et postea uigoret' ignis fortissim' deorsum
aqua q in olla inueta fuerit de lapide egressa seorsu repo
net' in uitreo uase adeps simitr alias in rotuba pouo. Tuc
abicies igne cu in egressus fuerit pfecte adeps cu aq rema
nebit que aqua i olla siccus et niger q simitr seorsu coser
uabis et stillabis eius aq: Si nolueris scire utru oleum
pfecte fuit egressu poe parꝫ de fece q remasit in olla
sup carbones et si emiserit fumu no est libera. Iterꝫq fac
igne qusqꝫ olim pfecte sit egressu. Deiu accipe fecez
et inhumabis eam p.iij. dies et i fimo eq et distillabis
fecequ reseruabis in alio uase: sic facies .z. uicib' et fiat
distillatio i cinere olla pota sint aqua. Tuc uo terat'
lapis q restat i fudo uasis: Deiu aqua accipies atqꝫ in

ollā mictes ctio colatā pōuta eadē olla in cacabo ubi
sit cineres sine aqua. Tūc uō terat̄ lapis cū aq̄ supra
dicta fortiter ī mortario uitreato et conseruabitur in
uase uitreo cooptorū habēti: aqua uō illa desup ī fū
dat̄ ita q̄ illud coopia ad extriatūēz duorū digitorū: Cla
udat̄ q̄ bn̄ id cooptorū circū quaq̄ argilla. sicq̄ uas
illud in fimo molli et calido uetūq̄ infodiat̄ cooptorio
desup nudo apparēte diebus ix. de quarto ī quartū die
fimo mutato. In xv. diebus aqua illa colata similr seor
sū reponat̄ lapide in uitreis ampullis pōto ad solē ori
ficio uasis coopto. Iterū terat̄ sine aqua multat̄ ī uase
uitreato ex oī pte argilla limito orificio tārūmodo dis
coopto: ardebit q̄ ignis modicus deorsū. 6. horis. p̄cūsū
ualde terat̄ cū aqua p̄dicta usq̄ q̄ mollissīm̄ fiat. Tūc re
ducat̄ in ollā uitreā ibiq̄ assabit̄ sup ignē diebus. iiij.
et sic fiet albū. Postea uō accipies adipē cū q̄ ūnges tres
partes urine pueri. 20. ānorū et miscebit̄ fortiter totū
et regescet in olla supiori et tractabit̄ hoc ē distillabit̄
facta p̄us humatiōe: fiet q̄ rubeū ualde reliq̄m̄ fex abi
ciat̄. Postea ipūz ōtm remutat̄ in eodē uase in fimo ualde
calido. Iterū tractet̄ eritq̄ albū: Quod uō erit in olla
rubeū erit: illud qdē cautē reponat̄ in uase uitreo bene
coopto ne pulnis attigat. Hec est. n. radix supra quā phy
ōes substentati sūt. Rubeū solis est medicina: albū uō lunē.
De hoc pones ℥ sup. 1000. argēti uiuj. Si uō purius facere
nolueris addes sup tm̄ trecētas. Qd̄ si nō habueris. arḡ. uī.

sed tm̄ es. iūges ℥. j. rei supradicte cū. D. cccc. eris. hoc
tā de luna q̄ de sole dictū esse credit. Dixit aūt doctor
Rubeben hay est qd ipe est cep̄ supius nōata ad unius
carobie pondus mox q̄ cū. 4. denariorū pōderis quē triuit
et fudit et eximit inde ad instar carbūculi.

APIS Qui in hac ope necessarius est deerrata
res est: hūc iūenies ī plateis ubiq̄ in mōtanis et ī aqs ōib̄
habet. n. tā dīuites q̄ pauperes: Est q̄ uilissimus et carissi
mus. aurū crescit ex carne et sanguine. Lapis nō lapis. Ca
rus et p̄tiosus oī scīēti: Ex illo possūt cōgregari exercit̄
et esse honorabil̄ quā uolueris. Laus sit deo q̄ creauit cari
simū ex uilissimo. Dixit aūt fladius: Dne dīu est ex q̄
cognoui qs lapis iste sit: nūc q̄ dicite mihi quātr p̄pareē
si uideor p̄sonā idoneā cui ducat̄. Respōdit. M. dic mī
p̄us nās atq̄ cōplexiones. 7. planetarū tā supiorū q̄ inferi
orū: Adquē fladius. Planete septē supiores hij sunt. sol
luna. saturnus. Iuppiter. Mars. Venus. Mercurius. Inferi
ores uō hij. Aurū: Argētū: Plūbū: stagnū: Auricalcū:
Argētū uī: huius nā cal̄ est ut si congelari posit lunā
et solem meliorē cōstituat quouis alū facto. Inspectis
aūt supiorū planetarū naturis et cōplexiōibus atq̄ in
feriorū facilē patet. Tūc. M. hec oīa scis et mercurij
mēbra spissare nescis. Rx fladius: si scirēm, nō huc
hac de causa uenissem. Tūc Magr scies Deo uolente

Sed cõiuro te p fedus dñi ne ostẽdas uerbũ meũ homi
ni malo ul' nescio aut stulto aut regi ul' poteri: Cum
aũt fladius respondißet se nihil contra eius p̃ceptũ
facturũ. Dixit. M. Custodi qd tibi dixi et scribito sic:
Risini. Alramem. yraymran.

CCIPE Lapidem quẽ supra dixim' recẽte. i. cũ
toto sãguine. et scias de eo qa nisi eßet nãq̃ frigi
de nõ p̃cipet' iũgi antarita plũbũ cuius nã frigida est
sed qa uniũ sunt ꝓplexiõis iõ sibi cõplectũt' ut nllaten'
eos p̃cipiat ul' poßit ignis. Hũc q̃ accipies cõmunues
ualde et sũmes de eo. L.3. bhagendi de aqua alcali. l. iiij.
quã mittes in olla uitreata ubi regescat spatio duorũ
dierꝰ duarꝰq̃ noctiũ: et postea colabis. i. distillabis. i.
in mũditiã q̃ abicit' aquã. T. rectificãdo: reliquas nõ
abicito. Deiñ accipe mediã librã de lixiuia prima q̃
saponẽ facit et ũciã aluinis plumosi quẽ oĩa simul cũ
adebesi in olla uitreata mittes, quã oĩ p̃te circũduces
argilla et cooptoriũ similr: Deiñ ponet' ad solẽ ubi
erit trib' diebus et totidẽ noctib'. aqua tãpeius mẽsu
rata: Deiñ uõ igni modico sup pone coquat' q̃ q̃usq̃ mi
nuat' ad medium. Cauebis tñ ne sentias odorẽ qa det'
mẽtũ fere mortis ĩcurreres: Tũc ignis abiciat' et reges
cat nocte una: Deiñ inuenies adipẽ sup aquã quem
p̃se separũ reponet': colabisq̃ ualde aquã illam: Que

septẽ uicibis tractabit' talit': Tũc accipies antarit. i.
plũbũ bñ emũdatum. i. sb liratuz pone sup illud de
aqua sup̃ nõnata ad ignẽ modicũ semel ut bis q̃usq̃
inspißet': De hoc spßato sũmes quãtũ unius denarij
pondus pone sup mille eris: Postea de hoc cõposito pones
unã sup. l. est luna p̃fectißima: Vel hoc forsan secũ
dum. x x x. uerborum aptatur.

VONIAM ea quę. M. atq̃ ceteri de qb' sup̃
interpratiõẽ fecimus tractatũ tã difficile in
alchimia disponẽtes: uidet' mi iõ fecße ut a rarißimis
fieret: pluresq̃ pp opis gramitatẽ deortãtes ad uerba
Hermetis q̃ q̃bus hec sũt: atq̃ diuersa diuersi p opinione
sua q̃sq̃ dixerũt stilũ uertamus. Potens ẽ nãq̃ spũs
sanctus qui diuidit singulis p̃ut uult et spirat ubi uult
in hec uerba eadẽ inpetrãda intellectũ faciliorẽ mĩoribus
tribuerr. Hermes. n. opis sui efficaciã ostẽdere uolens.
Verũ ingẽ sine mẽdacio et ut i cõculcatione uerborũ cõ
firmaret qd dixerat subsequẽter posuit: Certũ uerißimũ.
Nulli. n. supfluũ uideat': quatuor uerba fere edẽ signi
ficãtia hic posita fuerint: cũ ad sentẽtiã confirmandã
addidisint: Sequ' qd est supius est sicut qd est infeius
et eo'. id lapid' illius de quo fit supiora et iferiora sitia sunt
qa utraq̃ data ad ꝓpetrãda miracula rei unius. i. lapidis
qui quasi miraculũ ꝓpetrat cũ rem ultẽ in pteosã trãsformat.

ul unius .i. antarit qd idē est. Sic res oēs abuno fuerunt
meditatione unius .i. dei: qui cū sit unus oēs creaturas exē
plo yles similitudinariū retinētes formāt et fuerū nate
oēs .i. create ab hac re .i. ab hoc Deo: q cū sit Deus ñ nōmā
ri debeat qa rerū oūm factor est: quarp nulla ps ipe
est. Res tñ apho uocāt ne iconueniens uideret si deū
aliud q̄ rem uocaret. Nā p hoc male itelligētibus Deum
nihil fore dicere uideret. Segt una aptatione .i. sigula
in miracula: segt Pater eius est sol .i. pma ps: mater ei
luna .i. secūda p: Sol nāq auro luna argētū significat.
segt portauit illud uentus in uētre suo: Ventū habere
aquā: Nutrix eius terra est: Cū n. i aqua moret interm
creat. Pater eius teselini .i. secreti: Teselinus nāq apud ara
bes diuinatio dicit. Est q̄ hic diuinatio sup oēs alias
diuinationes: Vis eius integra est ac si diceret: Nullus
hoc opus fantasticū esse putet. Vis eius nāq integra
est et pfecta dñe ut aliter: uis eius est integra
si uersa fuerit in terrā hoc est si quasi terra imobile
efficiat. Separabis terrā ab igne .i. auferes h quasi
terram spissatam ab ignis calore. Subtile a spisso .i.
aqua qua spissat hoc opus. Suauiter cū magno ingē
nio descēdit a terra in celū iterūq descēdat i terrā.
Ordinē facit preposterp: Cū n. illud prius dicere
hoc modo debuisset: post q̄ aquatica facta .i. utarit.

.i. arq̄ ui. spissū reddit qd opi finē facit i subsequē
tibus cōmemorat illud. Et recipiat uim superiorē atq
inferiorē .i. planetarp superiorp atq inferiorp. Segt
sicq habebis gloriā claritatis mundi .i. diuitiarū.
Ideo fugiet a te oīs obscuritas .i. oīs inopia. Hec
est totius fortitudinis fortitudo fortis tribus
referūt fortitudiē .i. mūdanp felicitatis fortitudo
.i. efficacia fortis que falli nō pōt: que uincet oēz
rem subtilē .i. oēz rē pciosā excellit. Vt alii oē me
tallū p ignē fusile factū qd prius spissū erat uicet
.i. in nāz sua gutteet: Et hoc est qd subsequēter i si
mare uidet cū adiungit: Oēz q̄z rē solidā penetrabit.
hoc ē dura p̄us cū pigne subtilem facta et p hoc q̄ quo
dāmodo molle penetrabit ad nāz sui terminata atq
unita p ducet: Sic hic mūdus creatus est .i. sic i mūdo
ipa ētra licet ad invicē diuersa tm̄ q̄busdaz pperati
bus diuersū cōficiūt. Segt hic erunt aptationes mi
rabiles .i. magisteria de q̄bus mirādū est. Quarp mos ē
h .i. modus suprapositus. Segt itaq nocatus sū her
mes tres totius mūdi ptes habens sapit .i. ethicam:
logicam. et phyam. Completū est ꝛcꝛ.

IQVIS melius sapit melius ducat. Dix Geber
bernalz sal est radix huius opis si pparetur
sic. Accipe sal amaq albū terat ualde et multū i

gdali uitreo et ignis deorsũ qusq; sit albũ: Cũ uo totũ
assatũ fuerit aqua calida liquefiat: et coletur p̃ sutrolum
mũdũ: ponetur aqua illa i cacabo sup ignẽ mediocrẽ qusq;
coagulet et sit albũ. Tũc ponat in olla uel gdali uitreo
et ignis deorsũ mediocris die et nocte una. Iterq; terat
in mortario et liq̃fiat aqua calida et coletur: mittat q; i cacabo
sic prius: Sic fiat uicibus xv. cũ lento igne. Post xv.
dies sine uicibus pbat sic: Ponat modicũ de illo sup car
bones ardentes et si liq̃factũ fuerit q̃si plũbũ factũ est
Sin aut tãdiu fiat usq; q̃ sic cõtingat: Cũ q̃ opus tuum
facere uolueris misces librã aque cũ ea: Ite si uis ut te
per: duas de forti aqua et unã de aqua illa sal. For
tes aque sunt hec: Forte acetũ: Urina puerorũ 12 an
norũ: aqua alluuionis: aqua cineris aut calcis.

CCIPE duas libras salis assati et sit ut supra
diximus ad minus 3. uicibus. Deinde accipe auri
pigmentũ et terat optime sup marmor cũ quo iunges sal
supradictũ equali pondere et in illa olla noua coopto
riũ habente ponatur in clibanũ ubi erit nocte una.
mane uo abiciet et teret ut prius: deinde uo reducet
in ollã: et olla in furnũ: sic fiet tribus uicib. Postea
accipe oleũ olive et cũ eo manib. conficiet et mittat
in olla oi parte argilla linita 3. puissimis natis. 1. fora
minibus relictis: Tunc fiat furnus ad mẽsurã olle: sub
qua ardeat ignis mediocris quousq; fumus olei sit inde

egressus: Et tũc claudant foramina: Ardeat q; ignis
deorsũ horis 4. Postea abiciat ignis et regescat noc
te una: Mane uo rupat et accipias et inuenies cũ col
lũ olle: Deinde sumes pondus unius denarij de argento
3. de ere fundet q; prius: Tũc sumes de isto pondus
denarij et hijs fusis suppones erit q luna.

UNDE plumbum purissimũ habeas tn de
argilla crucibulũ non coctũ sed spissũ sit inq;
plumbũ septies sine aqua extinguat: deinde utarit ibi
mittat ut refrigescat qa fumus est radix cõgelationis
utarit. Argentũ pone in igne ut soluat et suppone
atriçar. 1. accedo de terra algirac et spirã in die mo
dicũ unius cuiusq; cuiusqunq; et uertet in aurũ. Et
postq; examinaueris eũ cũ azeggiraci ui facies cui
cũq; uolueris ut de argento uel auro: Accipe cinerẽ
testarũ et ifũde cũ urina puerili quater uel amplius
et desiccari p mitte: postea iterq; infude et cola et fac
liximiũ et accipe zaruec et tere et cũ liximio illo te
re et cõfice ter uel quat desiccãdo et infũdendo et po
stea sublia. Postea accipe utarit et atramentũ assatũ
et tere et misce et cũ liximio solue et nõ multũ tn liquo
fiat et assa in ampulla uitreata bn sigillata ne fum
exeat et in furno ubi panis coqt maneat p nocte: ma
ne tere et solue et iterq assa hoc facias septẽ uicibus
Deinde tere et pone in ampulla uitrea et sup poe limaturã

ferri et plumbi mixta et trita equali pondere. Postea sume cacabum et pone int' cinerem usq ad medium et pone ampullam sup cinerem et ampulla sit optime linita cum creta pilis admixta a fundo usq ad medium. Et pone cacabum sup fornacem et assa tandiu donec ar. m. exalet in fumo usde ramuli et pone de fixo: et cum infrigidatum fuerit frangat ampulla leuiter et colligat: qd inuentum fuerit ibi, tere, et iterq mite in aliaq ampulla et coq p die: hoc fac septem uicibus ut plus et erit melius. A uri pig. n. sicut supra dicum est accipe ampullas duas et fac pulverem et mite in una ampulla et reclude eam in olla et mite sub fimo et dimite .20. aut .30. diebus aut tandiu ut solua tur pulvis et uertat in aqua: Deinde sume limaturam auri et pone eam in uase uitreo cum felle et calefac aliquantulum et dimite trib' diebus: Tunc pice fel et adde alud et fac simitr. hoc facies septem uicib'. Tunc auro solutum sic accipe et misce cum aqua supdicta equo pondere et reclude in uase uitreo sub fimo pone ut dictum est et dimite do solvat auro. Tunc accipe ollam bituminatam in medio cineris et coopi ollam bitumine et pone sup igne et lenit assa tam diu q confectio que est i ampulla coagulet ut lapis: tunc extrahe et tere. hic pulvis dr alchimia h' una ps eris. r. partes .x. in auro transformat.

Accipe Auripig sublimati et et alumen rubeum

in urina dissolutum et colatum et succatum et tere et cum felle solue. Postea accipe auri pig. p. 2. ferri. p. 5. sulphuris uiui. p. 8. sal. p. 8. arg. uiui p. 5. tere fortiter et solue cum felle et coq cum urina do. consumet et coq do fiat pulvis. Deinde accipe argentum uiu. cum armeno sublimatum et hec omnia equis ponderibus iunge et pone sub fimo usq ad .xl. dies ut dissoluat. Postea cola et tere desicca et sublima et iunge qd sublimasti cum aqua et assa supiori modo donec ps eris ut plumbi. .x. commutat in solem. Prius tm debet unumq predictorum emundari ut alibi inuenit. Omnis sublimatio debet fieri in uase uitreo ut uiderato sup cineres posito in cacabo ut in olla sic no aduritur sed suauiter sublimatur et sic spissando tm digitorum et amplius de cineribus. Item cauendum est ne fortis sit ignis: qa aduret aut comsumet et ne ignis ad supiora contingat sed tm inferius fiat nec uas operat ut fumus exalet et calor.

IABESI. 1. testudo campestris alba lap. nr furcosus colligendus est qn sol est in ariete qn fuerit distillandus. qua sic artifex operet. In primis collecto p dicto lapide quatuuis cum sanguine ac omib' suis membris sine fetidis intestinis et absq oi re

alia minuti p frustra cōmunes ipūq; i uase
uitreato ut uitreo bene coopto et sigillato ita ut nō
respiret fermētari dimittas: deinde sub fimo
singulis ebdomadis mutādo p.3. ebdomadas pōe
ad humādū: et tūc fiat fornax sup quā possit
locari caldarū plenū aqua, et in aquā uas uitre
um. 1. cucurbita cū alembicho clausis sapie luto
plenū usq; ad tertiā uasis pte ex ipo lapide. hūte
alembich. 3ª uasalia sm mēm mūoris digiti apta
cū suis recipientibus ad distillādū pōe unū ut
plura uasa sic fit aqua rosacea p horas cū lento
ignē: postea uigorando paulatim dō tō eidem
lapid aqua candida distillet: et hoc fiat. 3. semp
uice qualz plus p ebdomadā sub humet: q̄ facto
3. alijs uicibus distillet tātūmodo cinere media
te: qd serua ad opus tuū in uase uitreo sigillato
cū cera: facta prius probatione in hac aqua uite.
sic. 7. uicib' distilla ponēdo s. aliquātulū eris ad
modū uitoro ignitū ut calefactū in ea: et si dealbatū
fuerit ineus et ex bn cōstat: sin aūe reytera dō
sic cōtingat: Si tamē cū humatione et distillatione
eius oleum. s. rubeū sup aquā ipa natas sū distilla
tur in alio uase. s. recipiente ab aqua ipa separatim
rectificet eodē mō si dealbat probet: Tūc sigillatū
cera utrūq; in suo uase uitreo bene custodiendo. Ignis

ūo et terra sua remanes in fūdo uasis sicca et nigra
reponat in alio uase cōclusus: quibus factis exteri
ora dicti lapidis diligenter a tela purgata pone in
uitreato coopto et sublimato bn sigillato cū quis tri
bus foraminibus factis in eo supius: qd in fornace
uitreariy p dies. 8. ubi calor temperatus fuerit dimi
tat ut bn calcinet et unus candore assūmat: tunc
terrā ipa albā frigefactā subtilissime sup marmor
trita paulatim q̄ uiscosū moledo et exicando imbibe
cū tātūdz pōderis suę aquę p̄dicte et i uase p̄dicto
uitreato bn coopto et limato sapię luto ꝛclusū fermē
tari ad mane usq; ad uesperū sic dimissū ad aerē: tūc
occidente sole uas illud pone i cinere tribellatū usq;
ad collū cōpherisū i alio bn forti et maiori uase uitre
ato et sic p die et nocte. 1. sine intermissione maneat sup
ignē p nocte. 1. sequente refrigerari dimissa. Iterū ter
imbibe et p dicto modo desicca sic. 7. faciēdo. ut donec
uiuus distillet ex quo qualz uice alembich cū suis re
cipientibus pōatis supra uas i cinere stans sup ignem.
ut sm quosdā stans in cenū tritū cribellatū ut cine
rē cribellatū et cōpesū in uase posito sup ignē i fra
uas magm et cineū plenū aqua. Tūc noctuq; infrigida
ri dimitte sic sepius faciēdo dō tota aqua suaz ebibat

et nihil distillet ex agua: Tunc in fundo uasis inuenies
lamina cristallina que apud arabes appellatur
ysyr. qd luna mutat in solem et uenere in luna
et planetas ceteros in utroq. Et hic est modus dis
tillationis albiue et operatio perfecta separanda est albi
et oleum et ignis et terra et oia pse sunt separanda et
conseruanda. Sic et oia ctra dealbanda et mutanda
prius perfecte: Postea sunt miscenda et imbibenda
cum zoiac et sepius humanda et assanda, et sic ad p
fectionem ducenda. Et de ordinibus planius inuenies
in libro .xxx. uerborum et apcius in libro diuinita
tis: et est quintus ordo nature comixtio unius
ad aliud que facit quintum terminum .i. pondus
consumatum. LAUS DEO.

ONE sup ⅔ .j. plumbi fusi et preparati duode
cima pte .3. de rubeo elixir et coopi crucibulum
cum alio et dimicte ipum fundere insimul do penetret totum
corpus qa citissime penetrat dum erit fusum et est bonum. Sed
si posueris minus ul plus erit flm in pondere sed non in co
lore pp pondus auri maioris ul minoris. Et hoc est si posu
eris .xj. pte .3. pars .xij. remota erit minus in pondere
auri: Et si flm erit in pondere sed non in colore, nam in du

ritie nec in sonitu. Deinde dicamus de elixir albo: Quod
si posueris sup es fusum .xij. pte .3. est bonum .i. bona luna
Es debet esse preparatum: et si posueris .x. pte .3. et tm est
in pondere minus qa deest una .x. p .3. Sed si posueris .xij.
p .3. erit flm in pondere sed non in colore .i. quantum erit mi
nus de .xj. p .3. ul plus tm erit flm in pondere. sed non
in colore lune. Postea si posueris .xj. p .3. dein de elixir
albo sup .z. .i. stagni fusi preparati erit bonum in pondere
suo. et quantum posueris minus ul plus tm erit flm in pon
dere argenti comunis. Deinde si posueris .xj. .3. cum duabus
ptibus huius elixir albi sup .z. ferri pparati fusi erit
bonum in suo pondere et equale argento comuni: Et si posu
eris minus ul plus in pondere argenti comunis tm erit
flm in pondere sed non in colore et sic poterit multiplica
ri et minui. Et similiter sic ductum est de plumbo, Ere, sta
gno, et ferro: similiter et de auricalco. Quod si posueris
.x. partem quarte p. elixir rubei ul albi sup auricalcum
fusum et preparatum erit bonum in suo pondere auri uel
argenti. Et si posueris minus ul plus tm erit minus
ul plus quantitate ponderis auri ul argenti et sicerit flm
Vnde dico q omnia pondera ad solem ul ad lunam fue
runt occultata a phys. Laus Deo omnipotenti et
q in mea cognitione et oratione mihi demonstrauit
Seruiendo pauperibus.

ONE Sup ℥ ij plumbi ꝓparati xij ꝑ de eli
xyr rubeo erit bonũ et si posueris minus ul plus
erit flm in pōdere sed nō in colore. Deiñ dicimus de eli
xyr albo. Pone sup ℥ ij eris fusi x ꝑ ʒ elixyr albi eit
bonũ: et si posueris minus ul plus erit flm in pondere
sic diximus. Postea dicemus de stagno. Pone sup ℥ ij
stagni x ꝑ ʒ et dimidia elixyr albi et erit bonũ. Et si
posueris minus ul plus erit flm sicut diximus. Postea
dicemus de ferro: pone sup ℥ ij ferri fusi cũ tertia ꝑte ʒ
huius elixyr et erit bonũ: et si posueris minus ul plus erit
flm sic dictũ est. Deiñ dicemus de auricalco. Pone sup
℥ ij auricalci cũ ꝑa ꝑte ʒ de elixyr rubeo ul albo et erit
bonũ: et si posueris plus ul minus ꝗntũ erit flm in pōdere
et in quãtitate auri ul argeti id est ꝗ si habuerit minus
ul maius pōdus ꝗ habeat aurꝭ ul argentũ cōmune erit flm

Deiñ Triplica transformatio metallorꝭ —

ONE sup ℥ iij plũbi x partẽ ʒ de elixyr ru
beo et est bonũ et si posueris min ul plus erit flm
in pōdere. Deiñ dicemus de stagno: sup ℥ iij stagni ix
ꝑ ʒ de elixir albo erit bonũ et si posueris minus ul plus
erit flm in pōdere. De ferro: pone sup ℥ iij ferri ix ꝑ
te ʒ cũ duabus ꝑtibus elixirys albi et erit bonũ: Et
si posueris minus ul plus erit flm in pōdere. De au
ricalco: pone sup ℥ iij auricalci ix ꝑtem cũ tertia ꝑte

ʒ de elixyr rubeo albo et erit bonũ et si posueris
minus ul plus erit falsum in pondere

Deiñ quadruplica

ONE sup iij ℥ plumbi ix ꝑte ʒ de elixyr
rubeo et erit bonũ. De ere pone sup iiij ℥
eris viij ꝑ ʒ de elixir albo et erit bonũ: De stagno
pone sup iiij ℥ stagni viij ꝑte ʒ de elixyr albo
et erit bonũ. De ferro pone sup ℥ iiij ferri viij ꝑ
ʒ de elixir albo et erit bonũ. De auricalco pone
sup ℥ iiij auricalci viij ꝑ ʒ de elixir rubeo uel
albo et erit bonum.

Deinde Octuplica.

ONE sup viij ℥ plũbi iiij ꝑte ʒ de elixyr
rubeo et est bonũ. Deiñ pone sup viij ℥ eris
de elixir albo iiij ꝑte ʒ et erit bonũ. De stagno
pone sup viij ℥ stagni iiij ꝑte ʒ et erit bonum.
Deiñ pone sup viij ℥ auricalci iiij ꝑte ʒ et erit
bonũ de elixyr albo uel rubeo.

Deinde Noueplica

ONE sup viiij ℥ plumbi iij ꝑte ʒ rubei et
erit bonũ. Deiñ pone sup ix ℥ eris iij ꝑ ʒ de
elixyr albo et est bonũ. Deiñ pone sup ix ℥ stagni iij
ꝑte ʒ et erit bonũ. Deiñ pone ix ℥ ferri iij ꝑte ʒ
et erit bonũ. Deiñ pone viii ℥ auricalci iij ꝑte
ʒ de elixyr rubei ul albi et erit bonum.

Deinde decupla de plumbo et alijs.

ONE sup. x. ℥. plumbi. x. ptē. ʒ. de elixir rubeo et erit bonū. Deinde pone sup. x. ptem. ʒ. de elixir albo et erit bonū. Deinde pone sup. v. ℥. plumbi. viij. partē. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. v. ℥. stagni. vij. ptē. ʒ. et erit bonum. Deinde pone sup. v. ℥. ferri. vj. ptē. ʒ. et erit bonum. Deinde pone super. v. ℥. auricalci. vij. ptem. ʒ. et erit bonum.

TERCIO dicemus pone sup. vi. ℥. plumbi. vij. ptē. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. vi. ℥. vi. ptem. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. vi. ℥. ferri. vi. ptē. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. vi. ℥. auricalci. vi. ptē. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. vij. ℥. plumbi. vi. ptē. ʒ. et erit bonum de elixir rubeo. Deinde pone sup. vij. ℥. eris. v. ptē. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. vij. ℥. stagni. v. ptem. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. vij. ℥. ferri. v. ptē. ʒ. et erit bonum. Deinde pone sup. vij. ℥. auricalci. v. ptem. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. x. ℥. plumbi. ij. ptes. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. x. ℥. auricalci. ij. ptes. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. ix. ℥. eris ptem unā et dimidiam. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. ix. ℥. stagni. ptē unā et dimidiā. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. ix. ℥. auricalci. ptē. j. et dimidiā. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. xij. ℥. plumbi. xij. ptē. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. xij. ℥. eris ptes duas et dimidiā. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. xij. ℥. stagni ptes ij. et dimidiā. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. xij. ℥. ferri ptes duo cū quarta pte. ʒ. et erit bonū. Deinde pone sup. xij. ℥. auricalci ptes ij. cū qrta pte. ʒ. et erit bonū.

EXPLICIT Liber Multiplicationis Ponderis. DEO grās.

MNES Distillationes debent fieri a medie Kate mēsis martij in ātea usq ad finē septēbris et si in hoc nō feceris. s. infra hūc terminū supius dictum et feceris in alijs temporib' nō bn tinget tinctura sua pp hoc. qa distillationes oēs querūt tēpus calidū. qa p calidita te. tēporis sublimāt' et depurāt' oēs superfluitates prim rerū distillatione. Et pp alias res fallit ars. al. in trāsformatione sua. Qui si nouit de illa distillasti cōficit elixir nō tingit nec ad solē nec ad lunā. sed magis denigrat corpus sup qd picit. Et multi errāt in ope alchimico qa nesciunt quom subtiliāt' melius aque post distillationes illarū pp hoc q fumositas odoris fumi fumositati ignis odoris est cōmixta in ea distillatione. et est illud qd denigrat sup qd picit. Sed si mihi credideris et bonā medicinā feceris et scieris facere habebis qd optasti. Et sic nō amittes oīa bona tua. qa oēs distillationes explete sunt corrupte. Sed sicut homo corruptus

est ab infirmitate sua granißima et nõ habet ĩ se uirtutẽ
substinẽdi se nẖ colorẽ neq; lõgo tẽpore p medicinã curat
sit et pausatus. Sicr est in õibus distillationibus qa ipe sũt
corrupte ab infirmitatibus supradictis: Et quõ homo erit
optime pausatus et curatus p medicinã suã uirtutes et
colores recupat in se: et sic aqua post medicinã factã: Et
hic est modus qa ões distillationes aque pausare uolũt
longo tempore donec fumositas odoris fumi et fumositas
odoris ignis erũt delete pausando. Et se nõ facis faciẽt
opationẽ nigrã et nõ albã nẖ rubeã: et sũ õni respira
tione debes dimittere pausare in loco tempato. s. in fo
uea facta sub terra in qua ponas ollã magnã cũ aqua
frigida et sabulo mixto qa sabulũ cõseruat frigiditã
tem aque: Et mutat aqua in sabulũ de quarto in quar
tũ diem dõ infine. xv. dierũ uirtus aque agregatiua
erit maioris subtilitatis et acuitatis qa cõsumpte sunt
ões infirmitates fumositatis que supius ducte sunt: De
inde poteris cõficere elixyr albũ et rubeum et tinge
re tinctura rubea et alba.

EINDE dicemus de communibus sublimationibus. s.
Auripigmẽti: Argẽti uiui et sulphuris.

VIA nõ potest fieri aliqua bona opatio nec uera
subtilitas si nõ fiat in isto termino: et ideo erraueruṇt qa
nesciuerũt tẽpus incipiẽdi sublimatiões calcinationes
et hoc est a medietate maij usq; ad exitũ augusti: et iter

istos terminos ões iste sublimatiões debent esse explete.
Et post sublimatiões dimittant ut melius calcinentur et sub
tilietur ões superfluitates partiũ: Quia odor ignis et
calor sunt in re sublimata abigne: et sic p xv. dies re
sidendo melius calcinentur et sublimentur et paulatim
fumositas recedit. Et si ita nõ feceris nõ tinget in cõpo
sitione elixyris nec in rubedine nec in albedine: sed in
nigredine. Et si hoc opus sapienter feceris et diligẽ
ter habebis optatum.

IBER Octo dierũ: Opare q̃ secũdũ ipsum

Ego ĩcipiã exponere qdã & ex hoc est necessariũ
et nõ est nra intentio in distillatione nisi ut mũdentur
a sorde que est ei admixta et decoctio nõ ignis mãz ex
hit qd interioribus existit et pcipue albor qm paruũ
est ad ardendũ: Ignis q̃ corrodit eius sordes et nos cõmaliũ
nõ habuimus necessitatẽ distillandi nisi
ut exheremus eius sordes suauiter et ne ignis cõbure
ret subtilitates eius et nõ indigebimus aqua qa nisi ẽ
elm qd est necesse: Non. n. consurgit qualitas ex trib
ullo modo Et ĩdiguerũt nisi ad mũdandã terrã: Nõ
. n. mũdificat nisi cũ ea: Condẽ eĩ in hoc ca lo est ut
sup ipũ aliud nõ ingrediatur. Dixerũt. n. ne ingrede
retur in ipsũ aliquid neq; aliqd a eo egrederetur: quia

distaⁿ aque lap est melior alia licet ex alia etiam
fiat: q̃ non est necesse preparare aliam aquam nisi lap
qm est eius preparatio difficilior pparatione do-
gueniat ad omia signa lap aque tuc ipa mz est et nō
alia: et finis aque est ut sit subtilis et b est mea
et si dixerit aliq quare disti ta ignē cū oleo et non
distillasti ipm cum aqua? Dicemus q aqua refugit
ignē et distillat cū igne subtiliori eo q ex hu oleum
et est cōtraria et nō cōueniūt pter frigiditatē unius
et caliditatē alterius et humiditatē unius et siccitatē
alterius et ē q ipa est aqua sed tincta et eius tictura
est ignis: et ipa est corpus et ipa est deferens eū et ē
ea que rectificat. Qui q scierit q modo tenet illud
oleum cū illo igne iam sciet illud qd noluit: et nō est
hec n cū suauitate post separationē et nō phibuit qn
terra distillata fuisset cum hoc n spissitudo et sicci
tas que faciūt ipm granē ad exhendū: et nos abre
uiauimus preparationē tpre breui. Distilla lap
et accipe aquā albā in longo tepore et postea uigo
ra ignez et accipe oleū et tinturā et seorsū exche tin
turaz ab oleo et pone q libz p se et totū hoc est de suba
currite. Postea redi ad aquā et ppara eā et hoc est
ut distilles eā cū humiditate postea cū siccitate in
instro impresso talr ut nō ingrediat in ipso n uirge
de alkisā et est bona et caue ne sit turbida et uera

Opus d Albertus ꝯ nō d Illo magno

Incipit tractatus qui dr regimen opis fm Albertum
et aduerti q non est albertus magnus, nō q est lapis
humidus phicus qui effunditur de duobus montibus s. ca-
lido, et sicco, et calido & humido, Accipe eum et po
ne in uase uitreo bn clauso et colloca sub fimo equor
per tres septimanas et ut putrefiat, deinde separa nas
eius ad lentum ignem distillabit n aqua alba citrina si
ue, subcitrina, rubea, pone qualibz per se in uasis uitreis bn
clausis terra n remanebit in fundo quam serua in ua
se, uitreo sigillato, Sal armon cus est in lateribus uasis
sublimatus quem rectifica sublimando cum sale cō
pparato uel separato, Preparatio sue purificatio aque
nō si aqua lapidis alba a lapide primo extracta p
septem dies inhumetur in uase uitreo orbato, deinde
distilletur ad lentum ignem, Iterum p alios septē dies
inhumetur et iterum ad lentum ignem distilletur, et
sic fiat septem uicibus, inhumando et distillando, et
post septimam distillationem sub fimo calidissimo p
tres septimanas continuas remouendo fimum quā
do incipiet infrigidari uel infitari, et postea pducto
modo suauiter distilletur, et si hac aqua inueniatur
candidissima et limpidissima et composita fuerit in
fiala uitrea alba munda et clara et cum constituta
fuerit fiala in sole a fenestra radiante emittit splen
dorem, candidum & serenitatem cristalliniam, n sine
aliqua particula ignis coloratum super pannū lineum
albissimum et mundissimum perfecte preparata est, qr tuc
perfecte metata et simpla, Talem n aqua iudicamus
optimam adseruē lapidis mundificationem et ad

transformandum eam in albedinem, & si predicta aqua super pannum lineum albissimum et mundissimum emiserit, tum fiala splendorem non candidum tm sed aliqua particula igmis coloratum mundum est perfecte preparata. Vnde redeas ad inhumationes et distillationes donec splendorem emittat totum candidum nullo modo aliqua particula igmis coloratum, cum talique aqua securè operandum est ad transformationem in albedinem. Preparatio sue purificatio terre. Nõ si accipiatur terre lapidis l i maior elligatur illa que erit albescens, levis, frangibilis, spongiosa, et rara, habens substantiam lucida clara et pulchra, q̃ uõ fuerit ponderosa, uel solida, ut compacta ut per adustionem turpiter denigrata, illa tanq̃ inutilis abiscienda est. Preparat at sic, tere eam sup marmor mundum cum marmor mundo, deinde ea imbibe cum aqua eiusdem bene preparata ut docuimus, supra paulatim et paulatim de ea ponendo et semper triturando longa et forti trituratione donec desiccetur et sic fac per unum diem a summo mane usq̃ ad uesperas, uesp̃e autem facto pone eam ut desiccatam uel aliqtulum humidam in pisti piside uitream forme lanceolatis, bonum habentem coperculum, et bene aptato coperculo sui pisticidi pone piside in cinerem calidissimum cum octo carbombus bene aptatis cineribus cum carbombus circa piscidem; et

trapa unam superpone piscidi, et sic dimitte donec cinis et piscis infrigidentur.

Interpolatio declaratiua.

Nõ q̃ semper debet apponi de aqua paulatim et paulatim cum longa et forti trituratione in aere sicco, Nõ q̃ aqua lapidis preparada est sm modum proxime dictum, Nõ uts dictum est q̃ desiccatio ista dẽ fieri non sole sed per longam et fortem trituratione coopate siccitate aeris sive uento, Nõ q̃ isti imbibitioni sufficit ℔ i maiori aque ut ad plus ℔ i et semis, Nota q̃ magnum secretum ẽ coagulare aquam gradatim cum igne quę postea dissolutur, et mutatur in oleum fixum simplicissimum albissimum sine aliqua admixtione aliena, et hoc innuit phus cum dicit terra solui & fit aqua, aqua solutur et fit aer qd est oleum, aer ille soluitur, et fit igmis. Hęc est continuatio postq̃ at finita fuerit predicta assatio cum tere terram de dicta palude, et eam super predictum marmor pone, deinde eam prorsus sm predictum modum imbibe tritura et desicca per unum diem integrum a summo mane usq̃ ad uesperas, poa pone eam in suam piscidem, et fac assationem predicto modo in cinere calidissimo, cum carbombus trium uel quatuor triturarum et sic dimitte donec piscis et cinis infrigidentur, Rursus, sumta sma assatione fac tertio prorsus sm predictum modum a summo mane usq̃ ad meridiem,

piscide

ex hac

deinde assa cum cineri calidissimo cum carbonibus
triuum uel quatuor triturarum, et dimitte infrigidari.
Nõ q̃ tritura est grauis ignis interpolatio declara
tuias, nõ q̃ ad perficiendum istas tres parvas assationes suf
ficiunt, tria pondera aquę predictę et est libra maior
unum pondus, & sic ex q̃ de terra nostra bibat tres
libras ipsius aquę predictę bene preparatę, ut sęp
docuimus, & si ponderaueris terram inuenies magnu
secretum in pondere nec mireris inde qr aqua coagu
latur ꝯ non tota, qr fugit pugnam ignis, et hoc ppter
ignorantiam gradus ignis excedendo modos assationis
Continuatio postq̃ finita fuerit tertia assatione, erit
terra lapidis quasi coloris indij et sabę qi sutilis
simę, ac si esset pulvis quasi rorans ꝛmo in maiori
bus, assationibus insistendum est. Processus ad plus
tlys bene completis terram predictam imbibe tritura
sm primum modum prescriptum a summo mane usq̃ ad
primam, deinde pone eam in suam piscidem sm
modum sępe dictum, et fac assationem in cineri
calidissimo cum carbonibus triuum uel quatuor tritu
rarum, et hęc est parua assatio quę semp facienda
est ante magnam assationem qui semp debet fieri
in athanor sp predictam trituationes deinde pulverem
pone in athanor bonum bene et laudabilis formę et iunctura
compositionis bn acta et claude ne pulvis nec aliquod
nocumentum possit ingredi. Post hoc predictę athenor
laudabiliter acta bene athenor et iunctura et athanor

sp infrigidata piscide terra predicta q̃ parua assatione assata e ad pfectam ipsius desiccationem, pulverizą succi lissime, sup marmor

bene cementa, ne aliquo modo ingredi possit ignis p iunc
turam ad latera athanor, et pone ignem in athanoro
et fac assationem cum xv trituris bonis de vasi bro
oth, a prima usq̃ ad uesperas. Nõ q̃ in hac quar
ta, assatione colorabit terra lapidis aliqua specie rubor
is. Continuatio quinto predictę lapidis terra quar
ta, assatione assatum pone super marmor, et tam a sum
mo, mane usq̃ ad nonam tritura imbibe et desicca
sm preassignatum modum deinde assa eam in pis
cide, parua assatione ut perfecte desiccetur, postea
pulverizą eam, et in athanor assa igne trituraz 25.
deinde dimitte infrigidari athanor, post hac quta
assationem erit colorata maior pars terręꝯ uel pul
uis, q̃ prius, sexto pulverem contentu in atha
nor, extrahe, tritura, imbibe, et desicca per medium
diem, deinde assa parua assatione ut pfecte desiccetur, poa
sutilis pulverizą et in athanor assa 45 trituris de
inde, dimitte infrigidari. Nõ q̃ post hanc sextam
assationem fiet pulver coloratus ac si esset sabu
lo, rubeus ut ruffus uel citrinus unde transit terra
riva in pulvere sabulomi similem, nõ q̃ post qua
libet, assationem abluenda sunt instra omnia. Con
tinuatio sept pulverem predictum imbibe tritura et
desicca per medium diem artificialem. Post par
ua assatione assa ut perfecte desiccetur, deinde sub
tiliter, pulverizą et in athanor pulverem illum

assa cum bo, trituris, et permitte infrigidari, nō q̃ post
hanc septimam fiet pulvis rubeus pulchro rubore ac
cedens ad albedinem, nō diligentissime q̃ si terra
quater uel quinq̃ assationibus assaretur tantum
in piscide quanto — maior esset igne io trituraz
et pulvis esset coloris celesti uel indici subtilissimus sub
marmore mortario lenissimaz et quasi subalbidus
nulla ipsius facta transmutatione in aliqua spem ru
boris, et tunc assaretur in athanor igne x trituraz
Credo q̃ per illam assationem transiret in albedinem ut
saltem in pallorem, et hec est via brevior, continu
atio, octavo pulverem contritum in athanor tere
~~contende~~ imbibe confice et tandem in igne calido desicca et
postea subtiliter pulverizza, et iterum pone in ath
anor, et postea assa igne xv trituraz bonaz tritu
raz, dico de vasi broth, et permitte infrigidari
Nonum pulverem contritum in athanor tere imbibe
et confice et tandem in cinere calidissimo desic
ca, postea pulverizza et in athanor pone, assa centum
trituris

Alius modus licet qui idem pparandi terra
lapidis maioris

Alr et melius potest preparari terra lapidis sic Terra lapi
humidi dis, humor bona electione facta sm q̃ diximus
et i preparata sicut primam, contere eam sup mar
mor mundum cum suo marmor mundo deinde imbibe

eam de aqua lapidis bene preparata paulatim et pa
ulatim de ea ponendo et semper triturando donec de
sicetur, deinde imbibe, et paulatim et paula
tim, cum aqua predicta et semper tritura eam loga
& forti trituratione donec desiccetur, sic fac p tres
dies quolibz die a sumo mane usq̃ ad vespum se
per imbibendo triturando & desiccando, vespe
autem tertio die facto predictam terram uel mate
humidam uel desiccatam pone in piscidem lute
am, forme laudabilis horū habentem coopculum
et bene aptato coopculo sua piscidi, pone pisci
dem, super cinerem temperatum aggregatis et cineribz
temperatis circa piscidem, deinde trapam una
suppone piscidi et dimitte usq̃ ad mane, mane
autem imbibe tritura et desicca continue usq̃
ad vespum, vespe autem facto pone eam in
piscidem et piscidem super cinerem calidissimū
sine carbonibus circumpositis et cineribz calidis
simis sine carbonibus & trapa supraposita
piscidi sic dimitte usq̃ ad mane, Et nō q̃ e aqua
lapidis bene preparata est et melius preparata se
& optime preparata bene preparata est si fuerit
valde alba limpida septies cum siccitate distil
lata, & suavius q̃ melius preparata est si fu
erit quasi albissima limpidissima nove vicibus
cum siccitate suaviter distillata optime prepara
ta, si fuerit limpidissima, albissima, ab igne mutata

septies ad minus suauiter cum siccitate distillata
& toties in fimo calido alternatim inhumata sm
doctrinam prescriptam, Nõ q̃ semper dz apponi
de aqua paulatim & paulatim, Nõ q̃ desiccatio
hac fieri debet non in sole, sed per longa et fortem
triturationem cooperante siccitate aeris sine uento,
Nõ q̃ amodo faciende sunt assationes sm q̃ docu
imus, continuatio, accipe terram, imbibe, tritu
ra, & desicca sm predictum modum a sumo mane
usq̃ ad meridiem, Deinde ipsam nalr humida
s. quasi pastam tenacem pone in piscide et sup
posito ei cooperculo pone piscidem sup cinerem
calidissimum cum carbonibus et fac assationem cu
duabus trituris, et trapa supra posita permitte
infrigidari, secunda die fac illud ut prius igne dec
trituras, Tertio facidem et assa igne sex tritu
ras, quarta die cum octo trituris, quinta die cu
decem trituris & Septima die cu xiij trituris
Octauo die cu xvj trituris Nona die cu xviij
trituris. Nota q̃ non est multum curandu in qua
libet, istarum assationum apparere modica pars terre
lapidis transformata in albedinem uel crocitatem ut
in aliquam spem roboris, hoc n signu habilita
tis, terre e, ad transformationem in albedinem
& precipue si pars transformata appareat alba
Continuatio finitis predictis assationibus, terra
predictam accipe et tere eam bene sutiliter sup

& sexta die cu xij trituris

marmor, et ipsam sutiliter tritam pone in bono
athanor magno magnu heute cooperculum et suppo
sito cooperculo & bene aptato ne pulus extrinsecus
uel aliud nocumentum possit ingredi competent
apta predictum athanor magna fornaci ut libere pre
dictu pulus possit fieri assatio mediante athanor
quibus bene completis summo diluculo fac assationem
in predicta fornace sub athanor cum triginta tritu
ris, bonarum trituraz q̃ de vase broch uicessim
cuc uel cuas in fornace proiciendo continue ma
gnum ignem faciendo donec triginta tunc in curuc
simul sint in fornace partim combuste et in
carbones uel cinerem redacte et partim no
Deinde bene aptato orificio fornacis sic dimit
te, usq̃ ad quartam diem & infrigidata forna
ce, ipsam extrahe perfecte assatam et super mar
mor, mundum cum suo marmore mundo quasi
per quartam partem unius dici, tere sutiliter
& pulueriza et erit pulus bone et pulchre subac
et coloris palidi uel subpalidi uel ad minus sub
citrini pallori vicini, Talis terra perfecte,
completa est et est habilis ad solutione talem
strq̃ pulueren sic perfecte completam necessario vs
ui, reserua Nõ q̃ ad perfectam preparationem
omnis maioris libre z lapidis maioris de terra terre
laudabili ellecta et mundam imbibita sufficiut
decem libre aque perfecte preparate Nõ q̃ sic dz

aptari athanor in igne fornacis, ut due partes athanor, sint in fornace, et tertia sup summitate fornacis extra, deinde dz athanor cimentari cum argilla ipsi fornaci ne flamma ex nulla parte possit exterius egredi, Nō q sub marmor motorio per fortem trituratiorem apparet albedo terre sz collicta talis non apparet, continuato post hanc assationem ℥ xviij trituris fiet pulvis quasi levissimus, coloris celestis et sub marmore motorio quasi sub albibus et tunc erit habilis ad transformationem in albedinem per uehemente assationem Nō q fornax dz esse tam capax ad minus ut possit, uno die continere decem trituras tritur arp bonarp de vase proto que super omnes alias trituras, facit ignem fortiorem et calidiorem, et continet, tritura una xxiiij trituras Nō magnum mixticum solis quia secundum q aqua fuit imbibita trituritatem candore limpiditatem fiet predicta terra, perfecte ad complete colorata, sicut diximus preparata erit albior nive argento et lacte et clare, et pulchre sube Q si non q to minus erit, mertata calidata limpiditata aqua, tanto terra completa erit minus alba et minus pulchre sube et sic minus preciosa, ignis sigdō qui latet in aqua non perfecte mertata non permittit postea terram completam sm q docuimus, esse albiorem nive argento & lacte, quod

citrinitate

A sin. predicta aqua fuerit ab igne mertata

fieret si fuisset aqua perfecte ab igne mertata, Sicut laudabiliter preparat terra lapidis humidi prorsus eodem modo potest preparari terra lapidis sicci et ceterorp lapidum ita q si fuerit aqua lapidis, optime preparata cum ea fit imbibitio et fiet terra albior nive et argento et lacte et habilis ad solutiorem faciendam festinantius tamen post preparari, terra lapidis sicci aliquiorp tamen aliorum tardius sm q ipsa operis experientia te certificabit, Nō q summo ope cauendum est ne terra nostra ante maximam assationem transformata fuerit i pulverem, aliqua specie ruboris coloratum, sed tantum in pulverem coloris celestis uel indici suchissimum leuissimum Si terra quedam loca alba apparuerit circa non est curandum, Nō de ellectione terre quasi albescens superficie tenuis, quia si fuerit per adustionem turpiter denigrata abicienda est, Lenis quia ponderosa abicienda est, quia ponderositas nobis indicat terram non esse perfecte depuratam ab alijs eltis, frangibilis quia cumpactio significat adustionem olei spongiosa quia soliditas admixtionem, ignis uel olei a terra vnde non est facta plenaria, sequestratio ignis uel olei a terra, lucida clara pulchra per hoc remouetur adustio nocua, Nota

quatuor

olecem modis fit desiccatio terre lapidis maioris, p° modo, qn terra lapidis per mollitione et imbibitorem facta quasi medulla per longam et forte tritura

tionem, in sole uel in aere sicco desiccatur, secundo
modo quando terra lapidis predicto modo quasi me-
dulla, super planum marmor tenuiter extenditur, et
sic in sole uel in aere sicco desiccari permittitur, tertio
modo quando terra lapidis secundum predictum modum facta
quasi medulla tota quasi globum coadunatur et in sicc
in sole uel in aere sicco desiccatur, Aqua uero euola-
te, sed interius remanente, Quarto modo quando
terra lapidis sum modum predictum facta quasi
medulla cum saliuis deponitur in piscidem lutram
quasi in globo uno et clausa iunctura piscidis, pis-
cis, ponitur in cinere calido in secundo gradu circ
positis circiter cineribus piscidi et trapa una
superposita ad conseruandum calorem diutius &
sit beneficio caloris remissi suauiter diutius agentis
terrae lapidis, fit quasi desiccatio et aquae qua facta
est imbibitione non fit per calorem dissolutiuum
euolatio sed in interiori suba terrae lapidis eiusdem
aquae fit retentio, primo et secundo modo desiccatio
ne, debet desiccari terra lapidis donec biberit fere
totum pondus aquae quod ei attinet ante assationem
Tertio et quarto modo assationis utendum est prop
nio, ante assationem magnam, et post pulueri
zanda, ut aqua in maiori suba terra lapidis re
tenta, in assatione agat in subam terre lapidis,
ipsam in colore alterando Nota quod si terra la
pidis, non desiccata modo predicto et pulverizata
statim non maturato sed uehementi igne assa
retur, euolaret et consumaretur aqua, qua facta fuit

imbibitio & sic aqua parum aut nichil ageret in
suba terre lapidis et sic nulla fieret coloris alteratio
unde labor nr in perpetuum cessaretur, nisi sum quod di-
ximus, fieret desiccatio ante assationem, certissime
credendum est quod aqua lapidis in assatione retenta
intra subam terre lapidis alterat eam a nigredine
in albedinem successiue trasiendo ascendendo et
descendendo per colores inter medios & semper de
colore in colorem alterando donec suba terre la-
pidis, sit albior nuce et argento et lacte ad quem
finem tendimus quia tunc terra lapidis perfecte e
preparata quando fit pulus albissimus, Nota quod
terra lapidis que aqua imbuitur tamdiu per contritio
nem, dz aqua sine intermissione cum terra commisceri
et confici donec aqua terre incorporetur, et sic unum
efficiat corpus uel quod sit siccum uel quod sit ita te
nax, quod uix possit super marmor triturari pra
minia sui tenacitate, Fortis longa continua
& ualde laboriosa trituratio terra lapidis efficit
super sutiliorem et ad obediendum igni et ad trans
formationem habilore et festinantiorem quando
terra lapidis de aqua eiusdem lapidis bene incorporata
plus portauerit et sibi incorporata fuerit tanto transfor-
mabitur in melius et clarius et postra manus sequet
proficuum, Nota quod quatuor sunt que efficiunt terra
lapidis candidiorem nuce, albiorem argento et lacte et
clariorem, prima ui est fortis et longa et continua

et ualde laboriosa triturario secunda est multis
multiplicatis suis triturationibus de aqua lapidis
bene preparata, et tunc recenter saltim semel distil-
lata, s. paulatim et paulatim congrua imbibitio
tertia est terra lapidis cum aqua confecte uel p
multam et longam fortem triturationem continua
et ualde laboriosam cooperante calore solis, uel
siccitate aeris desiccatio uel usq ad multam tenaci-
tatem, cooperante alterna predictorum uel utroq
perfecta incorporatio quarto est debito modo cum
ignis assatio si hac ma uicesseris procul dubio
predicto fine potieris laudabili. Nota q aliquod
predictorum quatuor modorum per negligentiam
omiseris uel parum proficies uel labor tuus ad
nichilum deueniet; postq terra lapidis fuit
aqua imbibita quantum et attinet una integra
imbibitione non est leuanda manus a molitione
donec per molitionem cooperante calore solis ut
aere sicco desiccetur uel saltem donec ad multam
tenacitatem ita s. ut uix possit fieri mollitio aq
ua, terre incorporetur etiam hz hoc possit fieri com
petentius in sole salubrius autem fit in aere
sicco. Reua per mollitionem in aere sicco op
tima, est terre desiccatio sue optima fit totalis aq
cum terra incorporatio quia modica fit p euola
tionem aque perditio in sole autem minus salubrius

fuint hec quia actione caloris solis aliqua pars aq
sublimatur in fumum et euolat et sic maior fit aq
perditio q in aere sicco siccatio. Rursus desicca
tio in sole sine mollitione non e faciendo quia tunc
magna pars aque sublimatur in fumum nisi forte
terra effata fuerit ualde tenax et tunc etiam min
bona est q in aere sicco. Nota q si terra lapidis ac
tualiter humida desiccetur in cenere tunc maxima
pars aque euolat in fumum, et sic multa fit aq
perditio. Nota diligenter attendendum est qn
plus terre nostre incipit transformari in aliam
speciem ruboris ita q ipsa incipiat arder et
in carbones ignitos conuerti unde si tunc diu
tius agat in pulucrem ignis fortissimus tande
transformatur in candorem. Nota q terra nostra
debet assari qualibet magna assatione sucessiuer
pulurizata. Nota esto q aqua lapidis sit
distillata xiij uicibus uel pluribus sine inhu
mationi ita q quis indicaret eam candidissiam
limpidissimam splendidissimam, dico tamen
q adhuc in ea est aliqta pars ignis quod sic
probo reseruetur aqua predicta in uase uitreo
albissimo mundissimo per quatuor menses ut qnq
tandem apparebit aliqtulum colorata color ignis
sed unde est hoc nisi ex igne in ea aqua prius

latente. Item esto q terra nra sit assata duodeci assationibus competentibus & ultimo igne xij triturazq uta q tunc effecta sit alba uel saltem habilis ut transformetur in albedinem per aqua lapidis bene preparatam sine ultiori assatione, certe, si imbibatur aqua lapidis predicta ut docuimus, et bene conficiatur et cum ea misceat et desiccetur, et hoc multotiens iteretur, apparebit tu terra nra aliqtulum colorata colore ignis sed unde, est hoc nisi ex igne in ipsa aqua latente. Item implicatur predicta aqua fiala uitrea albissima mondissima clarissimam et postea ponatur, in radio solis, Respice ergo claritatem quam emittit aqua cum uase uitreo loco umbrine. Ete clarius illa non erit mere alba sed aliqtulu, colorata colore ignis, in aqua mirabile occultatus est. Hec omnia multotiens probamus esse uerissima dico etiam q si totiens distillaretur, sine inhumatione, q semper lateret in ea aliquantula pars ignis unde nullo modo p distillationem, sine inhumatione posset aqua lapidis perfecte mundificari uel simplari igne, ideo preparandum est sicut q docuimus supra.

Nõ si aqua lapidis &c.

Nota dicit Aristo in lumine luminum q quando nigrum quidem procedit imperfectum est meditamen. Nunq n nigrum procedit nisi in administrando error insit. Si igr precepta mea sequaris, candorem suscipies qui totius operis est effectus dico itaq q qn terra denigrabitur per uehementem assationem q terra ueramus, in administrando aquam non bene preparata. Unde ignis qui prius latuerat in predicta aqua per uehementem assationem adurebatur et denigrabatur & terram ipsam denigrabat. Unde multotiens accidit ut michi insultaut q terram nram uteruis q debeam assamus et deceptus sum igr per multos annos ita turpiter, per aquam lapidis non bene preparatam. Tandem divina gratia me respexit et tam deceptionis animę causam misericorditer michi ostendit. Nõ magnum misticum. Nunq terre fiat assatio nisi post triplicem de aqua lapidis imbibitionem, tria fiat alternatim ipsius terra desiccatio. Nota q melius est athanor cuius fundus sit latus et rotundus, et mediocriter tenuis, et a fudo superius in forma rotunde pyramidis. Per hoc n fudus latus magis recipit de flamma et de igne inferius. Un melior fit terre lapidis assatio et uelocior. Nõ q quado turue redacte sunt in carbones coopiende sunt tote pissides cinere et carbonibus ad conseruandu calore diutius, & sic dimitte usq a mane &c. Jam ple,

uimus, duorum elementorum s. ydro argeron — quod in
ydro argeros diterpretatur terra et aqua, & geos quod est terra. In aq
ab ydros q̃ aqua ua, & terra argentum uiuum grece, Incipit capm
separationis olei ab aqua.

Oleum lapidis ab admixtione aque certissime possumus ha
bere, sic aquam citrinam, subcitrinam, rubeam, distil
la, tn humiditate & distillabitur ualde alba aqua. &
tandem in fundo uasis remanebit quoddam quod no po
terit, distillari. quod iudicamus ignem mixtum oleo
tale compositum ex igne & oleo uocamus, a/b sit, a ut
per se uel cum ~~fuba~~ illa uiscosa que in prima distilla
tione cum aqua rubea uel post aquam rubeam distillet
quam fubam pruis diximus ignem mixtum cu oleo. Pone
ergo in uase rotundo uitreo et bene opillato orifitio pone
in fimo calido et actualiter humido Et sic per septe dies
dimitte Octaua extrhae, et tunc contentum in uase quod
erat pruis ualde iuscosum appebit aliqtulu liquidum
Et quia probauimus oleum mundum alio modo posse
distillari, so so in fimo predicto modo per septem dies
pone, octauo extrahe inuenies contentum in uase liqui
dius, q̃ pruis. Et quia probauimus oleum mundum
alio modo posse distillari so. tertio in fimo predicto poe
per septem dies, die octauo extrahe et inuenies cotentu
in uase liquidius adhuc q̃ pruis, prorsus eodem modo
fac per alias septem septimanas, et tunc aperto uase

inuenies quod pruis fuit in uase tenacissimu ~~confectum~~ also
ualde liquidum sta q sine multa cobentia facile poterit
effundi a uase, Postea pone totum ad inhumandum
in terra frigida & humida per septenarios. 10. inte
gros, sine extractione postea extrahe et inuenies in
uase contentum ualde liquidum admodum aque sine
ulla uiscositate, quod statim distilla in cucurbita ui
trea, cum s. uirgis brusci uel [illegible]miti & in hoc
est ~~fort~~ solum difficultas quia forte non intelligis qd
sit dictu et sint uirgae competenter aptate, Sit
autem cucurbita in olla aquam continente, et per aq
ebullitionem distillabitur oleum lapidis humidi ut co cornu
ram lucidum et id uera habens colorem olei et
eius oleum ~~et~~ erit oleum parum minus q̃ fuerit apposi
tum in cucurbita Remanebit autem in fundo cu
curbitae, ignis tenuissimus et uiscosissimus, propter
aliquantulam partem olei que cum eo remansit, idem
tamen cum ignis cum fuerit infrigidatus durus mundum
poterit pulueriziari, et sic oleum erit laudabiliter
citer ab igne seiunctum propter multa uiscositate amix
tam, Et hoc dicit Aristo in lumen luminu ignis
seiunctus ab oleo terram quam queris indicat quibus
pactis oleum dictum quod erit ut cornu lucidum
Distilla in uase uitreo sine uirgis cum humiditate
& distillabitur oleum parum minus q̃ pruis et co
loris magis accedentis ad albedinem et sic postea

distilla quinquies & septima distillatione erit
oleum valde album et limpide subę et splendide
q si eodem modo distillatum esset alijs septem
diebus cum humiditate sine virgis mirti vel
brusci, proculdubio xiiij diebus et oleum albis
simum, et subę limpidissime et splendidissime
Nota q melior omnibus separatio olei ab igne e
hęc omnia quę distillantur a lapide humido
preter aquam albam primam quę seorsum separa
nda, est a terrę lapidis mondificatione et preter
aquam rubeam rubei coloris et pulchre rubeę
subę de qua extrahendus est ignis nobis neces
sarius, sicut docebimus simul commiscenda sunt
in vase uno et inhumanda in fimo calido et hu
mido, per tot septenarios dierum donec totum fiat
vti liquidum ut aqua renouando fimum qn inci
pit, infrigidari quo contingente fiet distillatio
cum humiditate in instro compresso. Et si post
compretam distillationem relicta fuerit substantia
viscosa, ipsam predicto modo inhuma et sic
inhumatio semper fiat in humatione et distillatione do
in fundo instrumenti post distillationem parum aut
nichil remaneat vel relinquatur viscosum et sic
laudabilis fiet olei ab igne separatio.

Hijs bene completis faciendum est distillatio olei p
ut hic docemus per quam oleum perfecte mundificat
Hęc est preparatio per quam calor ab oleo exhibitur
prius n in fimo calido terram fuit vitalis disso- form
lutio, viscositatis olei et sic remittebat calor obli
tandem per distillationem ex toto suum calore amit
tebat, post separationem olei ab igne preparan
dum est oleum sic

Ponatur oleum in vase vitreo mundo, et inhumetur
in frigida et humida terra per tres dies, deinde
distilletur cum humiditate in instro compresso
post predicto modo inhumetur et sic distilletur
& sic fiat septem diebus inhumando et distilla
do, et tunc erit oleum album et clarum et lau
dabilis sic preparatur, & si fuerit oleum albus
limpidius et splendidius reiterar alijs septem
diebus predictam humationem et distillationem
& erit ultimum. Nota q in distillatione lapi
dis sicci illud quod distillatur rubeum pulchri
rubei coloris et pulchre rubeę subę debet poni
in vase per se, et est illud tale ignis laudabilis,
amixtus oleo laudabili quae duo separata hic
habere non possumus bona necesse n e in
separatione laudabili ut alterum destruatur vel
reliquum in suo colore laudabili a sua bonitate
privetur. Eligę ergo cui dicas tu michi solus

places. Si n uolueris extrahere oleum laudabiliter
& preparare ipsum igni i sua bontate quod inhu per
mationem in fimo calido per dies septem, et si
tunc inuenietur ita liquidum priuatur i a
suo laudabili colore. Preparatio igni, Q Qua
si uolueris habere ignem laudabilem et ppare
ipsum laudabiliter, necesse est ut destruat oleum
& bigratia esto q uelis habere oleum et ppa
rare, ipsum laudabiliter hoc fit sic totu rubeu
colorem et pulchre rubea subę q in distillatione
lapidis sicci distillatur ponit in uase mundo et
inhumetur in fimo calido p septem dies, et si
tunc inuenietur ita liquidum q tanq aqua possit
effundi effundat a uase in instro distillatorij po
sito, in patella aquam continente & postea distil
letur, cum humidate & illud distillabitur erit
oleum laudabiliter ab igne detractum. Si uero
post infimationem septem dierum no sit constitu
in uase ita liquidum ut de facili possit effundi a
uase per tot ~~[illegible]~~ dierum inhumet in
fimo calido donec ita fiat liquidum q de facili
possit effundi a uase, quo contingente fiat dist
illatio, sm modum predictum & sic habebis ole
um, laudabile ab igne separatum & si post predi
ctam distillationem relicta fuerit in fundo in
strumenti distillatorij sba viscosa id scias q

mundum totum oleum est ab igne separatum, illa
ergo sbam uiscosam inhuma et distilla sm modu
predictum donec paru aut nichil uiscositatis in
fundo instri remaneat post distillatione, et sic
totum oleum erit ab igne laudabiliter separatum
Igns aut qui residuus e in fundo uasis no est
laudabilis qua per decoctionem quae fiet et per
humatione a suo laudabili colore laudabiliter tin
ctoro, perfecto spoliatur, & si a predicto rub
eo, pulchri rubei coloris & pulchra rubea substantia
~~[illegible]~~ igne q oleum sic poteris igne laudabilem, ab oleo laudabiliter. Preparatio igns a separ
predicto oleo. P
P redictam subam rubeam sue liquore pulchri rubei
coloris et pulchre rubeę subę sine assatione inhuma
tione uel alia decoctione ponas super marmor mundum, et cum marmore mundo teras diu et fortiter
in sole uel in aere calido et sicco loco pulchro et mun
do, cauendo a puluer & alijs nocuis & hoc fiat
per aliquot dies paulatim imbibendo quando q a
aqua lapidis bene preparata ad faciliorem colore
uel detractionem olei, hec tamdiu fiant donec
per fortem et longam triturationem in sole uel in aer
calido & sicco cooperante ad consumptione olei fiat
consumptio olei in tantum q desiccet igns &

pulverizetur quo contingente laudabiliter sim huc
modum extractus est ignis ab oleo p consumptio
nem, olei qui postea laudabiliter preparatur sim
q docebimus, Ho q ille ignis admixtus oleo
qui non potest manere de vas in vas super mu
dum, marmor ponendus vero est ad solem desic
candus, sed post imbibendus terendus desiccan
dus, et pulverizandus Hoc at perfecto scias q si
si foret tempore valde calidum et siccum q in
septem diebus poterit pulverizari, tamen cum
multa et frequenti imbibitione & desiccatione
cum aqua rubea pulchra rubei coloris, & pulchri
rubee sube ponenda est super marmor ubi per
trituationem in sole & inhumatione ex aqua la
pidis preparata extrahitur ignis laudabilis s. pulchri
rubei coloris & pulchre rubee sube cum sumpto
oleo vel annullato desiccet ignis et pulverizet succi
liter, cum sit laudabilis vel laudabiliter extractus
& pulverizatus postea perfecte preparat sic docebimus
Item lapidis sicci qui ultimo in distillatione lapidis
sicci distillatur qui s. ignis est in vase cuius recep
torio, infrigidate et pre nimia sui spissitudine
fluere non potest pone super marmor planum et
cum alio marmor mundo fac ad solem diuitissime
trituationem valde tenaciter sup marmor spargendo, et

ad solem si fieri pot desiccando Et sic per longam
ad solem trituationem et frequentem de aqua sapi
dis, humidi preparata de ra ponendo imbibitio
nem, semper post desiccationem faciendo infra spa
cium septem dierum calidor pulverizabit ignis
in terram q fiet quasi pulvis volans Ignis pre
dicto, subtilis sine igne usuali pulverizato et
cessante omni suspitione amixtionis olei cum eo
ipsum aqua predicta diuitissime terendo imbibe
donec fiat sicut medulla, deinde ipsum sic actu
aliter, humidum pone in pelvim concham argen
tiam, quam alia pelvi coopi ne aliquid cadat su
p dictum ignem vel importune & admisceat et sic
pelvim ignem predictum continentem super cinere
calidum in fine secundi gradus pone et tandiu ibi
permitte donec ignis desiccetur quo contingente igne
sim dictum modum tere imbibe et in pelvim pone
& super cinerem calidum in fine tertij gradus des
icca, idem fac quarto & in fine quarti gradus
calido cinere desicca. Preparatio ignis post sepa
rationem eius ab oleo s.
O minibus hijs tali ordine perfectis et diligenter exequtis
decetero insistendum e trituationibus et imbibitionibus &
assationibus, & ignis proximus dictus reiterat eadem
inde aqua predicta tu longa trituatione imbibat donec fiat

Finem

sicut medulla, Postea tum [illegible] selicia bona po
natur in piscide luteam cōpetentē factam qi in globo uno
et clausa [illegible] piscidis pissis ponat in cinerem
calidissimū et ad calorem diutius reseruandum sup
pissidem ponatur trapa una lutea & sic dimittatur
donec pissis & cinis infrigidentur Post aperit pissis
& inuenietur ignis consolidat' in lapidem durū
ipsum itaq extrahe et super marmor puluerizā sub
tilissime [illegible] imbibe ex pauca aqua et for
titer, et diutius ꝛmiscendo Postea deponat in pissi
dem predictam cum bona selicia quasi in globo uno
non desiccatus sed sit humectatus et predicto modo
ponatur pissis in cinerem calidissimum sine carbomb;
et trapam unam suppone piscidi, et sic dimitte do
pcis et cinis infrigidentur, tunc extrahe et inuenies
ipsum consolidatum et in lapidem prior duriciorem:
Tertio imbibat ignis aqua predicta & ꝛmiscat et i
pissidem deponat & ſm predictum modum asset et ꝛ
uertit, adhuc in lapide proximo duriciore Nb
q ignis de quo hic agimus nō ē merus ignis sed est
admixtus oleo, sō nūdū usualiter ignem sentir deb,
quia esset posset fieri adustio et denigratio sz benestio
solis et aeris calidi et sicci et longe trituratois et ex
aqua lapidis humidi et bn preparata imbibitois debat
subtilē puluerizari donec ignis purissimus remaneat

absq ulla olei admixtione Quod postq omni causa
suspitionis remotta adeptus fuerit, deceteto insistēdum
est trituratiombus, imbibitiombus & assatiombus sm
q docebimus. Nō q ignis propter multam admix
tam, viscositatem sibi est valde difficilis ad pulueri
zandum, sō multa diligentia & multo studio ingeni
andum, est qualitq facilius puluerizari possit, Pulueri
zetur autem hoc modo, Primo drag. j. pauca aqua
lapidis imbibat & cum ea longa et forti trituratione
perfecte commisceatur deinde ex aqua paulatim et paula
tim imbibat longa et forti mollicione d. totū ex eis
cōmixtum sit valde tenue Quo facto extendatur tenuis
sime super marmor mundum planum et [illegible] & cum
alio marmore longa et forti mollicione mollat: Terat
in sole uel in aere sicco d. cudeat in supficie desiccari:
Deinde ex pauca aqua imbibat et simili modo desiccet: et sic
per multiplicem imbibitionem & mollitionem et desiccatio
nem, ut dictum est reiteretur donec oleum totaliter ab eo
separetur, et remaneat ignis purus absq ulla olei admix
tione, Tunc assa ipsum ut supra dictum est in piside
luteam donec fiat citrinus, s. Et sic est finis ꝛ.

128a

Epitoma violette

Est de terra dispezzato da noi li quali possedono
La gloria delle glorie nel cielo empireio
p eccatori sopediti ortom et maximi prima. 1. su
poi luxuria et luxuria et etiam duo
sunt mitonda lapsu lingue et obrore ad
plenu secundu scriptura antiquorum et modorum
sed secundu rationem trinsica: — : — : —
5 et diffinitiones prima quid sit Alchesir secunda
quid sit lapis tertia quid sit archimia quarta
quid sit mestrui quinta quid sit mercurius
sesta quid sit sulphur. Elexir, maggiori se/ uno
misto reposto di sulphor rosso, no depurato depura
to el quale sulphor ha, i, se natura calida
et humida temperata et rinchiusi questa substantia
sulphurea rossa nella substantia del sulphor biancho
no depurato et fatto questa reuitione nel pri
cipio quando noi ponemmo el menstruo
maggiori Alora comincia lo elexir potentia
et dipoi fatto la solutione naturale et la separa
tione delli elementi et la solutione philosophica

Allora si fe l'atto et sono di due sorti quato
medicina generale cioè di bianco et di rosso
i perocche se noi solviamo corpo bianco cō el
mercurio maggior noi femo la elixir bia
co et similmente si el rosso femo lo elixir
rosso et el bianco ancora si puo rubificar
per arte et ad una particular / sono di quatro
sorti due pretendono a rosso et due a bia
co come vedereti nella difinitione
del solphur et finalmente ogni medicina et
transmuta si chiama elixir

Che cosa sia Lapis

Lapis se la substantia de sulphuri sublimati
et de purriti dalle sue feculentie terree
de metalli et specialmente della sua substantia
solar et luna unite come apare nella
compositione del mio mercurio maggior et qua
le per il beneficio delle putrefactioni et fatte
in corpo homogeneo et sano di forte virtu

minerale et ha virtu in se di coagulare lo
Argento uivo in una natura metallina for
male et substantiale et tutti li altri per fet
metalli hauer perfetione et sanitate ridurre
et finalmente se una vera medicina di ogni
corpo humano et ha virtu in estimarsi a
seruare l'humido radicale et questo sopradetto
fa la pietra universale ma sono molto altre
pietre particulari et lapidi di quelle no si
extende ancora se vano due solo vero apri
per li metalli come apariva manifestamente
nella diffinitioni de solphori quanto la pietra
habbia virtu ridurre sanita nelli corpi
humani si deve intender saldamente primo
che la sia pietra universale secondo che lomi
ristrahon sia stata fatta in mostri vege
tabili no pero che li siano per vegetabili di sua
natura ma elli si dicono vegetabili et elli
si chiamano di cose vegetabili et no o minerali

I poeti essendo fatto questa ministratione di
monstri minerali qualche persone pigliassi
questa per medicina smabile. Sanità
credendo trovar sanità trovarria la morte
la ragione si e fondata sopra lo philosopho
quod Cous debet esse proportionatus cibato
humano alla Cosa degne minerarum
si da loro idenno alla sua dignità i po
noi Concludemo che per esser questa materia la
più degna e nobile et si possa trovar nel
presente secolo perispetto al suo principio ha
principio dalla substantia solar e lunar
e sono due materie e più preciose che sono
nelle Cose elementate i poeti tutte le
Cose vengono meno nelle examine del foco
salvo questi e specialmente lo oro adunq
questa composition non degna e carnita
dal Cor della natura la manda alloco più

degno di Corpo che. v3. alor e questa mona
sero la virtu di Corosini cotta natura rotando
per minima nelle parti di Cor e pella sua
corosinità ammazza i poeti dicono e riuno
Cosa le dan medicina o vero lapis se ella
no fa li effetti sopra dito lo i generale
overo i particulare: [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Come si formano et sono
sono sottili /
Subtilissimi così si dimostrano
sono gutte et sono pure et sono
nella terra dapoi mescolate la
gente ne sono lontane nostante
dalla sua terrestrità et si possono
lessare i fiumi [illegible] ne sono
mediante la amicizia del sole et
non Lighe subtilissimi dopoi [illegible]
[illegible] e dissolte [illegible]
[illegible] e mondi [illegible]
della sua dentro non lighe si so
gelano e gli [illegible] Lighe [illegible]
[illegible] dalla [illegible] ascende [illegible]
lasciando nel fondo [illegible] lagune [illegible]

El 5° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

Come si debbe fare architettura
Architettura che ne ha a fare di cam
pi e lagune mostra per li
architettura la misura appo li
dalli elementi. Et sono i legni
architettura con ferri e chiavi
per legare assi di metalli e legni
e assi e lastrico fermi et legni
et noi cerchiamo e diamo rimedio
il modo di correggere ogni cosa
e dare di quantità per simplex
quale come nella natura ordina
la legge delli elementi a e ferri
gli abiamo dove disopra dalla
quale sappiamo a bonna dritto

El 6° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

El 7° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

El 8° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

El 9° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

El 10° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

El 11° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

El 12° si cava dal fondo per modo
che si venga alla C simile
si procede alla nuova fabrica
nessuno fundamento si possa mai posar
e adoperato dal mio maestro
e trovo di metalli.

[illegible] dalla [illegible] et [illegible] nella
[illegible] Lagia [illegible]
[illegible] la [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
la [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible]

Al primo dicemo [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
Ora [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Restamo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Ad [illegible] Respondemo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

163a

Ex Tratto de suma de nostri
Sia Landaro e Ringraziamo la
Trinità [illegible] la gente di Tanto
benefizio per lui ne [illegible]
Et la gente di Spa [illegible]
[illegible] nostri [illegible] ne [illegible]
aiuto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Lagrin [illegible] [illegible] della
[illegible] Suma [illegible] lagrin
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

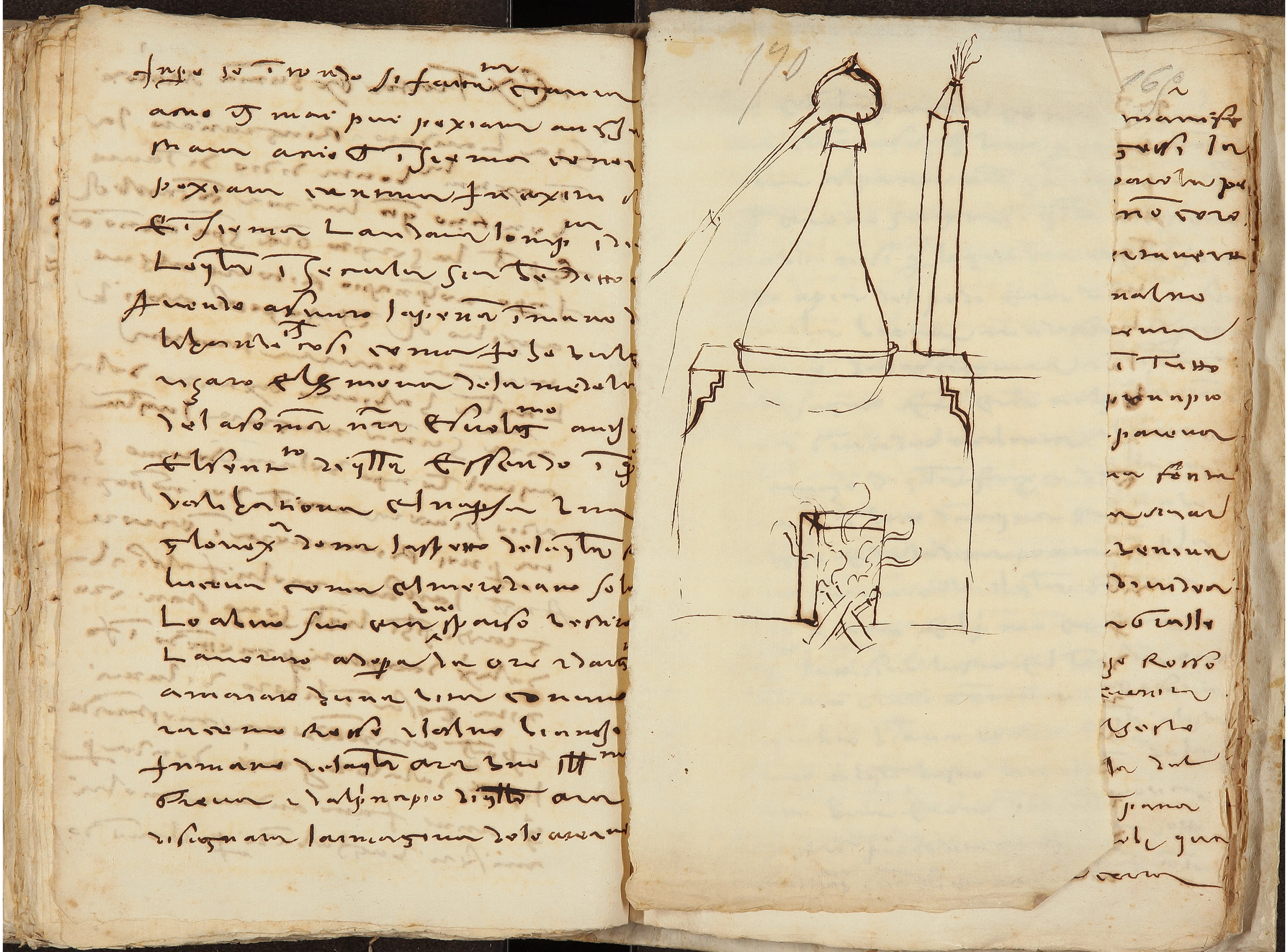

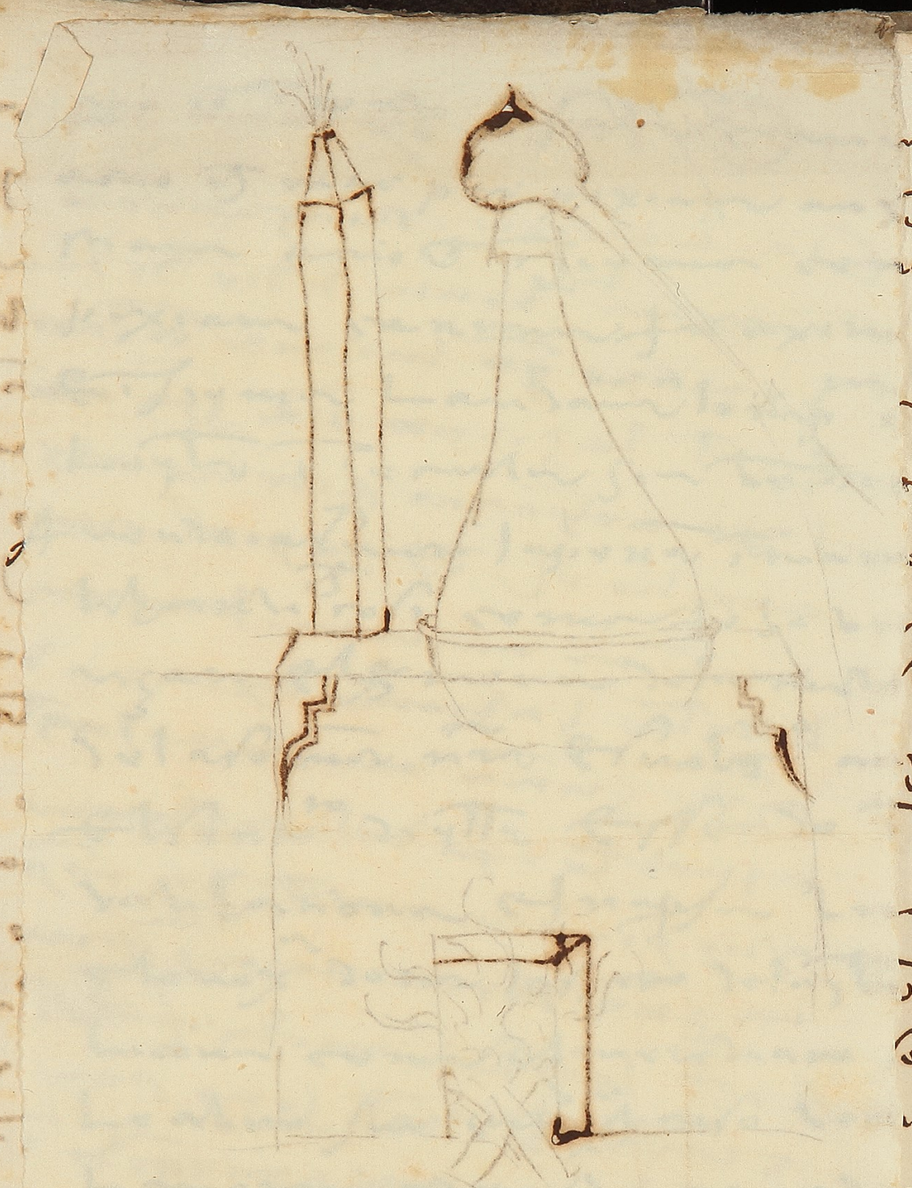

Dio elyto pauone con una manifa
ma istoria de lui porgesi In
zum alparm nel gà lepanolu pe
de pauone serpenti, elto no cora
nabir nisi de legitima generatione
sotto apin delipedi et non de natura
simile bestie modo bestie
spare. dal dispensiere et tutto
dal disegno et et nel pouncipio
una grande mania spauone
de amigo de elto fuge una fonte
viua e i due dragon cum sua
dalgo et dal dito ponen dentro
con fanciullo elyto sedendo
i suoi rami. elyno cum cuello
elyno lattisino busto et tergo rosso
elquanto giallo cum molti occhi
elyunno bianco et pallido elyesto
terzo alto busto lagiarola del
Trono cum fiume del nero pauone
Ray del procedon axillen vel gu
ustra nas sua Rom magna cum

que Troyano plaze en proximo sonto
de Jesus por Lugarteniente del obispo en
paulo Logtero Tardato como medio
Adunque proximamente Tu puede mere
Tanto Tesoro Tesoro sopa supuesto
uno e Toledo ado fan pagaron pa
luego otro mayor otro mano dum
lanzi de ducados corrales. Se no
Caso de altro e fiolo
a Rinaldi Lucchi in
Otiano pe Lui apostolico flor
Comune antesmano gli ho di fin
Dunque ad Lucca ne ho lapuesto
no non manifesto e dare drizzo
pe Sumo Adunque se ad homini
dotti mi domandasti lo pe amor
mai respetto due sono di peno po
mano dare agli di pe Lucca stido
ne te mando parole pe mano pe tu
ne te mando lo afetto ad Lucca
Dilectissimo e altrimo mandosi
alcun omino terribile pe mia sopra

di loro siano di Venni filiolo
Lucio ognuno Dela non sono
Estefano cugino con Tiro
fugito pe plazer di Venni
Tuttavia ad spedire pe mio e
Dare Dentro. pe Lagrimi di Roma
arenso. ya no Lucca magnificamente pisere
Tiro pozzo con ad Sommini Tuttavia
pe Tanto noi ricevemo ad Sommini
Tiro ad spedi Lanaj si pe formano
pe non ogni Lugiamo Tiro mani
non siano Lanaj fatiamo ad inde
Regno pe non famoso sono pe
Tiro Dunque Dagli ogni sopra
non siano pe Johan Delimagian
Dessimo Dispendosi dabio Dinaro
Lo e Carro Dolendosi pei ad Venia
Lo molestia pe non Lugiamo ad spe
Dio e non meno ad Tiro pe Lato
pe Lanaj pe molto amor Lanaj
Dalla ad Lagto agrippa sotto
obsuno fiolo pe pe pe Venni

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quarum rationem quinque abbreviat
Joannes Rugerius sed argumentum
53 alterum opinionem. Quem refellit
ozem altera superfluum constituendo
sed alegantiam altera pars Rugerii
ni amovemus exemplum dicit si Tempus
nisi una sunt tempora nunquam fil
lo solem nascentem et occidentem
videremus duabus autem partibus
non est ipsum nasci aliquid prodi
gia sunt et unum, et idem
Et si sic quidem opinex Dau
arinnatum super illo et hunc
con la opinione di questo anno
incluso per non essere XIII
Calendarum. solum permansue
dinem disponere et gaudere
sunt. Rubiberum fermatum
fixarum et terram et ipsi
nisi hospitium cum laurea lo
mani abtuso dalmo abbrevio
dalto filio nostro subrivum

Disparamtum

Et si et quidem opinere habunde
videmur disserere et in tumultum
videmur et pulchra annunciatione
fuisse allow dicere nulla summa
non aliquid videmur sed dabit
operam et non habet exposuit amici
tiae et sunt tales sicut para
et quidem arte sit inimicum disponere
non debere ponere et quidem non alium
modo disponere expirimentum
Et si et quidem laurisse abatuso et
et non videre la mazzi sozzamento
modo publico et quidem filio agere
fare glorioso quale dimost
hospitii hamini hor atorno alo
arrisse et solutio o fi cando la
facultas et Larina et Lauma
coram dupliorum et sanctorum
videmur annunciando et fingendo
da verso dicit laudabunt

[illegible] ad [illegible] et
[illegible] ad [illegible] et
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Las sorte d'amisti sono legge
rami legte si a[illegible] a[illegible]
[illegible] a[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

omnis philosophi /

Mag volendo dare fedele qualità fon
damento trovo, nel principio del p
mio primo libro et libri sua
de philosophi principij prezzo ogni do
uoso mezo chiaro diremo il prin
cipio di questa sia simile
al principio di la natura nella bisa
ne dell'autore tempo et. Tornando
a la operazione mia et a
il principio de metalli che si
solferano ad bo. s. la materia
de essi operazioni sali et

El modo sia di prendere sua sustanza
opera La natura benevolmente ad te
ne dispor per la operazione di molti
ovamini dalaqua di agro solfuro ola
agro vivo La natura mostrata sua
~~[illegible]~~ ristretto e mulaqua
mento la natura el colore alzo per di fuora
laqua per la lavazione si sutaviene
simile per vapore Lasando nel
fondo lo labore terrestre così
fanno nel metalli operazione di
fillo nostro dalsuffuro solfuro
la natura si dee imbiancare
dopo con cagiudola della pen
tirezza fuora conviene fa la na
La natura fedele nel principio per la
sirando apozo apozo et fixando
lo vivo Rarefatto di a detto In
bitu dei metalli Tanto di Rodua
la natura tornar assutto et gli
si chiama terra mutation layta

[illegible] de aqua ma [illegible]
[illegible] habitabile ma [illegible] locum
de Radi suo tempore [illegible]
quam [illegible] de la minera in Rino
ma [illegible] terra [illegible] de la
sicut [illegible] [illegible] de la
terra. Et [illegible] Giamam [illegible] pm
de [illegible] [illegible] et [illegible] fermo nel
nel nel [illegible] nel [illegible] et noi
andiamo abbreviando la nostra
tempo [illegible] [illegible] pm
[illegible] stima [illegible] et [illegible] de
[illegible] [illegible] [illegible]
ma [illegible] pm [illegible]
magiore [illegible] et [illegible]
[illegible] pm [illegible] [illegible]
La ma pm [illegible] la ma
[illegible] de la minera et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible].

[illegible] aqua aqua aqua [illegible]
[illegible] pm modo [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
de Radi [illegible] et noi [illegible]
figurate [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] de Radi la
pm aqua transmutando [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et aqua [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] opinioni et [illegible] modo sono
[illegible] [illegible] [illegible] la [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] pm [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jacobus ad Jesum Christum ex Maria
Virgine natus Regis filius agnoscitur
et Jesus Christus apostolus ad gentes
qui vere corpus et Jacobus Regis
in carnem de Maria Virgine natus
ex Maria et Joseph qui sicut
Jesus Christus minor dicitur
et Jacobus filius Joseph et Maria
sed vere filius Christi et qui
per agnitus et testimonium Domini
Jesu Christi et per magi adorantes
et per pastores et per primum
miraculum in Cana Galilee et per
hoc modo revelatum ab eis
dictum qui per verba dicta Jacobus
et Joannes minor et
Joannes per adoratores Jesu
sunt et tamen minor
et tanto pauper Jesus Christus ad
nunc dicitur qui per sanguis et

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

gitta nella fora

De Rectificatione aquarum vitis

Quia [illegible] rectificatione aquarum vitis
rara habitudinem [illegible] tamen
[illegible] manifesto et [illegible] nisi
[illegible] abundantia [illegible]
[illegible] dimittere rectificare [illegible]
[illegible] credendo rectificare sola
[illegible] altiori digestione [illegible]
[illegible] fecerit [illegible]
[illegible] alambicco non posuerit [illegible]
[illegible] alambicco [illegible]
[illegible] alambicco [illegible]
[illegible] nella sua sublimazione

[illegible]

[illegible] sopra la maza [illegible] alambicco [illegible]
[illegible] sopra [illegible] [illegible]
[illegible] mani [illegible] [illegible]
[illegible] sulla [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

[illegible] e si metta fixata sopra la
canna principale [illegible] che fon
dire bene lenno e su lo acqua si
lasci lassare la mata sua altondo
nella sua prima distillazione asciutta
come lalembico gli sia il fuoco
così seguendo lacqua dalchuno fuo
distillasi poi volta a altra sana
acto a solidare a trovare la
mia fermata e nella prima
distilazione dellacqua farai due su
pazioni tolendo dellacqua quinta parti
dellacqua la quarta prima distilla
lunga e la quinta [illegible]
e [illegible] parti per parti della sustanza
dalcorpo e alcuna fiere me
lasciare sono lo uno e lo solidare la
sciarla con lo mercurio dapoi e
fermamente a tenuta della
sua acqua e alcuna ampolla
poni il suo bocca e gli sarà

ad lumina prima di gli sanno mastri
nuoxiarum. Lalembico di fanno
ladinno sopradetti e [illegible] partori
colla terra con la chiara dellaqua
bianco sia la rue del rosso con
lesue fecie [illegible]
[illegible]

Lalembico ignuno e terra
torgasi filiolo lacqua e gitta i lonaro
[illegible] acqua sua quanto il suo poso
di distillalaqua di fuoco riposato e lo
[illegible] e sia [illegible] mettasi nella
parte disopra [illegible] fiere
dalumino arte suo tosi e [illegible]
distillando sotto dolce o nero [illegible] e
lacqua sia bene ordinata dellaqua
animale. [illegible] mete [illegible] no
poco sopendere la mina [illegible] fu
mi [illegible] fare dellaqua [illegible] dolce la
[illegible] e [illegible] poni
bene [illegible] dellaqua [illegible] fiere
e bastini gli agli [illegible] dapoi [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(Da Rubificazione sulfuri

filiolo solum il Rosso solfuro nel

suo primo elemento con sulfuri

o Rosso dapoi similmente solum

il foro con la ~~[illegible]~~ o/x per ~~[illegible]~~ digli

~~[illegible]~~ il superfluo solfuro che dopo

generato uno ponendo il bagno p

quanto ~~[illegible]~~ dipoi ~~[illegible]~~ e

solum il non Roxo e Rimpiglia

e ~~[illegible]~~ e ~~[illegible]~~ al mingere del

suo foco p il modo sopradetto e poni

al inumare il bolnio e in supra

al non acqua al solum e sup

ra ~~[illegible]~~ e tu vedrai il tuo solfuro

Rosso e transparente al modo

di uno Rubino

[illegible]

filiolo solfuro Rubi solfuro

[illegible]

solfuro il solfuro ~~[illegible]~~ e

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] fixione sulphur
Alto tanto [illegible] di [illegible] [illegible]
.j. dakx sidum tanto [illegible] [illegible]
sulphur lungo [illegible] mezo [illegible]
[illegible] tanto [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

de modo separationis ipsius Luciane
Tobiae de mori humani dicit quod
vos posuistis, tunc in ultima sepultura
ponuntur quia adhuc plus ibi
ornatur domus de illorum, et dicit
lamentum fecit et vos videtis illum
album ad modum dispositum non
fuisse dicit ponit lapsum et adhuc lam
aspersionem, finis et vos plorastis
per mortuum superiorem lapsum pu
in arcisterio dicit ipsum a morte
dagnya ante agnus corporis
filiorum vos domum sapiens et habitum si
il Revisionamento de la mente non ar
dolinnerem gitto sotterrare agitto
tempo tolem ultimo et lumento
super illum corpo disposto et tenu
to disposto la fuga et mostrar lum
et domum la sua sanctum tus
ias dum sta modum posui adhuc
in ostio de lumen fino et cam

et sapi lamorem fecit vos sepultorum
marcum et sam humo dicit
et vos sapiens plus nosti del non
apparuit alpsalutata et vos andam
recumente lupa pestis et tossim
in non abbiamo lasciam amico
et qui sin hostabit signatum do
mum vos videtis lamentum quod
dicunt abbiamo adhuc vos superata
et il corpo et morte et vos videtis
plangiuta per porcum vos ubrunto
facto formulita et non mora
in comunione di morte
in unione ipsis casu cum suis regi
et corpo disposta catenam si debet
tolem ad ipsum illum posto et lumen
disposuit ipsum ipsum illo adhuc
disposuit ipsum ipsum illo adhuc
ipsum Lazaro per adhuc illum
suum mundum vos superiorem et nec
fuit vos dicitur et vos dicunt illum
fino et videtis et ita malatia
vestra ~~illuminatione~~ gitto sudiore

Epoi poniamo anche bonna [illegible]
sotto che possi capire la mia [illegible]
storia sotto laquale pure [illegible]
dalcun et dei sapienti [illegible]
in questo [illegible] nel Lugtio sanno
molte pui [illegible] et notono legile
osservanti in [illegible] che dette [illegible]
et sin tem [illegible] [illegible] di [illegible]
da modo et [illegible] [illegible]
fiar sar [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
filosofo et [illegible] [illegible] [illegible]
lunaria sopradetta [illegible]
che a [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et a [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

193

194

Alonso de Fuenmayor